

Foreløbig redegørelse fra indkomstskatteudvalget

Betænkning nr 780

August 1976

Indholdsoversigt

	side
Indledning	5
Udvalgets sammensætning og kommissorium m. v.	
Kapitel I. Ligningsmæssige fradrag	7
1. Indledning	
2. Beskrivelse af kildeskattesystemet	
3. Metoder til sanering af fradrag	
Kapitel II. Sammenfatning af udvalgets overvejelser og indstillinger.	13
Kapitel III. Lønmodtageres fradrag for udgifter i forbindelse med arbejdet	17
1. De gældende regler	
2. Lønfradrag	
a. Indledning	
b. Arbejdsgruppens skitse	
c. Vurdering af arbejdsgruppens skitse	
Kapitel IV. Fradrag for udgifter til arbejdsløshedsforsikring.	24
Kapitel V. Fradrag for kontingent til faglige sammenslutninger.	25
Kapitel VI. Fradrag for befordringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads.	27
1. De gældende regler	
2. De svenske og norske regler	
3. Den provenumæssige betydning	
4. Udvalgets overvejelser og indstilling	
5. Værdi af privat benyttelse af arbejdsgivers bil	
Kapitel VII. Det faste lønmodtagerfradrag.	32
Kapitel VIII. Fradrag for indskud på etableringskonto.	34
Kapitel IX. Forsikringsfradraget	35
1. Indledning	
2. Den historiske udvikling	
3. De gældende regler i pensionsbeskatningsloven	
4. Den provenumæssige betydning af fradraget	
5. Den økonomiske betydning for den enkelte skatteyder	
6. Udvalgets overvejelser og forslag	
Kapitel X. Fradrag for gaver til almne velgørende foreninger m. v.	45

Kapitel XI. Fradrag for underholdsbidrag, aftægt og andre løbende ydelser	47
--	----

1. De gældende regler
 - a. Fradragsretten
 - b. Den skattemæssige behandling hos modtageren
2. Reglernes provenumæssige betydning
3. Udvalgets overvejelser og indstillinger
 - a. Underholdsbidrag til børn
 - b. Underholdsbidrag til ægtefælle
 - c. Aftægts- og andre løbende ydelser

Bilag

1. Arbejdsgruppens skitse om lønfradrag	53
2. Kommissorium for renteundersøgelse.	85
3. Det vesttyske Lohnsteuer-system.	86
4. Svenske regler om lønmodtagerudgifter.	90
5. Den skattemæssige behandling af forskellige former for opsparing	93

Indledning

I november måned 1975 nedsatte ministeren for skatter og afgifter efter regeringens beslutning et udvalg, der skal undersøge mulighederne for en forenkling af skattelovgivningen.

Udvalget har følgende sammensætning:

Konsulent i det økonomiske sekretariat /.
Børglum Jensen.

Professor ved Århus Universitet *G. Thorlund Jepsen.*

Statsautoriseret revisor *Preben Juul Kjær.*

Konsulent i budgetdepartementet *Jørgen Lotz.*

Afdelingsleder i arbejderbevægelsens erhvervsråd *Mogens Lykketoft.*

Direktør *Erik Møllerup.*

Kommitteret i skattedepartementet *Henning Møller.*

Afdelingschef i skattedepartementet *P. Bruun Nielsen* (formand).

Skattedirektør for Århus Skattevæsen *Erik Pedersen.*

Kontorchef i skattedepartementet *Jens Rosman.*

Statsskattedirektor *Hans Westerberg.*

Som observatør for arbejdsgruppen om en rationaliseringsplanlægning for skatteforvaltningen («Philip-udvalget») har konsulent i administrationsdepartementet *Hans Würtzen* deltaget i udvalgets arbejde.

I udvalgets sekretariat har fuldmægtig *Jan Steen Jensen*, ekspeditionssekretær *Ulf Landerslev*, fuldmægtig *Jesper Pålsson* og fuldmægtig *Hans Vinten*, alle skattedepartementet, medvirket.

Udvalgets kommissorium er:

»I indeværende folketingssamling fremsætter regeringen forslag om, at skattemæssige fradrag i indkomsten, der ikke som driftsudgifter o. lign. lader sig henføre til

indkomsterhvervelsen, ændres til fradrag i skatten af samme procentvis størrelse for alle.

Forslaget vil betyde en mere retfærdig fordeling af skattebyrden, men er ikke en endelig løsning af fradragsproblemet. For at bane vejen frem mod en endelig kildebeskatning af almindelige lønindtægter, må der ske en sanering på fradragsområdet. Det er udvalgets opgave at tage hele fradragsproblemet og spørgsmålet om at gøre kildeskatten af almindelige lønindkomster definitiv op til overvejelse og fremkomme med forslag til en samlet løsning af disse problemer. Udvalget skal desuden nærmere undersøge de nugældende regler for beskatningen af indkomst fra selvstændigt erhverv og i form af renteindtægt og foreslå sådanne ændringer, at beskatningsreglerne på disse områder effektiviseres, samtidig med at reglerne ikke begrænser mulighederne for at gøre skat af almindelige lønindtægter endelig.

Når målet er en endelig kildebeskatning af almindelige lønindtægter, må udvalgets undersøgelser navnlig tage sigte på en afvikling af de individuelle ligningsmæssige fradrag, herunder fradrag for renter af privat gæld. I den forbindelse bør det overvejes, om fradraget for udgifter ved lønarbejde helt eller delvis kan afløses af en ordning, hvorefter sådanne udgifter afholdes direkte af virksomhederne som driftsudgifter i disse.

Reglerne om beskatning af renteindtægter skal tages op til overvejelse med det formål at udforme en ordning, der passer bedre til kildeskattesystemet, og giver større kontrolmuligheder end den nuværende ordning.

Endelig skal udvalget undersøge mulighederne for at gennemføre en ensartet beskatning af indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, uanset om ejerforholdet er organiseret i selskabsform eller som enkeltmandsfirma.

Af hensyn til tilrettelæggelse af skattelov-

givningen for 1977 og de nærmeste år må udvalget inden udgangen af august 1976 fremkomme med en foreløbig redegørelse for hovedtrækkene i det eller de forslag, som udvalget mener at burde arbejde videre med.

Beskrivelsen af de forslag, som udvalget når frem til, må indeholde nærmere belysning af, hvorledes de vil påvirke de indkomstskattebeløb, som forskellige grupper af skatteydere skal betale samt eventuel påvirkning af andre skatter og afgifter. Der må gøres rede for, hvilke oplysninger de enkelte skatteydere skal fremskaffe til brug for skatteadministrationen, ligesom det må belyses, hvilke arbejdsopgaver forslagene vil stille de administrative myndigheder overfor. Udvalget må endelig redegøre for forslagenes betydning for opretholdelse af individuel udskrivning af kommuneskat.

Ved sine overvejelser bør udvalget have for øje,

- at skattesystemet bliver enkelt og forståeligt for borgerne,
- at administrationen forenkles og effektiviseres,
- at beskatningen bidrager til en udligning af eksisterende indkomstforskelle,
- at skattesystemet i fornødent omfang kan anvendes i den økonomiske politik.

Udvalget kan anmode særligt sagkyndige om til brug for udvalgets arbejde at udarbejde redegørelser over emner, der omfattes af kommissoriet, ligesom udvalget kan hidkalde særligt sagkyndige til at deltage i udvalgets drøftelser.«

Efter kommissoriet må udvalget betragte

det som sin første opgave at overveje en sanering af de ligningsmæssige fradrag.

Den ønskede foreløbige redegørelse, som hermed afgives, indeholder resultatet af udvalgets hidtidige undersøgelser og overvejelser vedrørende de ligningsmæssige fradrag bortset fra fradraget for renter.

Den skattemæssige behandling af renteudgifter må vurderes i sammenhæng med problemerne vedrørende beskatning af renteindtægter og lejeværdi af egen bolig samt beskatning af virksomhedsoverskud.

Det har ikke været muligt for udvalget indenfor den givne tidsfrist for redegørelsens afgivelse at undersøge og tage stilling til den skattemæssige behandling af renter og af indkomst fra selvstændigt erhverv.

Udvalget betragter derfor den nærværende rapport som foreløbig. En endelig stillingtagen til forslagene må afvente en samlet bedømmelse omfattende alle fradrag og deres fordelingsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Udvalget har iværksat en undersøgelse af indkomstskattens betydning for renten. Undersøgelsen foretages af to særligt sagkyndige økonomer og forventes afsluttet i september 1976. Kommissoriet for undersøgelsen er vedføjet som bilag 2.

Udvalget er bekendt med, at den norske finansminister i januar 1975 nedsatte et sagkyndigt udvalg med den opgave at vurdere »deling af bedriftsformue og bedriftsindtægt«. Udvalget har søgt kontakt med det norske udvalg, der forventes at afgive en foreløbig betænkning i løbet af efteråret.

Udvalget har hidtil haft 14 møder.

København, den 27. august 1976.

J. Børghum Jensen

Jørgen Lotz

Henning Møller

Jens Rosman

G. Thorlund Jepsen

Mogens Lykketoft

P. Bruun Nielsen

(formand)

Hans Westerberg

Preben Juul Kjær

Erik Møllerup

Erik Pedersen

Hans Wiirtzen

/ Ulf Landerslev.

Kapitel I

Ligningsmæssige fradrag

1. Indledning.

Udvalget har i denne foreløbige redegørelse koncentreret sig om den del af kommissoriet, der går ud på en sanering af de fradrag, den enkelte kan foretage på selvangivelsen (de såkaldte ligningsmæssige fradrag).

Hovedformålet med en sanering af fradragene er at åbne mulighed for endelig kildebeskatning af almindelige lønindtægter. Herved kan opnås, at et stort antal skatteydere kan fritages for pligten til at indsende en egentlig selvangivelse. Endvidere kan der herved åbnes mulighed for en betydelig forenkling og effektivisering af skatteadministrationen.

Udvalget har gennemgået og vurderet en række af de fradrag, som efter de gældende regler kan foretages på selvangivelsen. Dog er man ikke kommet nærmere ind på problemerne vedrørende rentefradrag og fradrag af underskud vedrørende tidligere indkomstår. Disse spørgsmål må i øvrigt ses i sammenhæng med spørgsmålet om beskatning af renteindtægter og lejeværdi af egen bolig samt beskatning af virksomhedsoverskud.

Udvalget har opfattet kommissoriets udtryk om, at der skal ske en »sanering på fradragssområdet« således, at det ikke nødvendigvis drejer sig om en ophævelse af fradragene. Det kan være tilstrækkeligt, at et fradrag tages ud af indkomstskattesystemet og erstattes f. eks. af tilskud under en sådan form, at lignings- og opkrævningsmyndighederne ikke skal beskæftige sig med det.

På basis af foreløbige resultater fra slutningen for indkomståret 1975 og Danmarks Statistiks selvangivelsesundersøgelse for dette år kan størrelsen af de enkelte fradrag på selvangivelsen rent skønsmæssigt anslås på følgende måde for 1975:

	mill. kr.
1. Lønmodtagerfradrag	5.725
2. Fradrag for præmier til renteforsikring, indbetaling på indekskontrakter m. v.	950
3. Præmier til livsforsikring, indskud på børneopsparings- og selv pensioneringskonti samt syge- og ulykkesforsikring m.v. (3.000 kr.'s fradraget)	1.400
4. Fradrag for gaver ifølge ligningslovens § 8 A.	20
5. Fradrag for udgifter til underholdsbidrag og andre løbende ydelser.	670
6. Underskud fra tidligere år samt negativ indkomst overført fra ægtefælle.	570
7. Fradrag for renter af prioritetsgæld	13.350
8. Fradrag for renter af gæld i erhvervsvirksomhed.	3.365
9. Fradrag for renter af anden gæld end den under 7 og 8 omtalte.	2.280
10. Øvrige fradrag	1.220
Fradrag i alt	29.550

Af de omtalte fradrag har udvalget gennemgået og vurderet de under 1-5 omtalte. Disse fradrag repræsenterede i 1975 en samlet fradragssum på 8.765 mill. kr. svarende til knap 30 pct. af de samlede selvangivelsesfradrag.

En væsentlig del af fradragssbeløbene modsvares af, at et tilsvarende beløb overføres som indtægt hos andre skatteydere, f. eks. modsvares renteudgifter og udgifter til underholdsbidrag hos nogle skatteydere af renteindtægter og indtægt i form af underholdsbidrag hos andre. Andre fradrag

f. eks. præmier til renteforsikringer er udtryk for, at beskattningen overføres til et senere indkomstår, når forsikringsydelse udbetales. En eventuel afskaffelse af fradragene vil derfor næppe kunne gennemføres, uden at der samtidig sker ændringer i reglerne om beskattning af de beløb, der overføres til beskattning hos andre skatteyder eller på senere tidspunkter.

Da den foreliggende redegørelse som nævnt kun er foreløbig, har udvalget i øvrigt ikke foretaget en samlet vurdering af, hvorledes indkomstopgørelsen kan forenkles og skatteberegningsreglerne kan tilpasses hertil. En sådan vurdering må efter udvalgets opfattelse afvente det endelige udvalgsarbejde.

2. Beskrivelse af kildeskattesystemet.

Hovedprincippet i kildeskattesystemet er, at skatten beregnes af indkomsten i skattepligtsperioden (der normalt svarer til kalenderåret) og opkræves løbende som en samtidighedsskat. Den løbende - foreløbige - skat reguleres, når indkomståret er omme, og den endelige skat kan beregnes. Er der opkrævet for meget, får skatteyderen den overskydende skat tilbagebetalt i oktober-november i året efter indkomståret. Er der opkrævet for lidt i foreløbig skat, skal skatteyderen betale differencen som restskat. Denne opkræves, hvis den er under 2.000 kr., sammen med den foreløbige skat i løbet af det andet år efter indkomstårets udløb. Hvis restskatten er over 2.000 kr., opkræves den særskilt i perioden januar—marts i det andet år efter indkomstårets udløb.

Grundlaget for beregningen af de foreløbige skatter er skatteydernes forventede indkomst- og fradragsforhold. De forventede beløb skal fastsættes på grundlag af de indkomst- og fradragsoplysninger, der senest er lagt til grund for skatteligningen. De foreløbige skatter for 1976 er således i de fleste tilfælde fastsat på grundlag af oplysninger om indkomst- og fradragsforholdene ved ligningen for indkomståret 1974.

De forventede indkomst- og fradragsbeløb registreres forud for det indkomstår, hvor de skal anvendes, ved en såkaldt automatisk forskudsregistrering. Der kan herved tages hensyn til den forventede indkomstudvik-

ling. Ved forskudsregistreringen for 1977 bliver de selvangivne bruttoindkomster for 1975 således forhøjet med 20 pct., hvorimod der ikke sker forhøjelse af de selvangivne fradragsbeløb.

I øvrigt kan den enkelte skatteyder overfor myndighederne redegøre for sine forventede indkomst- og fradragsforhold, hvis han mener, at de vil afvige fra det resultat, der fremkommer ved den automatiske forskudsregistrering. Skattemyndighederne kan ved forskudsregistreringen tage hensyn til denne redegørelse.

Betalingen af den foreløbige skat sker for personer med lønindtægter og en række andre indtægter, f. eks. sociale pensioner, gennem indeholdelse i de udbetalte indtægtsbeløb. Dette sker f. eks. for lønindtægt på den måde, at arbejdsgiveren ved hver lønudbetaling beregner indkomstkatten for lønperioden og holder beløbet tilbage, således at lønmodtageren får udbetalt restbeløbet. Indkomst, hvori skatten således indeholdes ved udbetalingen, kaldes A-indkomst. Med faste mellemrum indsender arbejdsgiveren de indeholdte beløb til staten.

Til brug ved beregningen af den foreløbige skat af A-indkomst får skatteyderen udstedt et skattekort og afleverer det til den, der udbetaler A-indkomstbeløbet. Af skattekortet fremgår, hvilket fradrag der kan foretages i A-indkomsten forinden skatten beregnes. Dette fradrag, der er omregnet pr. lønningsperiode (måned, 14 dage, uge, dag), udgør summen af de forskudsregistrerede fradrag og det personfradrag, der gælder for det pågældende indkomstår. Personfradraget danner efter de gældende regler grundlag for et nedslag i de beregnede skatter; men ved udregningen af fradraget på skattekortet omregnes personfradraget til et indkomstfradrag. Hvis skatteyderen er forskudsregistreret også med anden indkomst end A-indkomst, f. eks. renteindkomst, reduceres skattekortfradraget med denne indkomst. På skattekortet er endvidere anført den procent - trækprocenten - der angiver den andel af A-indkomsten minus skattekortfradrag, der skal indeholdes, forinden A-indkomsten udbetales. Trækprocenten beregnes på følgende måde:

Skat før personfradrag af forventet skattepligtig indkomst

forventet skattepligtig indkomst

x 100

Hvis den forventede skattepligtige indkomst ligger under overgrænsen for første trin i den progressive statsskatteskala - den såkaldte proportionalsskattegrænse - vil trækprocenten netop være lig med marginalskatteprocenten, dvs. den skatteprocent, der benyttes ved beregning af skatten af den yderste del af indkomsten. Hvis indkomsten ligger over niveauet for proportionalsskattegrænsen, vil trækprocenten svare til et vejte gennemsnit af marginalsatten på de skalartrin, som indkomsten dækker. Trækprocenten vil da altid være lavere end marginalsatten. Det tilføjes, at trækprocenten i disse tilfælde forhøjes (oprundes) med $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ pct.

Foruden det omtalte skattekort med fradrag og trækprocent får A-skatteyderen et bikort, som anvendes, hvis han har A-indkomst fra anden side end hovedarbejdsgiveren. På dette kort er der ikke opført noget fradragsbeløb, men kun trækprocenten.

Ved beregning af foreløbig skat af dagpenge udbetalt under arbejdsløshed benyttes der som regel ikke skattekort, men skatten beregnes efter særlige træktabeller.

Indtægt, hvori skatten ikke indeholdes, kaldes B-indkomst. Den foreløbige skat heraf beregnes af den forskudsregistrerede indkomst minus ligningsmæssige fradrag, og der gives personfradrag i skatten. Skattebeløbet (B-skatten) opkræves i 10 rater i løbet af kalenderåret.

Af aktieudbytte indeholdes en foreløbig skat på 30 pct. af det udbetalte beløb.

Efter udløbet af det pågældende indkomstår har skatteyderen mulighed for at konstatere, om de foreløbigt betalte skatter svarer til de endelige skatter, og kan for at undgå restskatter foretage en frivillig indbetaling af forskellen mellem de foreløbige og endelige skatter.

Til belysning af omfanget af uoverensstemmelsen mellem de foreløbige og de endelige skatter kan det nævnes, at godt 1,2 millioner skattepligtige ved slutligningen for 1975 har restskatter, medens knap 2 millioner skattepligtige har overskydende skat.

Antallet af skattepligtige uden restskat eller overskydende skat udgør godt 800.000 i 1975. Heraf har en stor del så lave indtægter, at de ikke skal betale skat. Det er f. eks. hjemmearbejdende hustruer og studerende.

Hos de skattepligtige, hvor der er uover-

ensstemmelse, er denne i de fleste tilfælde forholdsvis beskeden; f. eks. udgør antallet af skattepligtige personer helt uden uoverensstemmelse eller med en uoverensstemmelse på højst 1.000 kr. ca. 2,8 millioner, eller ca. 68 pct. af samtlige skattepligtige personer.

1 det følgende vil blive omtalt nogle hovedårsager til uoverensstemmelse mellem foreløbige og endelige skatter.

Som foran omtalt beregnes den foreløbige skat af A-indkomst normalt ved at anvende skattekortets trækprocent på A-indkomsten reduceret med skattekortets fradragsbeløb. Hvis indkomsten ligger under proportionalsskattegrænsen, både ved forskudsregistrering og ved slutopgørelse, vil trækprocenten svare ret nøje til marginalsatten på proportionalstrækket. Derfor vil den gældende trækordning ikke medføre forskelle mellem foreløbig og endelig skat, selv om den faktiske A-indkomst bliver højere eller lavere end antaget ved forskudsregistreringen. Ordningen medfører dog en svag tendens til overskydende skat, idet der foretages en oprunding af trækprocenten til nærmeste hele tal.

Når indkomsten ligger over niveauet for proportionalsskattegrænsen, vil trækprocenten som nævnt altid være lavere end marginalskatteprocenten. Denne forskel mellem trækprocent og marginalskatteprocent bevirker, at den foreløbige skat afviger fra den endelige skat, når den forskudsregistrerede indkomst ikke svarer til den faktiske indkomst.

Overstiger den faktiske A-indkomst eksempelvis den forskudsregistrerede med 10.000 kr., vil der blive indeholdt foreløbig skat i dette forskelsbeløb, men den indeholdte skat vil være for lille. Er trækprocenten 45 og marginalsatten 55, bliver der indeholdt et beløb på 45 pct. af 10.000 kr., dvs. 4.500 kr., medens der burde være indeholdt 55 pct. af 10.000 kr., dvs. 5.500 kr. Forskellen mellem marginalskatteprocent og trækprocent vil normalt ikke overstige 15-20 procentpoint.

Hvis en A-indkomst har form af arbejdsløshedsdagpenge, sker den foreløbige skatteberegning efter et sæt ret summariske regler, som meget let kan føre til uoverensstemmelse mellem foreløbig og endelig skat.

Også forskudsregistrering af indkomst, hvori skatten ikke indeholdes (B-indkomst),

kan give anledning til forskelle mellem foreløbig og endelig skat. Hvis f. eks. en renteindtægt ved slutligningen ikke svarer til den forskudsregistrerede indtægt, vil der opstå en sådan uoverensstemmelse. Uoverensstemmelser vedrørende B-indkomster vil antagelig være særlig udbredt, fordi indtægt af selvstændig erhvervsvirksomhed i almindelighed vil være langt vanskeligere at forudberegne end A-indkomst. Hertil bidrager også, at reglerne om afskrivninger og om værdiansættelse for varelagre m. v. er ret elastiske, og at man først ved regnskabsårets udløb, når årsresultatet er gjort op, og beslutningen om afskrivninger, værdiansættelse og henlæggelse til investeringsfond er truffet, kan vide noget bestemt om størrelsen af årets skattepligtige indkomst.

Endelig kan forhold vedrørende selvangivelsesfradragene give anledning til uoverensstemmelse mellem foreløbig og endelig skat. Dette vil være tilfældet, hvis de fradrag, der er tale om ved slutligningen, ikke svarer til de fradrag, der blev anslået ved forskudsregistreringen.

Hvor de faktiske B-indkomster eller fradrag afviger fra de forskudsregistrerede, vil der blive tale om en uoverensstemmelse mellem foreløbige og endelige skatter svarende til hele marginalsatten af differencen. Marginalskatten varierer mellem ca. 40 og ca. 65 pct.

En given beløbsmæssig afvigelse mellem forskudsregistrering og skatteligning vil altså give anledning til betydelig mindre uoverensstemmelse mellem foreløbige og endelige skatter, hvis den vedrører A-indkomsten, end hvis den vedrører B-indkomsten eller fradragene.

3. Metoder til afvikling af fradrag.

I det følgende omtales de metoder til sanering af forskellige selvangivelsesfradrag, som udvalget har overvejet i forbindelse med de i redegørelsen behandlede fradrag.

a. Ophævelse af fradrag uden kompensation.

Hvis man ophæver et selvangivelsesfradrag, vil man kunne fjerne den årsag til uoverensstemmelse mellem foreløbig og endelig skat,

som beror på, at fradragsbeløbet er anderledes ved forskudsregistreringen end ved slutligningen.

Det må fremhæves, at en ophævelse af fradrag alene vil være et skridt på vejen mod større overensstemmelse mellem foreløbig og endelig skat for lønmodtagerne, men der vil som allerede omtalt stadig kunne opstå uoverensstemmelser.

En fuldstændig ophævelse af et eller flere selvangivelsesfradrag vil medføre en administrativ forenkling bl. a. fordi man undgår arbejdet med at kontrollere fradragene.

b. Aftrapning af fradragsretten.

Dersom man ønsker at undgå en pludselig forringelse af den økonomiske situation hos skattepligtige med store fradrag, er der andre metoder til en ændret behandling af fradragene end en øjeblikkelig afskaffelse.

Ved en gradvis aftrapning af selvangivelsesfradrag vil det kunne undgås, at skattepligtige med store fradrag bliver udsat for pludselige betydelige udsving i deres økonomiske situation.

Hvis en sådan aftrapning kombineres med en fiksering af fradragsbeløbets størrelse, f. eks. således at det er beløbet i året forud for aftrapningens påbegyndelse, som er bestemmende for aftrapningen uden hensyn til senere ændringer i beløbsstørrelserne, vil man kunne undgå, at selvangivelsesfradragene bliver årsag til uoverensstemmelse mellem foreløbige skatter og slutskatter. En aftrapningsordning som den beskrevne vil også kunne medføre en forenkling af selvangivelsen. De fikserede beløb kan eventuelt anføres på selvangivelsen, inden den udsendes. Beløbene kan også tænkes edb-registreret hos skattemyndighederne, således at de ikke behøver at blive selvangivet. Hvis der kun skal gives aftrappet fradrag, så længe betingelserne for det pågældende fradrag er opfyldt, må der dog i hele aftrapningsperioden føres kontrol med, om betingelserne for fradraget er opfyldt.

c. Opretholdelse af fradragsretten for udgifter i henhold til allerede indgåede løbende forpligtelser.

En afvikling af fradrag kan gennemføres uden aftrapning. En sådan ordning kan gå

ud på, at alle personer, som i et givet år har fradrag for f. eks. præmier til livsforsikring, skal bevare dette fradrag uændret, så længe forpligtelsen består. Frem for at lade berørte personer selvangive de fastlagte beløb år for år, kan beløbene en gang for alle optages i et edb-register. Denne ordning vil dog kræve, at det også registreres, hvornår forpligtelsen bortfalder eller betalingen ophører af andre grunde.

En ordning som den beskrevne vil bevirke, at en række kontrolprocedurer kan undgås, idet der jo ikke er nogen tvivl om beløbenes størrelse, så snart fikseringen er foretaget.

d. Tilskud til erstatning for fradragens ophævelse.

Det er muligt at afbøde de økonomiske konsekvenser af en afskaffelse af selvangivelsesfradrag gennem tilskud fra det offentlige.

Man kan tænke sig tilskuddene ydet til de skattepligtige, som afholder udgifter, der hidtil har været fradragsberettigede ved indkomstopgørelsen. Man kan imidlertid også tænke sig, at tilskuddene ydes til modtagerne af de beløb, som ligger bag selvangivelsesfradragerne, således at disse beløb kan nedsættes.

Tilskud kan gøres permanente, men kan også tænkes ydet som led i en afviklingsordning svarende til den foran beskrevne aftrapningsordning for fradrag.

For at medføre forenkling må et tilskud til de skattepligtige, der afholder udgifterne, ydes med faste beløb, der er uafhængige af den pågældendes indkomst- og skatteforhold.

e. Standardisering af fradrag.

Der er mulighed for en væsentlig forenkling af skattesystemet, uden at fradragerne ophæves. Det kan ske ved at erstatte en række individuelle selvangivelsesfradrag med et standardfradrag, som benyttes, uanset om de faktiske udgifter er større eller mindre. Herved ophæves den uoverensstemmelse mellem foreløbig og endelig skat, som skyldes variation i fradragsbeløbene mellem forskudsregistrering og slutligning.

Hvis standardiseringen skal gennemføres således, at den fører til opfyldelse af de opstillede mål og således, at den ikke medfører

en betydelig forringelse af den økonomiske situation hos skattepligtige med store fradrag, er det nødvendigt at fastsætte en ret høj beløbsgrænse for fradraget. Dette vil imidlertid betyde, at en række skattepligtige med forholdsvis lave udgifter får overdækning i forhold til tidligere, og en sådan ordning vil derfor være meget kostbar. Hvis man vil tillade, at overgrænsen for standardfradraget overskrides, som det er tilfældet med lønmodtagerfradraget, kan beløbsgrænsen antagelig sættes lavere, men så opnår man til gengæld ikke de samme fordele som med en overgrænse, der ikke kan overskrides.

En anden måde at gennemføre en standardisering på består i at indføre mindstegrænser for selvangivelsesfradrag, således at fradrag kun indrømmes for det beløb, hvormed de samlede udgifter af fradragsmæssig karakter overstiger mindstegrænsen. En sådan ordning eksisterer i den gældende skattelovgivning for udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads, der kun kan fradrages i det omfang de overstiger 1.100 kr.

Gennem indførelsen af en ordning med mindstegrænser, vil man kunne opnå væsentlige administrative fordele, og selvangivelsen vil kunne forenkles for et betydeligt antal skatteydere. Til belysning heraf er der i nedenstående oversigt givet nogle oplysninger fra Danmarks Statistiks undersøgelse af et repræsentativt udsnit af selvangivelserne for indkomståret 1974.

Fradragsstørrelse	Procentvis andel af samtlige skattepligtige personer ca.	Antal skattepligtige personer med fradrag (landsbasis) ca.
	pct.	mill.
Fradrag i det hele taget	76	2,8
Fradrag på 2.000 kr. eller derover	63	2,3
Fradrag på 2.001 kr. eller derover	43	1,6
Fradrag på 5.000 kr. eller derover	26	1,0
Fradrag på 8.000 kr. eller derover	20	0,7
Fradrag på 10.000 kr. eller derover	17	0,6

/. Omlægning af fradragsretten.

Foran i afsnit b og c er det i forbindelse med en aftrapning og/eller fiksering af fradragsretten nævnt, at retten til at fradrage et udgiftsbeløb i princippet kan bevares, uden at fradraget nødvendigvis skal opføres på selvangivelsen, og uden konsekvenser for overensstemmelsen mellem foreløbig skat og slutskat.

En tilsvarende omlægning kan også tænkes etableret som en permanent ordning for visse udgiftsarters vedkommende.

Som det fremgår af bilag 3, indeholder det vesttyske »Lohnsteuer«-system regler, hvorefter de ligningsmæssige fradrag foretages (definitivt) af arbejdsgiveren ved hver lønudbetaling. Fradragene er imidlertid fastsat til bestemte beløb indenfor hver kategori og kan derfor indregnes i træktabellerne. Hvis lønmodtagerens udgifter overstiger standardbeløbet, kan han dog ved henvendelse til skattemyndigheden få ændret sit trækgrundlag med fremtidig virkning.

Et lignende system kunne indbygges i de danske kildeskatteregler på den måde, at lønmodtagerne kunne kræve fradraget fore-

taget hos arbejdsgiveren, som derefter ved hver lønudbetaling behandlede fradragsbeløbet (omregnet således at det svarer til lønperioden) på samme måde som det eksisterende skattekortfradrag. Arbejdsgiveren skulle altså trække fradragsbeløbet fra bruttolønnen, forinden A-skatten beregnes med trækprocenten.

Et sådant system vil medføre, at arbejdsgiveren i større eller mindre udstrækning overtager ligningsmyndighedernes opgave med at afgøre, om en given udgift er fradragsberettiget, og i bekræftende fald med hvilket beløb. Systemet egner sig derfor bedst til fradrag, som indrømmes efter forholdsvis enkle regler, f. eks. med faste satser uden hensyn til, om de faktisk afholdte udgifter afviger fra satsen. Dette er da også som hovedregel tilfældet efter de vesttyske regler. Det må endvidere forekomme nærliggende at begrænse et sådant system til udgiftsarter, som har en nær forbindelse med lønindtægtens erhvervelse, og hvor arbejdsgiveren derfor har mulighed for - og eventuelt også en vis interesse i - at bedømme, om den pågældende udgift er afholdt.

Kapitel II

Sammenfatning af udvalgets overvejelser og indstillinger

I det foregående kapitel er redegjort for, at udvalget har anset det som sin første opgave at gennemgå de ligningsmæssige fradrag med henblik på en sanering af disse. Formålet hermed er at åbne mulighed for en definitiv kildeskat af lønindtægt og en forenkling og effektivisering af skatteadministrationen.

De følgende kapitler III-XI indeholder udvalgets overvejelser og indstillinger om de enkelte fradrag:

Lønmodtageres fradrag for udgifter i forbindelse med arbejdet (erhvervsudgifter), kapitel III.

Udvalget har anmodet eksperter fra stats-skattedirektoratet og Københavns og Århus skattevæsener om at udarbejde en redegørelse for, hvorledes en ordning med skattefri fradrag hos arbejdsgiveren for lønmodtageres erhvervsudgifter kan udformes i praksis. I overensstemmelse med arbejdsgruppens rapport, der er optaget som bilag 1 i nærværende redegørelse, foreslås det, at den overvejende del af lønmodtagernes erhvervsudgifter ikke længere skal fratrækkes på lønmodtagernes selvangivelse. I stedet for skal arbejdsgiveren fratrække udgiftsbeløbene efter standardsatser ved hver enkelt lønudbetaling, således at de trækkes fra den indtægt, hvoraf der beregnes kildeskat (A-indkomsten).

Denne lønfradragsordning skal omfatte udgifter til transport ved udearbejde og rejse samt merudgifter til fortæring og natophold ved udearbejde og rejse. For de nævnte udgifter modtager lønmodtagerne i langt de fleste tilfælde en godtgørelse fra arbejdsgiveren. Med den forudsatte standardisering vil det således næppe være nogen ny eller vanskelig opgave for arbejdsgiverne at skulle administrere den foreslåede lønfradragsordning. Kontrollen med arbejdsgivernes beregning af lønfradrag skal efter forslaget foreta-

ges af den kommunale arbejdsgiverkontrol, som ved gennemsyn på stedet af lønningsregnskabet kan kontrollere alle ansatte under ét. Det er udvalgets opfattelse, at en sådan lønfradragsordning, når den er indarbejdet, vil betyde en væsentlig forenkling af skatteadministrationen.

Lønfradragsordningen kan efter forslaget eventuelt udvides til også at omfatte en række andre erhvervsudgifter, der er typiske for en eller flere større lønmodtagergrupper, og som kan standardiseres således, at lønfradraget beregnes med en angiven procent af bruttolønnen eller med et fast beløb pr. lønperiode.

Endvidere foreslås det at afskaffe fradragsretten for nogle erhvervsudgifter, som enten er af ret ubetydelig størrelse, eller som arbejdsgiveren normalt afholder som driftsudgifter. Det drejer sig f. eks. om merudgifter til fortæring ved overarbejde og natarbejde og merudgifter til uniform eller særlig arbejdsdragt.

For den lille gruppe af lønmodtagere, der i øvrigt har erhvervsudgifter, der ikke omfattes af lønfradragsskitsen, foreslås de gældende regler om fradrag på selvangivelsen bibeholdt dog således, at fradrag kun gives i det omfang, udgifterne overstiger et nærmere fastsat mindstebeløb.

Endelig foreslås at også offentligt ansatte skal omfattes af lønfradragsordningen. Dagpenge og rejsegodtgørelser til offentligt ansatte skal herefter medregnes til indtægten, og arbejdsgiveren skal beregne lønfradrag for de udgifter, de dækker over.

Fradrag for udgifter til arbejdsløshedsforsikring, kapitel IV.

Dette fradrag foreslås afskaffet som selvangivelsesfradrag og erstattet med nedsættelse af det lovfæstede kontingent til A-kasserne med en procent, der svarer til den gen-

nemsnitlige marginalskatteprocent for lønmodtagere.

Fradrag for kontingent til faglige sammenlutninger, kapitel V.

Under hensyn til at udgifter af denne art praktisk taget altid er nødvendige for at erhverve, sikre eller vedligeholde indtægten er det udvalgets principielle opfattelse, at fradragsretten er velbegrundet både for lønmodtagere og erhvervsdrivende.

Imidlertid taler hensynet til en forenkling af selvangivelsen for det store antal lønmodtagere stærkt for at undgå dette fradrag på selvangivelsen, samtidig med, at det faste lønmodtagerfradrag søges ophævet.

Udvalget har i kapitel V redegjort for sine overvejelser om forskellige metoder til at fjerne lønmodtagernes fradrag for fagforeningskontingent fra selvangivelsen. Udvalget vil videreføre drøftelsen af disse problemer for om muligt at nå frem til en løsning, der virker tilfredsstillende i sammenhæng med udvalgets øvrige fremsatte og kommende forslag.

Fradrag for befodringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads, kapitel VI.

Efter udvalgets vurdering giver de gældende regler herom anledning til megen administration og beslaglægger en uforholdsmæssig stor del af ligningsmyndighedernes arbejdsressourcer. Det foreslås derfor at afskaffe fradragsretten for udgifter til befodrning hjem/arbejdsplads. Det hensyn til at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet, som også har ligget bag fradragsreglerne, synes mere hensigtsmæssigt at kunne tilgodeses ved en tilskudsordning.

Hvis det ikke er muligt at afskaffe fradragsretten straks, kan der gennemføres en overgangsordning med en væsentlig forhøjelse af den gældende bundgrænse på 1.100 kr. til 2.500-3.000 kr. og derefter en yderligere gradvis forhøjelse, således at fradraget helt forsvinder efter en årrække. Eventuelt kan fradraget også standardiseres til f. eks. 25-30 øre pr. kilometers afstand mellem hjem og arbejdsplads, uanset hvilket transportmiddel den skattepligtige bruger eller har mulighed for at bruge.

I forbindelse med befodringsfradraget, har udvalget foreslået en standardisering af reglerne om den skattemæssige værdi af bil til rådighed og den skattemæssige værdi af privat brug af blandet driftsmiddel. Forslaget går ud på, at den skattepligtige værdi normalt skal ansættes uden hensyn til omfanget af den konkrete privatkørsel med et fast beløb pr. år, afhængigt af bilens vægt.

Det faste lønmodtagerfradrag, kapitel VII.

Det er udvalgets opfattelse, at det faste lønmodtagerfradrag bør afskaffes, såfremt udvalgets forslag vedrørende lønmodtagernes arbejdsudgifter, kontingent til arbejdsløshedskasse og udgifter til befodrning hjem/arbejdsplads følges, og udvalget når frem til en erstatningsordning for fradraget for kontingent til fagforening.

Fradrag for indskud på etableringskonto, kapitel VIII.

Udvalget foreslår loven om indskud på etableringskonto ophævet, således at der ikke længere kan gives fradrag for sådanne indskud.

Forsikringsfradraget, kapitel IX.

a. Privattegnede rente- og rateforsikringer.

Udvalget foreslår ikke ændringer i de gældende regler om fradragsret for indbetalinger, skattefrihed for kapitalværdi og rentetilvækst, indkomstskattepligt af de løbende udbetalinger og afgift + tillægsskat ved ophævelse af forsikringen.

Baggrunden herfor er hensynet til at bibeholde en skattemæssig ligestilling mellem lønmodtagere, der har pensionsordninger, hvor arbejdsgiveren indbetaler præmierne uden konsekvenser for lønmodtagernes indkomstopgørelse, og andre lønmodtagere samt selvstændigt erhvervsdrivende, der må arrangere deres pensionsordninger ved egne indbetalinger.

b. Privattegnede indeksordninger.

Indeksordninger på forsikringsbasis eller på opsparingsbasis har ikke kunnet oprettes

siden november 1971. For de eksisterende ordninger foreslås de gældende skatteregler, der i det store hele svarer til de ovenfor under afsnit *a* nævnte regler for rente- og ratforsikringer, bibeholdt.

Da indeksordningerne er tegnet af et ikke ubetydeligt antal skatteydere, foreslås dog en teknisk omlægning af fradragsretten således, at beløbet ikke behøver at selvangives, men kan indberettes (maskinelt) af forsikrings-selskabet/pengeinstituttet til brug for skatteberegningen. (En anden mulighed er, at beløbet indberettes maskinelt og derefter anføres på selvangivelsesblanketten, inden den udsendes).

c. Livsforsikringer under 3.000 kr.s grænsen.

Disse forsikringer indtager en skattemæssig særstilling derved, at præmierne er fradragsberettiget, og forsikringssum + bonus udbetales uden skat eller afgift. Hovedmotivet til indførelsen og videreudviklingen af 3.000 kr.s fradraget har været hensynet til at fremme den private opsparing, men da fradragsretten efter udvalgets opfattelse må forekomme at være et u hensigtsmæssigt og usikkert middel hertil, og da hensynet til en forenkling af skattesystemet taler stærkt imod at bibeholde den nævnte skattemæssige særstilling, foreslår udvalget fradragsretten afskaffet.

For de eksisterende forsikrings vedkommende kan dette forslag imidlertid opfattes som et mindre rimeligt indgreb i en bestående - og ofte langvarig - aftale, og det foreslås derfor, at fradragsretten bevares i den resterende præmiebetalingsperiode, dog således at fradraget fikses til den allerede afbetalte årspræmie, dog højst 3.000 kr. Denne fiksering, eventuelt suppleret med en aftrapning, vil gøre det muligt at foretage en tilsvarende teknisk omlægning af fradragsretten, som er omtalt ovenfor under afsnit *b* (indeksordningerne). Der foreslås ikke ændringer i reglerne om skattefrihed for kapitalværdi, rentetilvækst og udbetalinger.

d. Gruppelivsforsikring under 3.000 kr.s grænsen.

Her foreslås fradragsretten afskaffet og erstattet af et tilskud til forsikringsgrupperne,

beregnet pr. medlem. Tilskuddet bør være af en sådan størrelse, at det muliggør en præmiereduktion.

e. Børneopsparing og selvpensionering under 3.000 kr.s grænsen.

Ud fra samme betragtninger som anført ovenfor under afsnit *c* (livsforsikringer) foreslås fradragsretten afskaffet. For disse ordningers vedkommende finder udvalget ikke grundlag for at foreslå nogen overgangsordning.

/. Syge- og ulykkesforsikring under 3.000 kr.s grænsen.

I betragtning af de forholdsvis beskedne udgiftsbeløb, der her er tale om, og under hensyn til den udvikling som er foregået siden fradraget blev indført i retning af, at det offentlige overtager udgifterne ved sygdom og invaliditet, foreslår udvalget, at fradragsretten afskaffes. Hvis man ønsker at opmuntre til individuel supplerende sikring, kan det gøres ved en offentlig støtte til denne forsikringsform.

g. Frivillig dagpengesikring under 3.000 kr.s grænsen.

Fradragsretten for det særlige dagpengebidrag foreslås afskaffet og erstattet af en nedsettelse af bidragets størrelse.

Fradrag for gaver til almenvelgørende foreninger m. v., kapitel X.

Udvalget foreslår den i ligningslovens § 8 A hjemlede fradragsret afskaffet.

Hvis det anses for rimeligt, kan det merprovenu, som er forbundet med afskaffelsen, helt eller delvis anvendes som tilskud til de foreninger m. v., for hvem en væsentlig del af de til formålet anvendte midler hidrører fra § 8 A-gaver.

Fradrag for underholdsbidrag, aftægt og andre løbende ydelser, kapitel XI.

a. Underholdsbidrag til børn.

Den almindelige hovedregel er, at udgifter til børns underhold betragtes som private,

ikke fradragsberettigede udgifter, hvadenten børnene opholder sig i hjemmet eller andetsteds f. eks. på kostskole eller ved andet uddannelsessted. Baggrunden for de gældende regler om fradragsret og beskatning af børnebidrag er ikke længere tilstede, efter at der er gennemført selvstændig beskatning af børn, og bidraget som følge af personfradraget kun sjældent kommer til beskatning. En afskaffelse af fradragsretten vil tilvejebringe skattemæssig ligestilling mellem gifte samlevende forældre og forældre, der ikke er samgifte, eller hvis ægteskab er opløst.

Endvidere foreslås, at bidragene ikke længere skal være skattepligtig indkomst for barnet. Dette forslag vil medføre skattemæssig ligestilling mellem børn med arbejdsindtægter, som efter de gældende regler beskattes hårdere af arbejdsindtægten, hvis den ene af forældrene betaler bidrag, end hvis de har deres underhold i forældrenes fælles hjem.

Under forudsætning af uændrede bidrag vil afskaffelsen af fradragsretten medføre en stigning i bidragsydernes skattebyrde. Hvis det findes rimeligt at kompensere herfor, kan det gøres ved at yde personer, der betaler underholdsbidrag til børn, et tilskud pr. barn.

b. Underholdsbidrag til ægtefælle.

Da man i 1941 indførte fradragsret for bidragsyderen og skattepligt for modtageren, var det ud fra den betragtning, at beskatningen burde foretages hos den part, der har bidraget til sin disposition. Denne betragtning

må efter udvalgets opfattelse fortsat tillægges betydelig vægt. En afskaffelse af såvel fradragsret som skattepligt må herefter forudsætte en meget betydelig forlængelse af proportionalstrækket.

c. Aftægtsydelser.

Disse ydelser er led i en gensidigt bebyrdende aftale, hvilket må tale for at bevare fradragsretten. I øvrigt må reglerne om beskatning af aftægt ses i sammenhæng med reglerne om beskatning af renter, og udvalget har derfor ikke i denne foreløbige redegørelse foreslået ændringer i de gældende regler, men vil tage spørgsmålet op i det videre arbejde.

d. Ensidede forpligtelser til løbende ydelser til institutioner, trossamfund m. v.

Her foreslår udvalget, at fradragsretten afskaffes, jfr. det ovenfor nævnte forslag om afskaffelse af fradragsretten for gaver til almenvelgørende foreninger m. v. (Kapitel X).

e. Ensidede forsørgelsesforpligt eiser (bortset fra underholdsbidrag til ægtefælle og børn).

Frdrag for sådanne forsørgelsesydelser forekommer i meget stort omfang hos gæstebejdere og har givet anledning til betydelige administrative vanskeligheder.

Udvalget foreslår, at fradragsretten afskaffes, uanset om modtageren er skattepligtig her i landet.

Kapitel III

Lønmodtageres fradrag for udgifter i forbindelse med arbejdet

1. De gældende regler.

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan lønmodtagere fradrage udgifter knyttet til indtægtens erhvervelse.

Enhver lønmodtager har ret til det faste lønmodtagerfradrag (lønmodtagerfradrag A), som udgør 2.000 kr., dog højst 20 pct. af lønindtægten, selv om det overstiger de udgifter, fradraget skal dække. Hvis lønmodtageren faktisk har større udgifter af den art, som lønmodtagerfradraget skal dække, kan han fradrage det faktiske udgiftsbeløb som lønmodtagerfradrag B.

Lønmodtagerfradraget omfatter følgende udgifter:

1. udgifter i forbindelse med udførelsen af lønarbejde,
2. udgifter til befordring mellem skiftende arbejdssteder eller flere samtidige arbejdssteder,
3. udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads,
4. kontingent til faglige sammenslutninger, samt
5. udgifter til arbejdsløshedsforsikring.

I dette kapitel skal alene omtales de under nr. 1 og 2 nævnte fradrag.

Efter ligningslovens § 9 kan udgifter i forbindelse med udførelsen af lønarbejdet fradrages. Der er tale om en lang række forskelligartede udgifter, som det er anerkendt, at lønmodtagere må afholde af hensyn til indtjeningen af lønnen. Det drejer sig bl. a. om udgifter til arbejdsredskaber, når lønmodtageren selv skal anskaffe disse, merudgifter til nødvendig arbejdsdragt, merudgift til fortæring i forbindelse med natarbejde, udearbejde og overarbejde m. v. Som eksempel på mere specielle udgifter kan nævnes brødsalgsschaufførers fradrag for udgifter ved varesvind samt tab ved kreditgivning og fejltælling.

Befordringsudgifter, der er nødvendig gjort ved skiftende arbejdssted eller flere samtidige arbejdssteder, kan fradrages, såfremt lønmodtageren har haft to eller flere arbejdssteder uden for sin bopæl eller dens umiddelbare nærhed. Det er de faktiske udgifter, der kan fradrages. Der stilles således ikke som ved fradrag for udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads krav om beregning efter taksten for billigste offentlige transportmiddel eller lignende, uanset at et sådant har kunnet benyttes.

For visse rejse- og befordringsudgifter, der dækkes af godtgørelse fra arbejdsgiveren, er der imidlertid fastsat særlige regler.

Det drejer sig om udgiftsgodtgørelse vedrørende rejser, herunder ophold og fortæring under rejser, samt vedrørende befordring ved skiftende arbejdssted eller flere samtidige arbejdssteder. De godtgørelsesbeløb, som arbejdsgiverne yder til dækning af udgifter, der påføres lønmodtagerne som følge af arbejdet, skal medregnes ved lønmodtagerens indkomstopgørelse og betragtes som A-indkomst, jfr. dog nedenfor om de såkaldt § 5 d-ydelser i forbindelse med udførelsen af offentligt hverv. Som modstykke hertil kan sådanne rejse- og befordringsudgifter fradrages ved siden af det faste lønmodtagerfradrag i det omfang, udgiften er dækket ved godtgørelse fra den pågældende arbejdsgiver. Endvidere skal arbejdsgiverne ikke indeholde A-skat i indkomst, der udbetales som godtgørelse for de omhandlede rejse- og befordringsudgifter (en såkaldt trækfri rejse- og befordringsgodtgørelse).

Ved indførelsen af kildeskatteordningen i 1970 behandlede man disse rejse- og befordringsgodtgørelser noget anderledes. Oprindeligt var det således kun rejseudgifter, der var dækket af arbejdsgivergodtgørelse, som kunne fradrages ved siden af det faste lønmodtagerfradrag. Godtgørelsen henregnedes ligesom i dag til A-indkomstområdet, men

dengang skulle der også i godtgørelsen foretages indeholdelse af A-skat. Herved reduceres godtgørelsesbeløbet ved udbetaling med den indeholdte A-skat. En sådan ordning kunne medføre likviditetsproblemer for modtageren, hvis der ikke allerede ved forskudsregistreringen var taget hensyn til de udgiftsbeløb, som godtgørelsen dækkede.

Ordningen gav anledning til kritik, og reglerne blev derfor ændret, således at der ikke indeholdes skat i den indkomst, der udbetales som godtgørelse for de nævnte rejseudgifter. Senere udvidedes disse regler om »trækfri« rejsegodtgørelser til også at omfatte godtgørelse, der udbetales til dækning af udgifter ved befordring mellem skiftende arbejdssteder eller flere samtidige arbejdssteder.

Den gældende ordning volder visse vanskeligheder for skattemyndighederne. Problemerne synes særlig at kunne henføres til to forhold, nemlig dels at ydelser urigtigt henføres som en godtgørelse for rejse- og befordringsudgifter, og dels at der ikke er overensstemmelse mellem det beløb, der udbetales som godtgørelse, og det beløb, **der** ligningsmæssigt kan godkendes som fradrag for lønmodtageren. I det omfang godtgørelsen overstiger udgifterne, skal skattemyndighederne jo påse, at beløbet kommer til beskatning hos lønmodtageren.

Såfremt lønmodtagerens rejse- eller befordringsudgifter dækkes af arbejdsgiveren efter regning, finder de omtalte regler om »rejsegodtgørelse« ikke anvendelse. Sådanne beløb holdes helt uden for skattetrækket og for lønmodtagerens indkomstopgørelse, ligesom lønmodtagerfradraget heller ikke påvirkes.

På samme måde forholder det sig med de ydelser, der udbetales i henhold til statsskattelovens § 5 d.

Statsskattelovens § 5 d bestemmer, at der til den skattepligtige indkomst ikke skal henregnes dagpenge og rejsegodtgørelse begge dele under udforelse af offentligt hverv, der gor det nødvendigt for den pågældende at tage ophold uden for hans hjemstedskommune.

»Offentlige hverv« omfatter foruden medlemmer af offentlige råd og tjenestemænd i stat og kommune også elever, aspiranter samt offentligt ansatte håndværkere og arbejdsmænd. I praksis er tillige funktionærer

i de koncessionerede telefonselskaber og privatbaner sidestillet med tjenestemændene.

Når offentligt ansatte ikke skal medtage disse dagpenge og rejsegodtgørelser i indkomstopgørelsen, skyldes det, at der gælder faste regler for størrelsen af de godtgørelsesbeløb, der ydes, og at beløbene er fastsat således, at de normalt kun giver dækning for de med rejsen forbundne merudgifter.

2. Lønfradrag.

a. Indledning.

Som nævnt foran i afsnit 1 er de udgifter, som lønmodtagerne har i forbindelse med arbejdet, som hovedregel omfattet af reglerne om lønmodtagerfradrag, hvilket medfører, at udgifterne kun bliver fratrullet med de faktiske beløb, såfremt de sammen med udgifter til befordring hjem/arbejdsplads og fagforeningskontingent overstiger 20 pct. af lønnen dog højst 2.000 kr. Med udgangspunkt i Danmarks Statistiks årlige selvangivelsesundersøgelser kan det anslås, at omkring 2.300.000 skattepligtige personer har fradrag for lønmodtagerudgifter. Det kan anslås, at godt 400.000 (eller ca. 18 pct.) af disse personer i 1975 havde fradrag for deres faktiske udgifter (det vil sige lønmodtagerfradrag B).

Reglerne om lønmodtagerfradrag omfatter imidlertid ikke udgifter til rejse, herunder til ophold og fortæring under rejsen, eller udgifter til befordring mellem flere arbejdssteder, i det omfang rejse- eller befordringsudgiften er dækket ved en godtgørelse fra arbejdsgiveren (en såkaldt trækfri rejse- eller befordringsgodtgørelse). Udgifter, der er dækket af rejse- eller befordringsgodtgørelse kan fratrækkes ved siden af det faste lønmodtagerfradrag, og godtgørelsen skal medregnes til den skattepligtige indkomst. Den nævnte selvangivelsesundersøgelse giver ikke oplysning om dette fradrag, der foretages på selvangivelsens side 1, men en optælling af de lønoplysningssedler vedrørende 1975, hvor der er anført et beløb i feltet »trækfri rejse- og befordringsgodtgørelse« viser, at ca. 268.000 lønmodtagere har kunnet foretage fradrag på selvangivelsens side 1 for de udgifter, som godtgørelserne dækker.

Udvalgets undersøgelser har taget sigte på

en afvikling af de ligningsmæssige fradrag, og udvalget har i denne forbindelse overvejet, om fradrag for udgifter ved lønarbejde helt eller delvis kan erstattes af en ordning med fradrag hos arbejdsgiveren.

På denne baggrund har udvalget rettet henvendelse til eksperter fra statsskattedirektoratet, direktoratet for Københavns skattevæsen og Århus skattevæsen om at udarbejde en detaljeret redegørelse for, hvorledes en ordning med skattefri fradrag for lønmodtagernes udgifter kan udformes i praksis - f. eks. som fradrag i lønnen eller som skattefri godtgørelse fra arbejdsgiveren.

Den nedsatte arbejdsgruppe har afgivet rapport, der er optaget som bilag 1 til nærværende redegørelse.

b. Arbejdsgruppens skitse.

Den af arbejdsgruppen skitserede lønfradragsordning går i korthed ud på, at den overvejende del af de udgifter lønmodtagerne har i forbindelse med arbejdet i stedet for at kunne bringes til fradrag på lønmodtagerens selvangivelse skal fradrages af arbejdsgiveren efter standardsatser ved hver enkelt lønudbetaling, således at den skattepligtige løn for hver lønperiode udgør bruttolønnen $\pm$ lønfradraget.

1°. Lønfradragets område.

De udgiftsarter, for hvilke fradragsretten omlægges, er:

a. Udgifter til transport ved udearbejde og rejse. Her foreslås lønfradraget beregnet med ørebeløb pr. kilometer efter 3 satser for henholdsvis

- 1) kørsel i egen bil
- 2) kørsel på egen motorcykel
- 3) anden transportmåde (f. eks. offentligt transportmiddel).

Transport mellem hjem og fast arbejdssted berettiger ikke til lønfradrag; men hvis lønmodtageren ikke har fast arbejdssted (f. eks. bygningshåndværkere) eller i øvrigt efter arbejdsgiverens anvisning tager direkte fra sin bopæl til et midlertidigt arbejdssted eller omvendt, gives der lønfradrag for denne transport.

Har lønmodtageren samtidig ansættelse hos flere arbejdsgivere, skal transport fra det ene arbejdssted til det andet efter skitsen be-

handles efter reglerne for befordring mellem hjem/arbejdsplads. Der gives således *ikke* lønfradrag for denne transportudgift.

b°. Merudgifter til fortæring ved udearbejde og rejse. Her foreslås et fast kronebeløb pr. dag. Det gives kun, såfremt der ikke på det midlertidige arbejdssted forefindes lokaler, der kan anvendes til frokoststue. Hvis udeopholdet har en sådan varighed, at der må indtages 2 hovedmåltider ude, er satsen det dobbelte, og hvis der må indtages 3 hovedmåltider, det tredobbelte. For udeophold på dage mellem 2 overnatninger ude er satsen 4 gange grundbeløbet.

c. Merudgifter til natophold ved udearbejde og rejse. Her foreslås et fastsat kronebeløb, såfremt der benyttes hotel eller lignende, og et lavere beløb, hvis der overnattes i pensionat, hos private, i campingvogne eller lignende.

d°. Andre nærmere angivne udgifter. Med udgangspunkt i de gældende regler, dvs. ligningsrådets vejledende anvisninger, hvorefter visse lønmodtagerkategorier uden dokumentation kan fratrække en vis procent af lønnen eller et fast beløb, foreslås det i skitsen, at der gives lønfradrag for en række nærmere angivne udgifter, der er typiske for visse veldefinerede lønmodtagergrupper, og som kan standardiseres således, at de beregnes med en angiven procent af bruttoindtægten eller med et fast beløb pr. lønperiode.

2°. Skattefri dagpenge og rejsegodtgørelse i offentligt hverv.

Arbejdsgruppen foreslår statsskattelovens § 5 d ophævet. De omhandlede dagpenge og rejsegodtgørelser til offentligt ansatte skal herefter medregnes til indtægten, og arbejdsgiveren skal beregne lønfradrag for de udgifter, de dækker over (jfr. afsnit 1°, a°-c°).

3°. Lønfradragets administration.

Efter skitsen skal arbejdsgiveren i forbindelse med lønudbetalingen beregne det lønfradrag, som tilkommer den pågældende. Den således reducerede løn udgør periodens A-indkomst, der lægges til grund for beregningen af den kildeskat, der skal indeholdes. Summen af årets lønfradrag skal anføres på den lønoplysningsseddel, som arbejdsgiveren

afgiver til skattemyndighederne og lønmodtageren.

Kontrollen med, at lønfradrag er beregnet korrekt, skal efter skitsen foretages af den kommunale arbejdsgiverkontrol. Statsskattedirektoratet og skattedepartementet skal være klageinstans på samme måde som ved afgørelser af, om en given indtægt er A-indkomst eller B-indkomst. Hvis det konstateres, at der med urette er givet lønfradrag i et tidligere (afsluttet) indkomstår, skal arbejdsgiverkontrollen foranledige, at lønmodtagerens indkomstansættelse forhøjes.

4°. Fradrag, der foreslås afskaffet.

1 skitsen foreslås fradragsretten afskaffet for følgende udgiftsarter:

- 1/. Merudgifter til fortæring ved overarbejde og natarbejde. Hvor uvarslet over- eller natarbejde gør det nødvendigt at indtage ekstra måltid på restauration o. l., vil arbejdsgiveren kunne afholde udgiften over driften.
2. Merudgift til arbejdsdrag eller uniform - herunder »smudsfradrag«. Hvor der er tale om væsentlige udgifter, er det allerede i dag sædvane, at arbejdsgiveren afholder udgifterne over driften. (I denne forbindelse foreslår arbejdsgruppen, at indkomstskattepligten af værdi af fri uniform/arbejdsdrag ophæves).
3. Endvidere foreslås det at afskaffe en række af de standardfradrag (fradrag uden dokumentation), som er optaget i ligningsrådets anvisninger, men som er relativt ubetydelige. Det gælder f. eks. standardfradrag, som kan foretages af kommunalbestyrelsesmedlemmer m. fl., nævninger og domsmænd, havnearbejdere, hyrevognschauffører, fiskere, hjemmevernens befalingsmænd, toldtjenestemænd, civilforsvarets personale, kordege, lærere, militært personale. Disse standardfradrag dækker i øvrigt i et vist omfang udgifter, som efter skitsen giver ret til lønfradrag.

5°. Fradrag, der opretholdes som selvangivelsesfradrag.

Efter skitsen skal lønmodtagerne fortsat have adgang til på selvangivelsen at foretage fradrag for erhvervsudgifter, der hverken er omfattet af lønfradragsreglerne eller af de forslag til afskaffelse af fradragsretten, som

er nævnt foran i afsnit 4°. Det drejer sig navnlig om udgifter af samme art som egentlige driftsudgifter i en virksomhed, f.eks. løn-udgifter, udgifter til værktøj og maskiner, udstyr og faglitteratur, udgifter til repræsentation og udgifter ved varesvind og fejltælling. Også udgifter under arbejde i udlandet samt udgifter til dobbelt husførelse i forbindelse med stillingsskift, skal kunne fradrages på selvangivelsen.

Sådanne udgifter skal imidlertid kun kunne fratrækkes i det omfang, de overstiger et bundfradrag på 1.200-2.000 kr.

6°. Udgifter som arbejdsgruppen ikke har taget stilling til.

Skitsen tager ikke stilling til følgende udgiftsarter, som efter de gældende regler er omfattet af lønmodtagerfradraget:

Udgift til arbejdsløshedsforsikring.

Kontingent til faglige sammenslutninger.

Udgift til befordring mellem hjem og (fast) arbejdssted.

Herom henvises til de følgende kapitler IV-VI.

c. Vurdering af arbejdsgruppens skitse.

V. Omlægning af selvangivelsesfradrag til lønfradrag.

1 rapportens afsnit 14 (side 77 ff) har arbejdsgruppen foretaget en vurdering af den udarbejdede skitse. Det anføres her, at skitsen kan anskues som et væsentligt skridt hen imod et system, hvorefter et flertal af lønmodtagerne vil kunne fritages for at indsende selvangivelse, idet slutskatten kan beregnes på grundlag af de årlige oplysnings-sedler.

Denne vurdering kan udvalget tilslutte sig, og det kan tilføjes, at et system med lønfradrag i stedet for selvangivelsesfradrag til lige må antages væsentligt at forbedre mulighederne for, at kildeskatten kan blive en endelig skat for det store antal skatteydere. Som anført i rapporten vil lønfradrag nemlig give betydelig bedre overensstemmelse mellem foreløbig skat og slutskat end selvangivelsesfradrag. Hvis skatteyderens skattepligtige indkomst ikke overstiger proportionalgrænsen, er trækprocent og marginalskatteprocent den samme, og et uforudset lønfradrag vil derfor ikke give uoverensstemmelse

mellem foreløbig skat og slutskat. Hvis hans indkomst ligger højere, vil uoverensstemmelsen normalt ikke overstige 15-20 pct. af fradragsbeløbet. Et selvangivelsesfradrag derimod, som der ikke er taget højde for ved forskudsregistreringen, vil alt andet lige medføre en uoverensstemmelse (i form af overskydende skat) på 40-65 pct. af fradragsbeløbet.

Det bemærkes, at der ikke for de lønmodtagere, som efter skitsen vil kunne fritages for at indsende selvangivelse, vil være forbundet noget merarbejde med beregningen af lønfradrag. Lønmodtagere, der modtager godtgørelse for transport, udefortæring eller overnatning, må også i dag efter hver lønperiode redegøre over for arbejdsgiveren for kørt kilometre, udedage og overnatninger. Får lønmodtageren ikke godtgørelse fra sin arbejdsgiver, må han alligevel til brug for selvangivelsen holde rede på kørslen og antallet af udedage og overnatninger. De lønfradrag, der i skitsen betegnes som »branchefradrag«, og som beregnes med en fastsat procent af lønnen eller er fast beløb pr. lønperiode, vil det ikke være arbejdskrævende for lønmodtageren eller arbejdsgiveren at beregne.

2°. Virkningen på lønmodtagernes beskatning.

Ved vurderingen af skitsens virkning i relation til lønmodtagerne må der foretages en nærmere analyse af virkningerne af, dels at fradragsretten foreslås standardiseret eller afskaffet for en række udgiftsarter, dels at der foreslås en bundgrænse på 1.200—2.000 kr. for de udgiftsarter, for hvilke den hidtidige fradragsret opretholdes.

a. Standardisering inden for lønfradragsområdet.

Det foreslåede lønfradrag med fast ørebeløb pr. kilometer for kørsel i egen bil eller på motorcykel træder i stedet for de ret komplicerede vejledende satser, som er forskellige for de forskellige vægtkategorier af biler, og som er lavere for kørsel ud over 12.000 km. Lønfradraget vil også træde i stedet for de egentlige regnskabsmæssige opgørelser over biludgifter med påfølgende opdeling i privat og erhvervsmæssig andel, som en del lønmodtagere i dag foretager. Den ved forslaget opnåede forenkling er derfor

ikke uvæsentlig, og hvis de foreslåede kilometerbeløb svarer til den gennemsnitlige udgift pr. km. for personbiler og motorcykler - og reguleres i forhold til prisudviklingen - er der efter udvalgets opfattelse tale om en rimelig standardisering, der næppe heller vil påvirke lønmodtagernes valg af transportmiddel væsentligt anderledes end de gældende regler.

Lønfradrag for transport på anden måde end i egen bil eller på motorcykel foreslås også givet generelt med et (lavere) ørebeløb pr. kilometer. Denne regel er i overensstemmelse med en række faglige overenskomsters regler, omend mere enkel. Forslaget vil nok give overdækning til den lønmodtager, der bruger cykel, eller som er passager i kollegas bil, hvilket dog ikke efter udvalgets opfattelse er betænkeligt.

Lønfradrag for merudgifter til udefortæring foreslås sat til 15 kr. pr. udemåltid, dog 60 kr. for udedage mellem to overnatninger ude. Efter de vejledende anvisninger er der forskellige beløb for forskellige kategorier lønmodtagere, og det må forekomme at være en ønskelig standardisering, at beløbet er ens for alle. Hvis arbejdsgiveren - eller arbejdets art — kræver, at lønmodtageren må opretholde en vis »standard« ved valg af spise- sted, således at lønfradragsbeløbet er utilstrækkeligt, vil det være naturligt, at arbejdsgiveren afholder udgifterne direkte over driften.

Lønfradrag for overnatning ude foreslås sat til 75 kr., såfremt der benyttes hotel, og ellers til 25 kr. Også dette er en forenkling i forhold til de forskellige satser for rejse med overnatning, som findes i de vejledende anvisninger. Med hensyn til lønmodtagere, som må opretholde en vis »standard«, henvises til bemærkningerne i foregående stykke. For så vidt angår satsen, 25 kr. for overnatning, hvor der ikke benyttes hotel eller lign., bemærkes, at den nok kan give overdækning, hvis lønmodtageren overnatter hos bekendte eller i sin bil eller campingvogn. Dette findes dog ikke betænkeligt.

Også de foreslåede beløbs- eller procent-satser for »branchefradrag« er mindre nuancerede end de tilsvarende regler i de vejledende anvisninger. Endvidere må det erindres, at de - i modsætning til flere af de gældende satser - ikke tilsigter at give dækning for transport- og fortæringsudgifter.

I øvrigt kan det både efter arbejdsgruppens og udvalgets opfattelse være et spørgsmål, om et lonfradragssystem overhovedet skal omfatte sådanne branchefradrag. Dette vil navnlig afhænge af, om de pågældende lønmodtagergrupper er så store, at der opnås nogen større forenkling ved at tage fradragene ud af selvangivelsen. Det kan overvejes at begrænse lonfradragområdet til transport-, forærings- og overnatningsudgifter samt eventuelt nogle få »branchefradrag«, som kan dække store lønmodtagergrupper. De resterende brancheiradrag vil i så fald kunne foretages på selvangivelsen enten mod dokumentation eller med »satsbeløb«.

For de foreslåede lønfradrag under ét gælder, at fradraget gives, uanset om de faktiske udgifter har været mindre (overdækning) eller større (underdækning). Sådant underdækning og overdækning vil naturligvis ikke kunne undgås, når der tages udgangspunkt i gennemsnitsudgifter, og den er i princippet et brud på ligelighedssynspunktet. Over for denne ulighed - som i øvrigt også rent faktisk findes i de gældende regler - må det dog fremhæves

at lonfradagsreglerne afskaffer den ulighed mellem den skattemæssige behandling af forskellige gruppers ensartede udgifter, som de gældende regler om trækfri rejse- og befordringsgodtgørelser fører til,

at lonfradagsreglerne er så forholdsvis enkle og overskuelige, at den enkelte lønmodtager ikke behøver at frygte, at han har glemt eller misforstået noget og derfor er blevet »snydt« i forhold til andre med samme vilkår, og

at spørgsmålet om fradrag normalt vil blive afgjort samtidig med udbetalingen af - og skattetrækket i - lønnen for netop den periode (uge eller måned), hvor udgiften er afholdt.

b°. Fradrag der afskaffes.

Udvalget kan tilslutte sig arbejdsgruppens forslag om at afskaffe fradragsretten for merudgift til foræring ved overarbejde og natarbejde samt fradrag for merudgift til beklædning - herunder smudsfradrag, jfr. rapportens afsnit 2 (side 59). Det må betragtes som en væsentlig forenkling for skattemyndighederne og for så vidt også for lønmodtagerne. De udgifter, der her er tale om, er relativt små, og en afskaffelse af fradrags-

retten vil næppe få afledede virkninger af nogen betydning. Man kan måske forestille sig, at niveauet for ekstrabetaling i forbindelse med overarbejde og skifteholdsarbejde bliver noget højere.

Også de forslag til afskaffelse af en række standardfradrag (fradrag uden dokumentation) som indeholdes i rapportens afsnit 4.3.3. (side 70) forekommer udvalget rimelige. For nogle af udgiftsarterne i de nævnte standardfradrag er der i øvrigt ikke tale om afskaffelse, men om omlægning (til lønfradrag), og for de resterende udgiftsarters vedkommende gælder det meget ofte i dag, at de også må afholdes af andre lønmodtagere - men uden fradragsret.

c°. Forslaget om en bundgrænse for selvangivelsesfradrag.

Arbejdsgruppen har ved udarbejdelsen af skitsen lagt til grund, at det faste lønmodtagerfradrag på 2.000 kr. afskaffes. For de lønmodtagerudgifter, som ikke omfattes af lønfradragsskitsen eller af forslaget om afskaffelse af fradragsret, jfr. lige ovenfor afsnit b°, foreslår arbejdsgruppen, at de kun skal kunne fratrækkes på selvangivelsen i det omfang de overstiger et beløb på 1.200-2.000 kr.

Som nævnt drejer det sig *dels* om udgifter af samme art som egentlige driftsudgifter i en virksomhed (lønudgifter, udgifter til værktøj, udstyr, faglitteratur, repræsentation og udgifter ved varesvind og fejltælling), *dels* om udgifter ved dobbelt husførelse i forbindelse med stillingskift.

Hvad angår dobbelt husførelse bemærkes, at i de tilfælde, hvor lønmodtageren »udsendes« af arbejdsgiver til midlertidigt arbejde, vil udgiften give ret til lønfradrag, medens det i tilfælde, hvor den pågældende har skiftet stilling, dvs. har fået ansættelse hos en anden arbejdsgiver, og hvor det nye tjenestested er så langt fra bopælen, at han midlertidigt må opretholde »dobbelt husførelse«, som regel ikke vil være rimeligt at kræve af den nye arbejdsgiver, at han skal beregne lønfradrag (og påse at betingelserne herfor er opfyldt). I disse tilfælde er det derimod nærliggende at pege på, at der kan være anledning til at yde lønmodtageren tilskud gennem arbejdsformidlingen til dækning af de midlertidige merudgifter.

Den førstnævnte gruppe af udgifter afhol-

des for langt de fleste lønmodtagere af arbejdsgiveren via dennes driftsregnskab. Ved for lønmodtagere med sådanne udgifter at indføre et beskedent ikke-fradragsberettiget beløb vil man tilskynde lønmodtagergrupper, der f. eks. afholder små værktøjsudgifter selv, til i stedet at formå arbejdsgiverne til at overtage udgifterne.

Udvalget finder, at der i forslaget om et ikke-fradragsberettiget beløb for sådanne udgifter ligger en forenkling for skatteydere og skattemyndigheder, som kan være forsvarlig - uanset at fuld fradragsret er lige så principielt velbegrundet som enhver driftsudgift for en virksomhed. Selv en lavere bundgrænse end den arbejdsgruppen foreslår, må efter udvalgets opfattelse antages at ville føre til det resultat, at kun et lille antal lønmodtagere får fradrag på selvangivelsen.

Virkningen for lønmodtageren af forslaget om, at lønmodtagernes »driftsudgifter« og eventuelle merudgifter i forbindelse med dobbelt husførelse ved stillingsskift kun kan fratrækkes i det omfang de overstiger bundgrænsen, kan vanskeligt bedømmes isoleret. Afskaffelse af det faste lønmodtagerfradrag i sin nuværende skikkelse hænger nøje sammen med den foreslåede sanering af de øvrige fradragsposter under lønmodtagerfradraget, jfr. nærmere kapitel VII om det faste lønmodtagerfradrag.

3°. Skatteadministrationen.

Arbejdsgruppen - der var sammensat af eksperter fra skatteadministrationen - bedømmer, jfr. rapportens afsnit 14.3.-14.4.. (side 79), de samlede virkninger af skitsen som en forenkling af skatteadministrationen.

Denne bedømmelse kan udvalget tilslutte sig. Selv om ordningen som fremhævet af arbejdsgruppen vil betyde en merbelastning for de indeholdelsespligtige og arbejdsgiverkontrollen i en overgangsperiode, finder udvalget, at ordningen på længere sigt frembyder en væsentlig forenkling, navnlig fordi kontrollen med berettigelsen af fradrag for

udgifter i forbindelse med lønarbejde, flyttes fra ligningen af den enkelte lønmodtager til arbejdsgiverkontrollen, som ved gennemsyn på stedet af arbejdsgivernes lønningsregnskab kan kontrollere alle ansatte under ét.

Arbejdsgiverkontrollens afgørelse af spørgsmål om, hvorvidt en lønmodtager er berettiget til lønfradrag, skal efter skitsen kunne indbringes for statsskattedirektoratet og ministeriet (skattedepartementet). Dette forslag om rekurs er næppe helt på linie med den omstrukturering, der for tiden foregår i centraladministrationen, hvor man søger flest mulige enkeltafgørelser henlagt til lokalt plan eller direktoratsplan, således at departementerne kun har egentlige planlægnings- og styringsopgaver. Efter udvalgets opfattelse bør arbejdsgiverkontrollens afgørelser kunne indbringes for statsskattedirektoratet - eventuelt gennem vedkommende amtsskatteinspektorat.

4°. Arbejdsgivernes opgaver.

Som omtalt i rapporten (s. 78, afsnit 14.2.) vil foreslaget om lønfradrag stille større krav til arbejdsgivernes lønadministration end de gældende regler. For udgifter, som lønfradraget dækker, bliver der imidlertid i de fleste tilfælde udbetalt en godtgørelse til lønmodtageren. Lønadministrationen hos arbejdsgiverne omfatter således allerede i dag som regel også et regnskab med rejse- og befordringsgodtgørelser, der skal holdes uden for den løn, hvoraf A-skatten beregnes. Det bør i denne forbindelse også nævnes, at rapportens forslag:

70 øre pr. kilometer for kørsel i egen bil,
50 øre pr. kilometer for kørsel på motorcykel,
25 øre pr. kilometer for anden transportmåde,

målt ad nærmeste færdselsvej, må forekomme forholdsvis ukompliceret, og under alle omstændigheder er betydeligt enklere end reglerne i mange faglige overenskomster.

Kapitel IV

Fradrag for udgifter til arbejdsløshedsforsikring

Udgifter til arbejdsløshedsforsikring kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Udbetalinger fra arbejdsløshedsforsikringer medregnes til den skattepligtige indkomst. Bestemmelsen findes i pensionsbeskatningsloven § 49.

Fradragsretten blev indført med statsskatte-loven i 1922. Den blev begrundet med et ønske om at lette adgangen til at betrygge fremtiden gennem forsikring.

Fradragsretten var oprindeligt begrænset, men siden midten af 1950'erne har der under hensyn til, at udbetalingerne skulle medregnes i den skattepligtige indkomst, været fuld fradragsret for disse udgifter. For lønmodtagere henholder fradraget under det faste lønmodtagerfradrag.

Arbejdsløshedsforsikring varetages af arbejdsløshedskasserne, hvoraf langt den overvejende del har statsanerkendelse efter reglerne i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. Statsanerkendelse af en arbejdsløshedskasse indebærer, at kassen får samtlige udgifter til dagpenge godtgjort af staten. Til gengæld skal der for hvert medlem indbetales et årligt bidrag til staten på 2,25 gange den for kassens medlemmer gældende dagpengesats. Det højeste årlige medlemsbidrag til staten udgør for tiden ca. 420 kr. Kontingent til en anerkendt arbejdsløshedskasse skal mindst svare til det nævnte beløb på 2,25 gange dagpengesatsen. Herudover kan kontingentet omfatte bidrag til kassernes administrationsomkostninger.

Ikke anerkendte arbejdsløshedskasser modtager ikke offentlige tilskud, men må selv »finansiere« dagpengene gennem medlemmernes bidrag.

Det er uden betydning for fradragsretten for bidrag til arbejdsløshedskasser, om den pågældende kasse er anerkendt eller ej.

På finansloven for 1976-77 er det samlede bidrag til staten fra disse arbejdsløshedskasser anslået til 350 mill. kr.

Endelig opkræves der et arbejdsgivebidrag til staten på normalt 135 kr. pr. år pr. beskæftiget arbejder. Arbejdsgivebidraget er for 1976-77 anslået til 125 mill. kr. Dette bidrag er fradragsberettiget som en driftsudgift for arbejdsgiveren.

Udgiften til arbejdsløshedsforsikring kan også for lønmodtagere siges at have karakter af en driftsudgift. Men da udvalget skal overveje en afvikling af de ligningsmæssige fradrag og foreslår, at en lang række af disse fradrag bliver ophævet eller omdannet til lønfradrag for at opnå en definitiv beskatning af lønindtægten, vil det være u hensigtsmæssigt, hvis den enkelte skatteyder fortsat skal kunne fradrage disse udgifter.

Udvalget foreslår derfor, at den forsikredes fradragsret ophæves. Den forhøjelse af indkomstskatterne, som vil blive følgen af fradragsrettens bortfald, kan der kompenseres for ved f. eks. at nedsætte de beløb, arbejdsløshedskasserne indbetaler til staten. Som nævnt indbetaler A-kassen for hvert medlem et bidrag på 2,25 gange den gældende dagpengesats. Kompensationen kan på en teknisk enkel måde ske ved at nedsætte denne sats og tilsvarende nedsætte de forsikredes kontingenter til A-kassen. Nedsættelsen kan passende sættes til en procent, der svarer til den gennemsnitlige marginalskatteprocent for lønmodtagere.

Kapitel V

Fradrag for kontingent til faglige sammenslutninger

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fradrages udgifter til kontingenter til arbejdsgiverforeninger, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger, der har til hovedformål at varetage de økonomiske interesser for den erhvervsgruppe, hvortil den skattepligtige hører. De ydelser, der udbetales fra sådanne sammenslutninger til medlemmerne, skal til gengæld medregnes i modtagernes skattepligtige indkomst. Reglerne herom findes i ligningslovens § 14, stk. 7.

Da man med virkning fra skatteåret 1954-55 indførte fuld fradragsret for disse kontingenter, blev det begrundet med, at sådanne udgifter praktisk taget altid måtte anses som nødvendige for at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten.

For lønmodtagere falder sådanne kontingentudgifter i dag ind under det faste lønmodtagerfradrag.

Kontingent til arbejdsgiverforeninger og fagforeninger anvendes til en række forskellige formål. Arbejdsgiver- og fagforeninger yder således støtte til medlemmerne under faglige konflikter, ligesom de i øvrigt varetager medlemmernes erhvervspolitiske interesser. Herudover har en del af de nævnte organisationer etableret sociale ordninger til fordel for medlemmerne, f. eks. har visse fagforbund opbygget sociale pensionsfond. Endeligt er det almindeligt at de nævnte organisationer varetager forskellige serviceformål, f. eks. kursusvirksomhed, eller anden form for undervisning.

Størrelsen af kontingenterne til de faglige sammenslutninger fastsættes på forskelligt grundlag. Som eksempel kan nævnes, at kontingentet til Dansk Arbejdsgiverforening for tilsluttede organisationer og enkeltvirksomheder fastsættes som en procentdel af den lønsum, som udbetales af virksomhederne.

Lønmodtagernes kontingenter fastsættes

af de enkelte fagforbund og afdelinger. For de 42 fagforbund, der i 1975 er tilsluttet LO, udgjorde det gennemsnitlige årskontingent godt 800 kr. Der var dog tale om ret store forskelle fra ca. 400 kr. til ca. 2.800 kr. De meget høje kontingenter skyldes hovedsagelig særlige sociale ordninger for medlemmerne. Til fagforeningsvirksomhed i snævrere forstand anvendes årskontingenter på 500-1.000 kr., hvoraf kun en mindre del medgår til opbygning af konfliktfunds.

Som foran nævnt var begrundelsen for, at man i 1953 gennemførte fuld fradragsret, at disse udgifter både for lønmodtagere og arbejdsgivere praktisk taget altid var nødvendige for at erhverve, sikre eller vedligeholde indkomsten. Dette driftsudgiftssynspunkt kan udvalget tilslutte sig.

Under hensyn til ønsket om en forenkling af selvangivelserne for det store antal lønmodtagere og en lettelse af de administrative opgaver, der er forbundet med lønmodtagerligningen, har udvalget imidlertid drøftet følgende muligheder:

1. Udgiften til fagforeningskontingent gives som lønfradrag hos arbejdsgiveren efter samme system, som arbejdsgruppen har foreslået vedrørende udgifter til transport, fortæring og natophold ved udearbejde og rejse, jfr. kapitel III.

Denne løsning vil medføre en meget betydelig udvidelse af antallet af lønmodtagere og arbejdsgivere, som kommer ind under lønfradragssystemet. Som nævnt i kapitel III var der i 1975 ca. 268.000 lønmodtagere, der modtog såkaldte trækfri rejse- og befordringsgodtgørelser, medens antallet af medlemmer i fagforeninger må antages at udgøre mindst 1,2 mill. Dertil kommer, at det formentlig kan forekomme betænkeligt at indføre en ordning, hvorefter den enkelte lønmodtager kun kan opnå fradrag, hvis han giver arbejdsgiveren oplysning om sit med-

lemsskab, indmeldelse eller udmeldelse af en fagforening.

2. Ophævelse af fradragsretten, således at den erstattes af et tilskud med en fast proeentdel af kontingentet. Det ville næppe være praktisk muligt at yde et sådant tilskud til hver enkelt fagforeningsmedlem. Tilskuddet måtte derfor i givet fald ydes samlet til den pågældende fagforening, som så kunne nedsætte medlemskontingenterne tilsvarende. En sådan ordning vil dog også rejse en række administrative problemer. Desuden måtte det befrygtes, at ordningen i tidens løb ville blive opfattet som en ren tilskudsordning.

5. Ophævelse af fradragsretten mod, at ydelser til medlemmerne i form af konflikthunderstøttelse og sociale ydelser (pensioner m. v.) undtages fra skattepligt.

Denne løsning frembyder store admini-

strative fordele, men den kan have betænkelige konsekvenser, fordi de omhandlede ydelser henhører under de indtægtsarter, som traditionelt indgår i indkomstskattegrundlaget. Da den største del af kontingentet anvendes til andre formål end de her nævnte, vil denne løsning i øvrigt kun give lønmodtagerne en begrænset kompensation.

4. Begrænsning af kontingentfradrag til kun at omfatte udgifter udover en bestemt grænse - uanset om skatteyderen er lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Denne mulighed indebærer bortfald af fradragsret for en del af virksomhedernes driftsudgifter. Dette giver anledning til principielle betænkeligheder.

Udvalget vil videreføre drøftelsen af disse problemer for at nå frem til en løsning, der virker tilfredsstillende i sammenhæng med udvalgets øvrige forslag.

Kapitel VI

Fradrag for befordringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads

1. De gældende regler.

Efter bestemmelsen i ligningslovens § 9 C kan udgifter til befordring mellem den sædvanlige bopæl og arbejdspladsen fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter nærmere fastsatte regler, jfr. nedenfor. Efter samme lovs § 9 D gives der, såfremt den skattepligtige dokumenterer, at han som følge af invaliditet eller kronisk sygdom har særlige udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads, fradrag for den del af befordringsudgiften, der overstiger, hvad der må anses for normalt i det pågældende tilfælde.

Oprindelig blev udgifter til befordring mellem hjem og arbejdssted anset som værende af rent privat karakter og dermed ikke fradragsberettigede.

I administrativ praksis kom man i årene efter 2. verdenskrig ind på at indrømme fradrag for udgifter til befordring hjem/arbejdssted, hvis skatteyderen kunne dokumentere, at han på grund af boligmanglen ikke havde kunnet skaffe sig bolig i nærheden af arbejdsstedet. Hvor ægtefæller havde været beskæftiget i hver sin kommune, gaves der endvidere fradrag for den ene af ægtefællernes befordringsudgifter. Da man med virkning for skatteåret 1952-53 indførte det faste lønmodtagerfradrag, bortfaldt denne praksis, men i midten af 1950'erne kom man dog ind på at give bevillingmæssig lempelse, når befordringsudgifterne måtte anses for ekstraordinært store, og hvis den skattepligtige som følge heraf var stillet vanskeligt økonomisk. Skatteyderen skulle dog altid selv bære de første 600 kr. af befordringsudgiften.

Med virkning for skatteåret 1960-61 blev der ved lov givet adgang til at fradrage udgifter til befordring mellem hjem og arbejdssted, som oversteg 400 kr. Lovændringen begrundedes med et ønske om at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet. Året efter

fastsattes der en overgrænse på 1.500 kr. for fradraget.

Såvel under- som overgrænsen er siden blevet reguleret op. Ved den sidste ændring af disse regler i 1974 blev undergrænsen forhøjet til **1.100** kr. og overgrænsen afskaffet.

Ifølge den gældende lovbestemmelse kan der fradrages »udgifter, der er nødvendige for, at den skattepligtige eller personer, **der** sambeskattes med ham, kan blive befordret mellem deres sædvanlige bopæl og arbejdsplads«. Fradraget er dog begrænset på forskellig måde:

- Hvor offentlig befordring kan anvendes, kan udgiftsbeløb, som overstiger hvad det ville koste at bruge billigste offentlige befordring, ikke medregnes.
- Kun den del af udgiftsbeløbet, der overstiger **1.100** kr., kan fradrages.
- Skatteyderen får kun fradrag, hvis opgørelsen efter reglerne under a) og b) fører til et fradrag på **100** kr. eller derover.
- Udgiften ved brug af eget transportmiddel opgøres på grundlag af de af ligningsrådet fastsatte takster (**i 1975** var disse for motorkøretøj 45 øre pr. km, for knallert eller cykel 20 øre pr. km).

I praksis volder det især problemer at afgøre om, »offentlig befordring kan anvendes«. Dette antages at være tilfældet, selvom det betyder en ventetid på op til 1 Vi time, og selvom selve transporttiden bliver væsentlig længere end ved brug af eget befordringsmiddel.

Hvor skatteyderen, fordi hans arbejde begynder tidligt eller slutter sent, ikke kan benytte offentlig befordring, gives der fradrag for udgifterne ved brug af eget transportmiddel, selv han kunne benytte offentligt befordringsmiddel den ene vej.

Den omstændighed, at skatteyderen anvender eget befordringsmiddel til kørsel i sit arbejde (tjenestekørsel), medfører ikke, at

hans fradrag for befordring mellem hjem og arbejdsplads kan overstige udgiften til billigste offentlige befordring.

Hvor der på en mindre del af vejen mellem hjem og arbejdssted (det drejer sig om afstande på omkring 1 km eller 15 minutters gang til stoppested) ikke findes offentlig befordring, gives der ikke fradrag efter taksterne for benyttelse af eget befordringsmiddel. Er afstanden længere, indrømmes der fradrag for udgiften til egen befordring mellem hjem og stoppested. For restafstanden mellem stoppested og arbejdssted anerkendes alene udgiften til offentlig befordring.

Ved afgørelsen af, hvad der er det billigste af flere mulige offentlige transportmidler, ses der hen til, hvilken af flere ruter det bl. a. af tidsmæssige hensyn er naturligt for skatteyderen at benytte.

Frdraget indrømmes kun for befordring mellem den sædvanlige bopæl og arbejdsstedet, hvilket udelukker at udgifter til befordring fra f. eks. sommerbolig til arbejdsstedet kan fradrages. Værnepligtiges befordringsudgifter mellem hjem og kaserne og arbejdsloshes udgifter til befordring mellem og kontrolsted giver heller ikke ret til fradrag.

Det kan endvidere være vanskeligt at foretage en afgrænsning af, om der foreligger befordring mellem hjem/arbejdssted eller mellem skiftende eller flere samtidige arbejdssteder. Denne afgrænsning er nødvendig, fordi kørsel mellem skiftende arbejdssteder principielt kan fradrages med de afholdte udgifter (eventuel kørselsgodtgørelse optages som indtægt). Om denne transport mellem skiftende arbejdssteder kan i øvrigt henvises til kapitel III og til arbejdsgruppens rapport om lønfradrag (bilag 1).

Hvis skatteyderen hver dag møder hos arbejdsgiveren og derfra sendes ud til forskellige arbejdssteder, er det efter de gældende regler kun kørslen mellem arbejdsgiveren og arbejdsstedet (stederne), der betragtes som kørsel mellem skiftende arbejdssteder, men hvis skatteyderen kører direkte fra sin bopæl til de af arbejdsgiveren anviste skiftende arbejdssteder, anses hele kørslen for at være mellem skiftende arbejdssteder. Denne afgrænsningsregel foreslår arbejdsgruppen opretholdt i reglerne om lønfradrag.

Er forholdet det, at de forskellige arbejdssteder ligger indenfor et begrænset geogra-

fisk område i en vis afstand fra skatteyderens bopæl, kan der kun beregnes fradrag for befordring mellem skiftende arbejdssteder eller flere samtidige arbejdssteder, for så vidt angår kørslen indenfor det nævnte område, medens udgifterne til kørsel fra bopælen til området kun kan fradrages efter reglerne for befordring mellem hjem og arbejdssted. Denne særregel foreslås afskaffet i lønfradragsforslaget.

Transport mellem to (eller flere) arbejdssteder, som ikke er hos samme arbejdsgiver, omfattes efter praksis af reglerne om befordring mellem skiftende arbejdssteder, og udgiften kan således principielt fratrækkes fuldt ud med det faktiske beløb. I rapporten foreslås denne befordringsudgift, som jo normalt er arbejdsgiveren uvedkommende, henført til kategorien befordring hjem/arbejdsplads, det vil sige, at den ikke giver ret til lønfradrag.

Det må fremhæves, at reglerne om fradrag for befordringsudgifter hjem/arbejdsplads er ens for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, men at frdraget hos lønmodtagerne går ind under det faste lønmodtagerfradrag.

2. De svenske og norske regler for fradrag af befordringsudgifter mellem hjem og arbejdssted.

1 Sverige kan udgifter til befordring mellem hjem og arbejdssted fradrages, når arbejdspladsen ligger i en afstand af mindst to kilometer fra bopælen. I almindelighed gives der kun fradrag for udgifter til billigste offentlige transportmiddel.

For at få fradrag for befordring i egen bil kræves, dels at afstanden mellem hjem og arbejdsplads er mindst 5 kilometer, dels at man ved at anvende egen bil i stedet for offentlig transportmiddel regelmæssigt opnår en tidsgevinst på mindst 1 Vi time sammenlagt for frem- og tilbaketuren. Anvender skatteyderen tillige bilen i sit arbejde, ses der bort fra kravene om kilometerafstand og tidsbesparelsen.

Findes der ingen offentlig befordring, gives der fradrag for udgifter til kørsel i egen bil, når afstanden mellem bopæl og arbejdsplads overstiger de tidligere nævnte to kilometer.

De fradragsberettigede udgifter ved at køre i egen bil opgøres på grundlag af kilometertakster. Taksterne for 1975 er fastsat til 0,41 skr. pr. km. indtil 10.000 km. Overstiger den årlige kørsel 10.000 km., gives der kun fradrag med 0,27 skr. pr. km. for det overskydende.

I Norge gives der fradrag for befordringsudgifter mellem hjem og arbejdsplads, når afstanden overstiger 2,5-3 kilometer hver vej.

Også i Norge er udgangspunktet, at der kun gives fradrag for udgifterne til billigste offentlige transportmiddel.

Fradrag for udgifterne ved kørsel i egen bil kan som hovedregel kun indrømmes, hvor skatteyderen ikke kan benytte offentlig transportmiddel, og hvor afstanden mellem hjem/arbejdssted overstiger 5 kilometer hver vej. Medfører brug af offentlig transportmiddel regelmæssig ventetid på sammenlagt over 2 timer for frem- og tilbageturen, har skatteyderen dog ret til fradrag efter reglerne for brug af egen bil.

Kilometertaksten for kørsel i egen bil er for 1975 fastsat til 0,45 nkr. for de første 6.000 kilometer og 0,40 nkr. for overskydende kilometer.

3. Den provenumæssige betydning.

De foreliggende statistiske oplysninger gør det ikke muligt at angive størrelsen af de samlede fradragsberettigede udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads.

For lønmodtagere er disse udgifter omfattet af det faste lønmodtagerfradrag. En fradragsberettiget udgift til befordring mellem hjem og arbejdsplads vil derfor kun fremgå af selvangivelsen, hvis denne udgift sammen med de øvrige udgifter, der er omfattet af det faste lønmodtagerfradrag, overstiger overgrænsen for dette fradrag, dvs. at lønmodtageren har det såkaldte lønmodtagerfradrag B.

Blandt de lønmodtagere, som i 1975 havde lønmodtagerfradrag B, kan det på basis af Danmarks Statistiks selvangivelsesundersøgelse for dette år rent skønsmæssigt anslås, at 210.000-220.000 havde fradrag for udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads, og at de i alt fradrog omkring

625 mill. kr. Dette svarer til et gennemsnitligt fradrag på omkring 2.850 kr.

For indkomståret 1976 kan det samlede fradrag måske sættes til 675 mill. kr.

Set i forhold til en situation uden fradragsret kan et fradrag af denne størrelse antages at give anledning til et provenutab af størrelsesordenen 335 mill. kr. Dertil kommer et ikke kendt provenutab i forbindelse med de fradrag for befordringsudgifter hjem/arbejdsplads, som er opført i selvstændige erhvervsdrivendes regnskaber.

4. Udvalgets overvejelser og indstilling.

a. De administrative konsekvenser.

En vurdering af de administrative konsekvenser af de gældende regler om befordringsfradrag må tage sit udgangspunkt i mængden og arten af de ressourcer, der anses som nødvendige for, at ordningen kan administreres forsvarligt. Et vist indtryk af administrationens belastning fås ved at vurdere belastningen af klageorganerne i skatteadministrationen.

En analyse af godt 1.000 sager afgjort af landsskatteretten i 3. kvartal af indkomståret 1975 viser, at knap 16 pct. af sagerne vedrørte befordringsudgifter, der herefter udgør den næststørste emnegruppe i landsskatteretten. Disse sager betegnes af landsskatteretten som så administrativt belastende, at administrationsomkostningerne ikke står i noget rimeligt forhold til den fiskale interesse, der knytter sig til dem. Sagsområdet beskrives endvidere som et af de mest komplicerede områder i landsskatteretten.

Årsagerne hertil må findes dels i det forhold, at reglerne har givet anledning til en række fortolkningstvivel, jfr. foran afsnit 1, dels deri, at det er meget vanskeligt at kontrollere rigtigheden af skatteyderens oplysninger, og at man må arbejde med bus- og togplaner (i nogle tilfælde årgamle), landkort, mangelfulde kørselsregnskaber m. v. Dette arbejde er særlig vanskeligt i de tilfælde, hvor skatteyderen ikke har benyttet offentlige transportmidler, men hvor landsskatteretten er nødt til at kontrollere, hvorvidt offentlig transport har været mulig, og hvad det i så fald ville have kostet. I mange tilfælde, nemlig når befordring mellem hjem

og arbejdsplads og mellem skiftende arbejdssteder er blandet sammen, frembyder det betydelige vanskeligheder at foretage en korrekt opgørelse. Ofte vil sagerne ende med stadfæstelse af skatterådernes skøn, fordi landsskatteretten ikke kan udøve et bedre skøn end skatterådene. Ikke desto mindre skal sagerne behandles og afgøres.

Udvalget er ikke bekendt med nogen statistik over sagsfordelingen ved skatterådernes klagebehandling. En enkelt kommune skønner dog, at 30-40 pct. af de klager, der fra den pågældende kommunes skatteyder sendes til det stedlige skatteråd, vedrører befodringsfradrag. Rent umiddelbart må man da også forvente, at når landsskatteretten belastes med så mange sager vedrørende befodringsfradrag, må det samme være tilfældet på lavere administrative niveauer.

b. Motiverne for de gældende regler.

Som nævnt i afsnit 1 blev reglen om fradrag af udgift til befodrning mellem hjem og arbejdsplads ved indførelsen i 1959 begrundet med et ønske om at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet. Dette motiv kan formentlig ikke længere tillægges helt samme vægt, idet den aktuelle boligsituation er forbedret betydeligt, således at det nu i højere grad er muligt at finde en bolig i nærheden af arbejdspladsen. Dertil kommer, at de gældende regler for så vidt kan siges at indebære en tilskyndelse til ved valget af bopæl at se bort fra afstanden til arbejdspladsen. Dette er mindre hensigtsmæssigt for det offentlige trafiknet.

c. Ligelighedsbetragtninger.

Det fremhæves ofte, at befodringsfradragene søger at skabe ligestilling mellem skatteyderne i den forstand, at de omkostninger, der er forbundet med at lade sig transportere fra bopæl til arbejdsplads er en nødvendig udgift for indtægtens erhvervelse. Fradragene skal derfor opretholdes, fordi den, der har lang vej til sit arbejde, også har store udgifter og bør kunne fradrage disse, mens den, der kun har kort vej til arbejdet, kun bør fradrage få omkostninger.

Forudsætningen for denne lighedsbetragtning er, at den ligning af befodringsfra-

dragene, der finder sted i kommunerne, er ensartet, således at lige tilfælde behandles ens. Det er imidlertid indtrykket, at der ikke i kommunerne er tale om en ensartet praksis med henblik på denne ligning.

Endvidere bør nævnes, at man ofte har fordel af at bo langt væk fra arbejdet, når dette finder sted i en storby eller større byområde. Disse fordele kan især udmøntes i billige grund- og huspriser eller billige huslejer. Der kan her være tale om fordele, som mere end opvejer ulempen i henseende til transportomkostninger.

Det er derfor naturligt at argumentere for, at afgørelsen, om man vil bosætte sig i en by med høje grundpriser og huspriser, men med relativt lave transportomkostninger, må være af privat-økonomisk karakter. Det vil sige, at den enkelte skatteyder selv må overveje, om han vil have høje transportomkostninger eller høje boligomkostninger. Er dette valg virkeligt og reelt, er det derfor kun naturligt at konkludere, at det er en isoleret privat-økonomisk afgørelse, som er skattetilsvaret uvedkommende.

d. Mulighederne for en forenkling.

Det foran anførte taler stærkt for helt at afskaffe adgangen til at fratrække udgifter til befodrning hjem/arbejdsplads. Hensynet til at fremme bevægeligheden på arbejdsmarkedet synes mere hensigtsmæssigt at kunne tilgodeses ved forskellige typer af tilskud. Udvalget foreslår derfor principielt fradragsretten afskaffet straks.

Med hensyn til den i ligningslovens § 9 D hjemlede fradragsret for ekstraudgifter til befodrning hjem/arbejdsplads, der er nødvendige for skattepligtige, der er invalider eller kronisk syge, finder udvalget, at dette fradrag bør afløses af en tilskudsordning indenfor den sociale administration.

Hvis det ikke anses for rimeligt at afskaffe fradragsretten for udgifter til befodrning hjem/arbejdsplads med øjeblikkelig virkning, kan der etableres en overgangsordning derved, at den gældende bundgrænse på 1.100 kr. forhøjes væsentligt f. eks. til 2.500 kr. eller 3.000 kr. Denne grænse kan derefter forhøjes gradvis, således at fradraget helt forsvinder efter en årrække. For at komme bort fra kravet om, at fradraget ikke kan overstige »billigste offentlige befodr-

dring«, kan reglerne endvidere ændres således, at der fastsættes en takst pr. kilometers afstand mellem hjemmet og arbejdspladsen, f. eks. 25-30 øre pr. km. Denne takst skulle være den samme uanset, hvilket befordringsmiddel skatteyderen har mulighed for at anvende og faktisk anvender. Efter en sådan standardisering af fradraget vil ligningsopgaven være væsentligt forenklet og i det store hele indskrænke sig til at føre kontrol med, om det antal arbejdsdage og den kilometerafstand, der er lagt til grund, er korrekte.

5. Værdi af privat benyttelse af arbejdsgivers bil.

Efter de gældende regler skal en lønmodtager, der har adgang til at benytte arbejdsgiverens automobil til privat formål, medregne værdien af den private kørsel (herunder kørsel mellem bopæl og fast arbejdssted) ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Betaler arbejdsgiveren alle udgifter vedrørende bilen, beregnes værdien af den private kørsel således:

Årlig privatkørsel km	Bilens egenvægt		
	over 1.300 kg	1.101-1.300 kg	højest 1.100 kg
Indtil 10.000	2,00 kr. pr. km	1,50 kr. pr. km	1,00 kr. pr. km
Resten over 10.000	0,60 kr. pr. km	0,55 kr. pr. km	0,45 kr. pr. km

Hvis der er tale om et særligt kostbart køretøj kan værdien ansættes højere, og hvis arbejdstageren selv betaler en del af udgifterne - f. eks. benzinen - skal værdien ansættes lavere.

Der er således tale om at udøve et skøn både over udgiften pr. km og - navnlig - over antallet af kørte km.

Selv om disse regler ikke vedrører de ligningsmæssige fradrag, så er de problemer, der er forbundet med at administrere reglerne, af tilsvarende art og omfang som de administrative problemer vedrørende befordringsfradraget, der er beskrevet foran i afsnit 4, c.

Også på dette område er det derfor udvalgets opfattelse, at der er stærkt behov for en vidtgående forenkling af reglerne.

En sådan forenkling vil antagelig kun

kunne opnås, såfremt reglerne udformes således, at der ikke i hvert enkelt tilfælde skal skønnes over - og argumenteres om - omfanget af den private kørsel.

Udvalget vil derfor foreslå en regel, hvor efter det økonomiske gode at have bil til rådighed skal medregnes til den skattepligtige indkomst med et fast beløb pr. år afhængigt af bilens egenvægt. Ved fastsættelsen af beløbet bør det tilstræbes, at skattereglerne så vidt muligt bør være neutrale overfor, om en lønmodtager med erhvervsmæssigt behov for kørsel i personbil selv erhverver denne eller får den stillet til rådighed af arbejdsgiveren.

Det tilføjes, at de foreslåede regler også bør omfatte værdiansættelsen af den selvstændigt erhvervsdrivendes private brug af den personbil, der benyttes både erhvervsmæssigt og privat (blandet driftsmiddel).

Kapitel VII

Det faste lønmodtagerfradrag

Reglerne i kildeskattelovens § 24 om det faste lønmodtagerfradrag på 2.000 kr., dog højst 20 pct. af lønindkomsten, dækker som tidligere nævnt følgende fradragsberettigede udgifter:

1. Udgifter i forbindelse med arbejdets udførelse, herunder reise, dog ikke rejse- og befordringsudgifter, der dækkes af godtgørelser fra arbejdsgiveren.
2. udgifter ud over 1.100 kr. til befordring hjem/arbejdsplads,
5. kontingent til fagforening,
4. udgifter til arbejdsløshedsforsikring.

Det faste lønmodtagerfradrag gives, uanset om lønmodtageren har haft udgifter af de nævnte arter, men hvis hans udgifter overstiger den nævnte beløbsgrænse, kan han fratrække de faktisk afholdte udgifter.

For ligningsmyndighederne betyder lønmodtagerfradraget en meget stor forenkling, idet de undgår at skulle tage stilling til berettigelsen af et meget stort antal hver for sig ret ubetydelige fradragsposter. Det må dog nævnes, at kildeskattelovens § 24 også giver anledning til visse ligningsmæssige problemer navnlig med hensyn til afgrænsningen af de indkomstarter, som berettiger til lønmodtagerfradrag, og de udgiftsarter der kan fratrækkes ved siden af det faste lønmodtagerfradrag.

Omfanget af den opnåede forenkling er naturligvis afhængig af beløbsrammens størrelse. Siden 1973 har grænsen været 2.000 kr., og Danmarks Statistiks selvangivelsesundersøgelse vedrørende 1973 giver følgende procentvise fordeling af personer med lønmodtagerfradrag efter størrelsen af dette fradrag:

Lønmodtagerfradrag	Procent af samtlige lønmodtagere
1- 499 kr.	5,0
500- 999 kr.	4,4
1.000-1.499 kr.	3,9
1.500-1.999 kr.	3,4
2.000 kr.	68,3
2.001-2.499 kr.	2,7
2.500-2.999 kr.	3,0
3.000-3.499 kr.	2,3
3.500-3.999 kr.	1,8
4.000-4.499 kr.	1,3
4.500-4.999 kr.	0,8
5.000 kr. og derover	3,1
I alt	100,0

Også for skatteyderne medfører det faste lønmodtagerfradrag en forenkling, idet et meget stort antal ved selvangivelsens udfyldelse uden nærmere undersøgelser kan se, at de ikke kan nå op over grænsen.

Den økonomiske betydning for den enkelte skatteyder af reglen om det faste lønmodtagerfradrag er helt afhængig af størrelsen af hans konkrete udgifter. En lønmodtager, som slet ikke har udgifter, der dækkes af lønmodtagerfradraget, eller hvis udgifter er helt ubetydelige, får et i og for sig umotiveret fradrag på indtil 2.000 kr., medens den lønmodtager, hvis fradragsberettigede udgifter overstiger grænsen, ofte vil opleve situationen således, at han reelt kun får fradrag for det overskydende beløb.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor mange af de ca. 68 pct. af skatteyderne, der benytter det faste fradrag på 2.000 kr., som får en større eller mindre overdækning, men det er uden tvivl en meget stor del. Da beløbsgrænsen for det faste lønmodtagerfradrag ikke er blevet reguleret under de senere års stærke inflation, er betydningen af denne overdækning imidlertid mindsket.

Hvis udvalgets indstilling i kapitel IV og VI følges, således at fradragsretten afskaffes for lønmodtagernes kontingent **til** arbejdsløshedsforsikring, og for udgifter til befordring hjem/arbejdsplads, kan reglerne om de faste lønmodtagerfradrag selv sagt ikke opretholdes uændret. Det bliver herefter spørgsmålet, om der kan være anledning til at foreslå et lignende fradragssystem omfattende de resterende fradragsberettigede lønmodtagerudgifter.

Efter de i kapitel III indeholdte forslag drejer det sig navnlig om udgifter af samme art som egentlige driftsudgifter i en virksomhed, f. eks. lønudgifter, udgifter til værktøj og maskiner, udstyr og faglitteratur, udgifter

til repræsentation og udgifter ved varesvind og fejltælling. Disse »driftsudgifter« optræder imidlertid kun hos en lille del af lønmodtagerne, og det ville derfor ikke være rimeligt at give *alle* lønmodtagere et mindste-fradrag til dækning af eventuelle »driftsudgifter«.

Det er herefter udvalgets opfattelse, at det faste lønmodtagerfradrag bør afskaffes, såfremt udvalgets forslag vedrørende lønmodtagernes arbejdsudgifter, kontingent **til** arbejdsløshedskasse og udgifter **til** befordring hjem/arbejdsplads følges, og udvalget når frem til en ordning, der erstatter fradraget for kontingent til fagforening.

Kapitel VIII

Fradrag for indskud på etableringskonto

Ved etableringskontoloven er der åbnet adgang for lønmodtagere, der agter at etablere egen virksomhed, til i årene forud for etableringen at foretage indskud på en spærret konto i et pengeinstitut. Indskuddene kan fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. De skal udgøre mindst 500 kr. og kan højst andrage 20 pct. af årets lønindtægt.

De indskudte beløb frigives i forbindelse med etableringen til anskaffelse af nærmere angivne afskrivningsberettigede aktiver. Efter loven bliver $\frac{1}{3}$ af det samlede indskud, dog højst 5.000 kr. frigivet uden beskatning, medens den resterende del af indskuddet skal anvendes til en ikke-fradragsberettiget forlods afskrivning på anskaffelsessummen for de pågældende aktiver.

Etableringen skal være sket inden 10 år efter indskudsårets udlob. Hvis skatteyderen ikke er fyldt 40 år, forlænges fristen til udgangen af det år, hvori han fylder 40 år.

Finder etableringen ikke sted inden fristens udlob, skal indskuddene medregnes i den skattepligtige indkomst i det år, hvori fristen udlober, med tillæg af 5 pct. for hvert år fra indskudsårets udløb og indtil fristens udlob. Ved dødsfald og i visse undtagelsestilfælde skal der i stedet ske en efterbeskatning ved at forhøje indkomsten i indskudsårene.

Etableringskontoloven blev gennemført med virkning for indkomståret 1965. Formålet med loven er at give lønmodtagere mulighed for at foretage skattefri henlæggelser svarende til de selvstændige erhvervsdrivenes adgang til at foretage henlæggelser til investeringsfond.

1 de første ni indkomstår, hvori indskud

på etableringskonto har kunnet foretages, dvs. til og med indkomståret 1973, var der i alt kun indbetalt knap 137 mill. kr. fordelt på godt 23.000 indskud. Siden da er der imidlertid sket en væsentlig forøgelse af indskuddene. For indkomståret 1975 er der således indbetalt knap 157 mill. kr. fordelt på ca. 14.900 indskud.

Skattebegunstigelsen ved fradrag for indskud på etableringskonto består dels i et definitivt fradrag svarende til $\frac{1}{3}$ af indskuddet dog højst 5.000 kr., dels i en udskydelse af beskatningen fra indskudsåret til de år efter frigivelsen, hvor afskrivningsgrundlaget er blevet formindsket med den nævnte forlods afskrivning.

Ordningen har givet anledning til en ikke helt ubetydelig administration. Der skal føres kartotek over de pågældende lønmodtagere, og ved ansøgninger om frigivelser skal det påses, at betingelserne er opfyldt. Herved skal oplysningerne om hvert enkelt års indskud kontrolleres. Endvidere skal skattemyndighederne holde rede på 10 års fristen i de ikke få tilfælde, hvor etablering ikke sker inden fristens udlob. Da loven også åbner mulighed for frigivelse (mod forhøjelse af indkomsten i frigivelsesåret) for fristens udløb, men uden at etablering har fundet sted, skal der tages stilling til mange ansøgninger herom.

Ordningen er forbundet med en ikke ubetydelig administration i forhold til det antal personer, der benytter den, og der er en betydelig usikkerhed med hensyn til, om reglerne virker efter deres hensigt. På den baggrund finder udvalget, at ordningen bør afskaffes, således at der ikke for fremtiden kan foretages indskud på etableringskonti.

Kapitel IX

Forsikringsfradraget

1. Indledning.

Med det formål at tilskynde til privat opsparing og til selvforsikring er der i tidens løb indført en række bestemmelser, som knytter visse skattemæssige fordele til deltagelse i nærmere bestemte forsikrings- og opsparingsordninger.

Der er tale om meget varierende og forskellige fradrag, og ordningerne anvendes af et forholdsvis stort antal personer. En forenkling på dette område vil derfor være af stor betydning for ligningsarbejdet. Ændringer i fradragsforholdene giver ofte anledning til ret store afvigelser mellem foreløbig og endelig skat, og hensynet til endelighed i beskattningen taler således også for en forenkling.

Reglerne om de omhandlede ordninger findes i pensionsbeskatningsloven (lovbekendtgørelse nr. 409 af 14. august 1975). Loven indeholder to forskellige sæt beskatningsregler for henholdsvis ordninger med ubegrænset fradragsret og ordninger med begrænset fradragsret.

a. Ordninger med ubegrænset fradragsret.

Indbetalinger til renteforsikringer (pensionsforsikringer) m. v. og indeksordninger, der går ud på at sikre *løbende udbetalinger*, kan fratrækkes uden beløbsgrænse. Hvis en sådan ordning oprettes i et ansættelsesforhold, skal arbejdsgivernes indbetalinger ikke medregnes til arbejdstagerens skattepligtige indkomst. Rentetilskrivninger eller rentetilvækst er indkomstskattefri, og de i ordningen opsamlede beløb skal ikke medregnes til den skattepligtige formue. De løbende udbetalinger skal til sin tid medregnes til den skattepligtige indkomst.

b. Ordninger med begrænset fradragsret.

Indbetalinger til livsforsikringer, der sikrer udbetaling af en *forsikringssum* (kapitalfor-

sikring), og til de særlige børneopsparings- og selvpensioneringskonti kan sammen med præmier til syge- og ulykkesforsikring m. v. fratrækkes ved indkomstopgørelsen indenfor en årlig beløbsgrænse på 3.000 kr.

Ligesom ved ordninger med ubegrænset fradragsret er rentetilskrivninger eller rentetilvækst indkomstskattefri, men her skal ingen del af forsikringssummen eller den opsparede kapital medregnes til den skattepligtige indkomst ved udbetalingen.

De følgende afsnit indeholder en kort beskrivelse af den historiske udvikling (afsnit 2) og de gældende regler (afsnit 3). 1 afsnit 4 er der redegjort for den provenumæssige betydning af fradraget for livsforsikringer m. v. og i afsnit 5 for den økonomiske betydning for skatteyderne. Afsnit 6 indeholder udvalgets overvejelser og konklusioner.

2. Den historiske udvikling.

Fradraget for udgifter til livsforsikringer m. v. er indført ved statsskatteloven fra 1922, hvor det i § 6, litra c, er bestemt, at der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fratrækkes beløb anvendt til pensions- og enkeforsørgelse, livsforsikring samt ulykkes-, syge-, invaliditets-, alderdoms- og arbejdsløshedsforsikring. Fradragsbeløbet kunne dog ikke overstige 400 kr. i alt pr. år. Denne regel var begrundet med sociale hensyn, idet man fandt det rimeligt at tilskynde skatteyderen dels til at sikre sig selv og sin familie mod de økonomiske følger af sygdom, alderdom eller arbejdsløshed dels til at sikre de efterladte. Denne beløbsmæssigt begrænsede fradragsret omfattede således både kapitalordninger og ordninger med løbende (skattepligtige) udbetalinger.

Statsskatteloven indeholder også regler om, at udbetaling af livsforsikringssum ikke medregnes til den skattepligtige indkomst (§

5, **litra b**), og at retten til en endnu ikke forfalden livsforsikringssum samt retten til pension, livrente og andre livsbetingede ydelser ikke skal medregnes til den skattepligtige formue (§ 12, nr. 2). Derimod skal indtægt i form af aktuel pension, livrente, overlevelsesrente og aftægt medregnes til den skattepligtige indkomst (§ 4, **litra c**).

Disse regler blev opretholdt uændrede indtil 1951, men i en betænkning fra 1948 foreslog skattelovskommissionen ret vidtgående ændringer.

For renteforsikringer og pensionsordninger, der giver ret til løbende ydelser, foreslog kommissionen at indføre fuld fradragsret for præmier og bidrag i konsekvens af, at de løbende udbetalinger til sin tid skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

For kapitalforsikringernes vedkommende påpegede skattelovskommissionen det inkonsekvente i, at udbetalingen er skattefri, uanset at præmierne kan fratrækkes inden for 400 kr.-grænsen, og der heller ikke skal betales indkomstskat af den rentetilvækst, som sker i forsikringens lobetid. Kommissionen foreslog derfor fradragsretten ophævet samt indførelse af kapitalvindingsskat af det beløb, hvormed forsikringssummen måtte overstige summen af de indbetalte præmier.

I 1951 blev beløbsgrænsen forhøjet fra 400 kr. til 600 kr., og i 1954 gennemførtes en del af skattelovskommissionens forslag, idet der blev indført fradragsret uden begrænsning for udgifter til arbejdsløshedsforsikring og til renteforsikringer (livrente m. v. og andre pensionsforsikringer) samt pensionsordninger, der går ud på at sikre den skattepligtige eller hans pårørende en løbende årlig pensionsindtægt. Med livrente sidestilledes rateforsikringer, hvor rateudbetalingsperioden er mindst 10 år. Derimod fulgte man ikke skattelovskommissionens forslag vedrørende kapitalforsikringerne, men opretholdt reglen om fradrag inden for 600 kr. for andre beløb end ovenfor nævnt, anvendt til pensions- og enkeforsørgelse, livsforsikring, ulykkes-, syge-, invaliditets- og alderdomsforsikring.

Ved gennemførelsen i 1956 af indeksordningerne blev disse i skattemæssig henseende placeret på linie med de fuldt fradragsberettigede renteforsikringer m. v.

I 1958 udvidedes området for det begrænsede fradrag til også at omfatte indskud på

kapitalbindingskonti og på særlige opsparingskonti (børneopsparing og selvfinansiering) i pengeinstitutter. Grænsen blev samtidig forhøjet til 1.000 kr. for forsørgere.

Reglerne om de særlige opsparingskonti - som stadig gælder - er beskrevet nedenfor i afsnit 3.

Kapitalbindingsordningen, som blev afskaffet igen i 1967, gav mulighed for fradrag inden for beløbsrammen (1.000 kr. for forsørgere, 600 kr. for andre) for indskud på særlige kapitalbindingskonti. Indestående på disse konti var formueskattepligtigt og renterne indkomstskattepligtigt. Hvis kontohaveren hævde et indskud i lobet af de fem indkomstår, der følger efter indskudsåret, skulle beløbet medregnes til den skattepligtige indkomst. Efter 5 års-periodens udløb eller ved kontohaverens død forinden kunne indskuddene haves uden skattemæssige virkninger.

I 1965 forhøjedes beløbsgrænsen for det begrænsede fradrag til 2.500 kr., og præmier til syge- og ulykkesforsikring blev gjort fuldt fradragsberettigede. Ved afskaffelsen i 1967 af kapitalbindingsordningen blev et forslag om at nedsætte beløbsgrænsen fra 2.500 kr. til 1.500 kr. trukket tilbage under behandlingen i folketinget med den begrundelse, at nogle skatteydere havde benyttet hele beløbsrammen til forsikringspræmier, som de havde bundet sig til at udrede også fremtidig. I 1970 blev beløbsgrænsen forhøjet til 3.000 kr. med henvisning til prisudviklingen.

3. De gældende regler i pensionsbeskatningsloven.

Med gennemførelsen af pensionsbeskatningsloven i 1971 blev reglerne om den skattemæssige behandling af indbetalinger til og udbetalinger fra pensionsordninger (bortset fra de sociale pensioner), pensionsforsikringer og indeksordninger indordnet under et fælles princip, der går ud på, at beskattningen af de midler, der anvendes eller hensættes til pension, udskydes fra hensættelsestidspunktet (optjeningstidspunktet) til udbetalingstidspunktet. Dette pensionsbeskatningsprincip ligger til grund for lovens afsnit I, der omfatter både ordninger med løbende udbetalinger og ordninger med kapitaludbe-

taling. Inden for ordningerne med løbende udbetalinger omfatter afsnit I både ordninger, der er led i en pensionsaftale i et ansættelsesforhold, og ordninger, der er oprettet og opretholdes alene af skatteyderen selv. Af ordninger med kapitaludbetaling omfatter lovens afsnit I kun ordninger, der er led i en pensionsaftale i et ansættelsesforhold.

I lovens afsnit II er optaget regler om den skattemæssige behandling af en række andre opsparings- og sikringsordninger, der ikke - eller ikke fuldt ud - følger det foran beskrevne pensionsbeskatningsprincip.

a. Ordninger, der følger pensionsbeskatningsprincippet.

Som fælles betingelser for de ordninger, der følger pensionsbeskatningsprincippet, gælder, at udbetaling kun kan ske i anledning af

1. opnåelse af en vis alder, normalt 60 år, eller
2. indtruffen invaliditet, eller
3. dødsfald.

Udbetalingen - eller udbetalingerne - i tilfælde 1 og 2 skal tilkomme skatteyderen selv, og i tilfælde 3 skal de tilfalde den efterlevende ægtefælle eller de efterlevende børn under 24 år eller, hvis der ikke findes ægtefælle eller børn under 24 år, skatteyderens nærmeste pårørende.

Det er endvidere en betingelse, at ordningerne er oprettet i et forsikringsselskab, en pensionskasse eller et pengeinstitut, der driver virksomhed her i landet. Denne betingelse hænger sammen med, at man kun over for danske institutioner kan opretholde kravet om indeholdelse af afgift, jfr. nedenfor.

Af ordninger, der — når foranstående betingelser er opfyldt - omfattes af pensionsbeskatningsreglerne i lovens afsnit I, findes:

1°. Ordninger, der *ikke* er led i en pensionsaftale i et ansættelsesforhold (privattegnede ordninger):

- a. livrenteforsikring, herunder indeksordning i tilknytning til livrenteforsikring,
- b. overlevesrenteforsikring,
- c. invaliderenteforsikring,
- d. rateforsikring med mindst 10 årlige rater og
- e. indeksopsparing i pengeinstitut.

2°. Ordninger, der er led i en pensionsaftale i et ansættelsesforhold:

- f. tjenestemandspension,
- g. pension fra statsunderstøttet pensionsordning,
- h. ATP-pension,
- i-m. som a-e, men led i en pensionsaftale,
- n. pensionskasseordning
- o. kapitalforsikring i pensionsøjemed og
- p. opsparing i pensionsøjemed.

For de privattegnede ordninger (litra a-e) gælder, at skatteyderens indbetalinger (både løbende præmier og eventuelle kapitalindskud) kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. For kapitalindskud over 10.000 kr. kan fradraget i stedet fordeles over en i indbetalingsåret valgt periode på 2-15 år.

For ordningerne i ansættelsesforhold (litra g-p) gælder, at indbetalingerne foretages af arbejdsgiveren, som har fradragsret, hvis lønnen til den pågældende er fradragsberettiget. Indbetalingerne skal ikke medregnes til arbejdstagerens indtægt. For kapitalforsikring og opsparing i pensionsøjemed (litra o og p) er det yderligere fastsat, at indbetalingerne hverken må overstige 15 pct. af lønnen (for arbejdstagere, der er fyldt 45 år, dog 20 pct.) eller et samlet - pristalsreguleret - beløb, som for 1976 udgør 44.000 kr. årlig.

De løbende pensionsudbetalinger fra de under litra a-n nævnte ordninger til skatteyderen eller til de efterladte skal medregnes til modtagerens skattepligtige indkomst. Af pensionskapitalen fra kapitalforsikring eller opsparing i pensionsøjemed (litra o og p) skal der svares en afgift på 25 pct. ved udbetalingen. Denne procentsats er oprindelig fastsat i 1957 og ikke ændret siden.

Hvis en ordning ophæves i utide, skal der indeholdes en afgift på 35 pct. af ordningens kapitalværdi på ophævelses tidspunktet. Efter årets udløb pålignes en tillægsskat, der beregnes ved at forhøje den skattepligtige indkomst med den nævnte kapitalværdi. Den heraf følgende skatteforhøjelse reduceres med 35 pct.s afgiften, og differencebeløbet (= tillægsskatten) opkræves på samme måde som den særlige indkomstskat. Tillægsskatten tilsigter således, at udbetalingen bliver beskattet med den pågældendes marginalskatteprocent. For de under litra a og i

nævnte livrenteforsikringer med tilknyttet indekstrakt, for de under litra e og m nævnte indekssparinger samt for tjenestemandspension m. v., ATP-pension og pensionskassepension, jfr. litra f, g, h og n svarer dog kun 35 pct. afgift - men ikke tillægsskat - ved ophævelse. Ophævelse foreligger ved tilbagekob af en forsikring, ophævelse af en indeksskonto, udtræden af (og udbetaling af udtrædelsesgodtgørelse fra) en pensionskasse eller udbetaling for det fyldte 60. år fra en kapitalforsikring eller en opsparing i pensionsøjemed. Med ophævelse sidestilles, at ordningens indhold ændres således, at den ikke længere opfylder betingelserne i lovens afsnit I, eller at ordningen belånes.

For ordninger, der allerede var oprettet for pensionsbeskatningslovens ikrafttræden 1. januar 1972, er der fastsat en række særegler for afgiftspligten ved ophævelse. Disse regler tilsigter dels at friholde den del af kapitalværdien, som hidrører fra indbetalinger og rentetilvækst før 1972, fra tillægsskatten, dels at bibeholde den før 1972 gældende afgiftssats på 25 pct. for så vidt angår den nævnte del af kapitalværdien. Der er også nogle særegler om hel eller delvis afgiftsfritagelse ved normalt udløb af en kapitalforsikring og opsparing i pensionsøjemed oprettet for 1. januar 1958.

b. Andre ordninger.

I pensionsbeskatningslovens afsnit II er der som nævnt fastsat skatteregler for en række forsikrings- og opsparingsordninger, der ikke eller kun delvis følger pensionsbeskatningsprincippet.

Det drejer sig om følgende grupper:

1. Privattegnet livsforsikring med kapitaludbetaling.
2. Gruppelivsforsikring.
5. Børneopsparing og selvpensionering.
4. Syge- og ulykkesforsikring.
5. Frivillig dagpengesikring.
6. Renteforsikring og pensionskasseordning, der ikke opfylder pensionsbeskatningsbetingelserne.
7. Renteforsikring og pensionskasseordning, der er valgt henført til det begrænsede fradrag.

8. Rateforsikring og kapitalforsikring i pensionsøjemed, der er valgt henført til det begrænsede fradrag.

1°. Ordningernes indhold.

Ad 1. Dette punkt omfatter enhver form for privattegnet livsforsikring med kapitaludbetaling d.v.s. både den rene risikoforsikring, hvor forsikringssummen kun udbetales, såfremt den forsikrede dør inden opnåelsen af en vis alder, og den såkaldte blandede livs- og kapitalforsikring, hvor summen udbetales ved opnåelse af en vis alder eller død forinden.

Forsikringen kan være oprettet i et dansk eller et udenlandsk selskab, og der stilles ikke krav om, at udbetaling til forsikrede først kan ske efter det fyldte 60. år eller efter et vist længere åremål.

Ad 2. Gruppelivsforsikringer er kollektive risikoforsikringer, hvor præmien beregnes under ét efter antallet af gruppens medlemmer uden hensyn til de enkeltes helbredstilstand. Forsikringen er i princippet ét-årig og giver ret til en forsikringssum til de efterladte efter de medlemmer af gruppen, som afgår ved døden i løbet af det pågældende år. Forsikringen vil normalt blive fornyet år for år og kommer således til at dække de til enhver tid værende medlemmer af gruppen, men præmien fastsættes for et år ad gangen. Gruppen kan være f. eks. en fagforenings eller en pensionskasses medlemmer eller de ansatte på en (storre) arbejdsplads.

Ad 5. Børneopsparings- og selvpensioneringskonti kan oprettes i danske pengeinstitutter, og der kan årligt indskydes indtil 5.000 kr. Indskud og tilskrevne renter kan ikke hæves i bindingsperioden, som for en børneopsparingskonto skal være mindst 7 år og længst til barnet fylder 21 år, og for en selvpensioneringskonto mindst 15 år og med udløb tidligst, når kontohaveren fylder 60 år. Indestående kan heller ikke overdrages eller pantsættes i bindingsperioden.

De samlede indskud på en børneopsparingskonto kan højst udgøre 24.000 kr. og på en selvpensioneringskonto 40.000 kr.

Ved kontohaverens død i bindingsperio-

den ophører bindingen. For selvpensionering gælder dette også, hvis kontohaveren bliver varigt uarbejdsdygtig.

Ad 4. Sygeforsikring går ud på helt eller delvis at dække den forsikredes udgifter til lægehjælp, sygetransport, medicin, proteser m. v. Der kan tillige være tale om at sikre den pågældende løbende ydelser (dagpenge) under sygdom. Ved en ulykkesforsikring sikres en erstatning (et engangsbeløb) efter ulykkestilfælde.

Det tilføjes, at den såkaldte erhvervsudgytighedsfor sikring som regel vil være omfattet af pensionsbeskatningslovens regler om ordninger med løbende udbetalinger, jfr. afsnit a (side 37).

Ad 5. Efter loven om dagpenge ved sygdom eller fødsel kan personer, der har en anden erhvervsindtægt end lønindtægt, og personer, der udfører husligt arbejde i eget hjem, sikre sig dagpenge i 5 uger mod at betale et særligt dagpengebidrag, hvis størrelse fastsættes administrativt.

Ad 6. Renteforsikringer og pensionskasseordninger, der ikke opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens afsnit I, det vil navnlig sige livrente (egenpension) der bliver virksom før den forsikredes fyldte 60. år, overlevelserente til fordel for andre end ægtefælle eller børn under 24 år, samt renteforsikring oprettet i udenlandsk forsikringsselskab.

Ad 7. En livrente- eller overlevelsereforsikring, der efter sit indhold henhører under pensionsbeskatningsreglerne i lovens afsnit I, kan vælges henført til den begrænsede fradragsramme med den virkning, at de løbende udbetalinger til sin tid kun skal medregnes til den skattepligtige indkomst med 70 pct. af hver udbetaling. Det samme gælder en pensionskasseordning.

Ad 8. Også en rateforsikring eller en kapitalforsikring i pensionsøjemed, der efter sit indhold henhører under pensionsbeskatningsreglerne i lovens afsnit I, kan vælges henført til den begrænsede fradragsramme. I så fald er udbetaling af forsikringssum (rater) samt, ved ophævelse, tilbagekøbsværdien fritaget for indkomstskat og afgift.

2°. Skattereglerne.

De fælles regler for de under punkt 1-8 nævnte forsikrings- og opsparingsordninger går ud på, at præmier, bidrag og indskud kan fratrækkes med et beløb på i alt højst 3.000 kr. pr. år ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Engangsumbetalinger, såsom forsikringssum, tilbagekøbsværdi eller den opsparrede kapital på opsparingskonti er skatte- og afgiftsfri. Det samme gælder refusionsbeløb for lægeregninger m. v., jfr. pkt. 4.

Løbende udbetalinger såsom dagpenge, livrente eller pension skal medregnes til den skattepligtige indkomst (jfr. dog den særlige 70 pct.-regel i pkt. 7).

4. Den provenumæssige betydning af fradraget.

Med udgangspunkt i Danmarks Statistiks årlige undersøgelse af et repræsentativt udsnit af selvangivelserne er der foretaget en skønsmæssig opgørelse over antallet af skatteydere, der har anvendt forsikrings- og opsparingsordninger fordelt på hovedgrupper, og over størrelsen af de foretagne indbetalinger. Resultatet af opgørelsen for indkomståret 1975 fremgår af nedenstående oversigt.

	Antal skatte- ydere	Samlet ind- betaling
	ca.	ca.
Indbetalinger til renteforsikringer m. v. og indeksordninger .	380.000	950 mill. kr.
Præmier m.v. til livsforsikring, børneopsparing og selvpensionering samt syge- og ulykkesforsikring.	1.150.000	1.400 mill. kr.

Regner man med, at skatteydere med udgifter af denne art har en gennemsnitlig marginalskatteprocent på omkring 55, må den provenumæssige betydning af fradraget for livsforsikringspræmier, børneopsparing og selvpensionering samt syge- og ulykkesforsikring anslås til ca. 770 mill. kr. i 1975. Under hensyn til at fradragsretten for indbetalinger til renteforsikringer m. v. og in-

deksordninger modsvarer af en senere beskatning af udbetalingerne, er det ikke muligt at anslå et »nettoprovenutab« af dette fradrag. En meget stor del af indbetalingerne vedrører imidlertid indeksordninger, som ikke længere kan oprettes.

5. Den økonomiske betydning for den enkelte skatteyder.

Ved vurderingen af skattereglernes betydning for den enkelte skatteyder må der skelnes mellem på den ene side forsikringer m. v., der tjener et egentligt pensionsformål (ordninger med løbende udbetalinger), og på den anden side kapitalforsikring og -opsparing.

Indbetalingerne til en ordning, der sikrer en løbende udbetaling, kan fratrækkes fuldt ud i indbetalingsårene, og de løbende udbetalinger skal medregnes til indtægten i udbetalingsårene. På denne måde opnås en udskydelse af beskatningen, og da indtægten i udbetalingsårene typisk vil være lavere end i indbetalingsårene, opnås tillige i mange tilfælde en lavere beskatning af den del af indtægten, der hensættes til pension. I tilfælde, hvor den øvrige indtægt i udbetalingsårene ligger i det interval, hvor de sociale ydelser, navnlig folkepensionen og boligsikringen, aftrappes, kan der dog blive tale om en højere samlet beskatning m. v.

Indbetalingerne til en kapitalordning uden for ansættelsesforhold kan kun fratrækkes inden for et beløb af 5.000 kr. årlig, men kapitalen vil blive udbetalt uden skat eller afgift. Her opnås altså en endelig skattefritagelse for indbetalingerne.

I sammenligning med andre former for opsparing har de opsparingsformer, der dækkes af forsikringsfradraget - og dette gælder både ordningerne med ubegrænset og med begrænset fradragsret - endvidere den økonomiske fordel for den skattepligtige, at den opsparede kapital (eller værdi) er formueskattefri i ordningens løbetid - og navnlig - at rentetilskrivningerne (rentetilvæksten) ikke er indkomstskattepligtig i ordningens løbetid.

Denne løbende skattefrihed muliggør, at rentetilvæksten ubeskåret tilflyder ordningen i modsætning til f. eks. opsparing på en almindelig indlånskonto, hvor opspareren for

at kunne betale skat af renten enten må hæve en del af de tilskrevne renter eller indskyde tilsvarende mindre.

For ordninger med ubegrænset fradragsret har fritagelsen for beskatning af rentetilvækst form af en udskydelse af skattepligten, idet både kapitaldelen og rentedelen af de løbende udbetalinger skal medregnes til den skattepligtige indkomst i udbetalingsårene. For ordninger med begrænset fradragsret er fritagelsen for beskatning af rentetilvækst definitiv.

I bilag 5 har man ved hjælp af nogle eksempler søgt at belyse virkningen af disse regler.

Som udgangspunkt er der regnet med, at skatteyderen hvert år kan afse 1.000 kr. af sin indkomst før skat til indbetaling på en indlånskonto i et pengeinstitut. Hvis hans marginale indkomstskat i alle årene er f. eks. 55 pct., vil hans indskud blive 450 kr. pr. år. Er indskudsbeløbet derimod skattefrit, kan han indbetale 1.000 kr. årligt.

I eksemplerne er der regnet med indbetalingsperioder på 10, 20 og 37 år og med en forrentning på 9, 11 og 13 pct. p. a. Det er herefter gjort op, hvad de årlige indbetalinger med tilskrevne renter i alt når op på ved indbetalingsperiodens slutning. Hvis indbetalingsperioden f. eks. er 20 år og forrentningen 11 pct. p. a., vil indbetaling af 450 kr. årligt på en almindelig indlånskonto med løbende beskatning af rentetilskrivninger bringe indeståendet op på 15.500 kr. ved periodens slutning. Er både de årlige indskud og rentetilskrivninger derimod skattefri, bliver det samlede indestående ca. 4,6 gange så stort eller ca. 71.300 kr.

En del af forøgelsen i det samlede indestående skyldes, at de årlige indbetalinger er skattefri. Da marginals-katten som nævnt er 55 pct., forøger skattefriheden de årlige indbetalinger fra 450 kr. til 1.000 kr. Det bevirker - alt andet lige - at det samlede indestående forøges ca. 2,2 gange uanset indbetalingsperiodens længde og uanset rentefodens størrelse, så længe marginals-katten er 55 pct. Er marginals-katten lavere, bliver forøgelsen mindre, men er marginals-katten over 55 pct., bliver forøgelsen større.

Resten af forøgelsen skyldes, at rentetilskrivningen er skattefri. Denne skattefrihed bevirker i det nævnte eksempel, at det samlede indestående fordobles. Men skattefrita-

gelsen for tilskrevne renter vil give mindre forøgelse i det samlede indestående, dersom rentefoden er mindre end 11, og indtægtsperioden er kortere end de 20 år. Omvendt vil en højere rentefod og en længere indbetalingsperiode medføre større forøgelse i det samlede indestående.

6. Udvalgets overvejelser og forslag.

ii. Generelle betragtninger.

1°. Rente- og rateforsikringer i pensionsøjemed.

Som tidligere omtalt kan skattereglerne for disse ordninger ses som udtryk for et særligt pensionsbeskatningsprincip, hvorefter beskatninger af den del af indkomsten, der hensættes til pensionsformål, udskydes fra optjeningstidspunktet til forbrugstidspunktet. For så vidt angår ordninger, der er oprettet som led i en pensionsaftale i et ansættelsesforhold, er princippet gennemført på den måde, at indbetalingerne til ordningen foretages af arbejdsgiveren, uden at de indbetalte beløb medregnes til arbejdstagerens skattepligtige indkomst. For ordninger, der er oprettet uden forbindelse med et ansættelsesforhold, er princippet gennemført ved, at der indrømmes fradragsret for indbetalingerne.

Hvis man vil bibeholde pensionsbeskatningsprincippet og den beskrevne ligestilling af ordninger i og uden for et ansættelsesforhold, må retten til at fratrække indbetalingerne i den skattepligtige indkomst opretholdes.

Det administrative behov for at fjerne fradraget for indbetalinger til rente- og rateforsikringer i pensionsøjemed fra selvangivelsen er imidlertid næppe særligt påtrængende. Disse forsikringer oprettes hovedsagelig af selvstændige erhvervsdrivende, for hvem det ikke er muligt at sikre sig en pension ved aftale med en arbejdsgiver, og af højtlønnede lønmodtagere. De selvstændige erhvervsdrivende vil også være nødt til at indgive selvangivelse under en eller anden form under et system med definitiv lønskat, og det samme vil formentlig, så længe indkomstskatten er progressiv, gælde de højtlønnede lønmodtagere.

Man må dog være opmærksom på, at en afskaffelse af fradragsretten for kapitalforsikringer m.v. (3.000 kr.s fradraget) kan

tænkes at motivere en del forsikringsøgende til at vælge en fradragsberettiget rente- eller rateforsikring i stedet for en almindelig kapitalforsikring.

2°. Indeksordninger.

Ifølge loven om pristalsreguleret aldersforsikring og aldersdomsopsparring har der indtil den 25. november 1971 kunnet oprettes indekskontrakter i tilknytning til en renteforsikring eller i tilknytning til en indlånskonto i et pengeinstitut. Indekskontrakten går i korthed ud på, at interessenten hvert år, indtil han fylder 67 år, skal indbetale et grundbeløb, der er undergivet pristalsregulering. Opfyldes denne indbetalingspligt, udbetaler staten et ligeledes pristalsreguleret indekstilæg til de løbende forsikringsydelse eller de løbende rater af det opsamlede indestående. Udbetalingsperioden, som begynder når interessenten fylder 67 år, kan være på 10-15 år eller - for kontrakter på forsikringsbasis - livsvarig.

Den omstændighed, at der således er tale om et »lukket« system, og at indbetalingerne størrelse ikke kan aftales frit eller ændres ved aftale, giver mulighed for at opretholde indkomstfradraget, uden at dette nødvendigvis skal selvangives, jfr. nærmere nedenfor, afsnit b (side 42).

3°. Kapitallivsforsikringer.

De livsforsikringer (kapitalforsikringer), der er omfattet af 3.000 kr.s fradraget, indtager som allerede nævnt en skattemæssig særstilling derved, at præmierne er fradragsberettiget, og forsikringssum + bonus udbetales uden skat eller afgift. Denne særstilling blev fremhævet af skattelovskommissionen, som i sin betænkning fra 1948 gik ind for, at fradragsretten (som dengang var begrænset til højst 400 kr. årlig) burde afskaffes, og at der burde pålægges kapitalvindingskat af den del af forsikringssummen, som overstiger summen af de indbetalte præmier. Også den svenske kommission om en forenklet lønmodtagerbeskatning går i sin betænkning fra 1972 ind for at afskaffe fradragsretten for kapitalforsikring (som i Sverige er begrænset til højst 250 kr. årlig, for samgifte dog 500 kr.).

Som det har været omtalt i det foranstående, har hensynet til fremme af den private opsparing været et hovedmotiv til indførel-

sen og videreudviklingen af 3.000 kr.s fradraget. Det er imidlertid meget vanskeligt at vurdere omfanget af den opsparing, der kan antages at være fremkaldt af fradragsretten, og fradraget må derfor forekomme at være et usikkert og u hensigtsmæssigt middel til fremme af den private opsparing. Udvalget finder på denne baggrund, at hensynet til forenkling af skattesystemet må tale meget stærkt for at afskaffe reglerne om fradrag inden for 3.000 kr.s grænsen.

Hvis man også i fremtiden finder anledning til at støtte det egentlige forsikringselement ved tegning af livsforsikringer, kan det eventuelt gores i form af generelle tilskud (uden for skattesystemet) til livsforsikringsvirksomhed eller ved tilskud til de enkelte forsikringstagere.

For så vidt angår de allerede oprettede livsforsikringer, gør sig det særlige forhold gældende, at forsikringstageren som regel har forpligtet sig til at indbetale præmier i hele forsikringens løbetid, og at den fortsatte præmiebetaling er en betingelse for, at den aftalte forsikringssum kan udbetales. Forsikringerne er oprettet under den forudsætning, at præmierne kunne fratrækkes, og en afskaffelse af fradragsretten kan opfattes som et indgreb i forsikringsaftalen. Dette synspunkt har man tillagt betydelig vægt ved de ændringer i skattereglerne vedrørende livsforsikringer m. v., som er gennemført siden 1954. Det har f. eks. motiveret en række overgangsregler, som tilsigter helt eller delvis at friholde allerede oprettede ordninger fra afgifts- eller indkomstskattepligt af udbetalingerne.

Hvis det også i forbindelse med en afskaffelse af 5.000 kr.s fradraget findes rimeligt at undgå at forrykke forudsætningerne for de allerede indgåede forsikringsaftaler, kan det gøres ved at bibeholde de gældende fradragsregler for de forsikringer, der er oprettet inden lovændringen. Fradragsretten bør endvidere begrænses til et præmiebeløb, der svarer til den årspræmie, der var aftalt senest før skæringsdagen, og til højst 3.000 kr.

Når fradraget således er fikseret til et fast beløb, vil det være muligt at opretholde fradragsretten, uden at fradraget nødvendigvis skal selvangives, jfr. det følgende afsnit, hvor udvalget har opstillet en skitse til ændrede skatteregler for de to hovedgrupper af ordninger, der omfattes af forsikringsfradraget.

b. Skitse vedrørende privattegnede rente- og rateforsikringer i pensionsøjemed, indeksordninger og kapitallivsforsikringer.

1°. Privattegnede rente- og rateforsikringer i pensionsøjemed:

De gældende regler om fradragsret for præmier og indskud opretholdes sammen med reglerne om formueskattefrihed for kapitalværdien og indkomstskattefrihed for rentetilvæksten. Også reglerne om indkomstskat af de løbende udbetalinger og om afgift + tillægsskat af tilbagekøbsværdi m.v. forudsættes opretholdt.

2° Privattegnede indeksordninger:

Reglen om fradragsret for indbetalinger opretholdes, dog således at beløbet ikke selvangives, men kan indberettes (maskinelt) af forsikringsselskabet/pengeinstituttet til brug for skatteberegningen. (En anden mulighed er, at beløbet indberettes maskinelt og derefter anføres på selvangivelsesblanketten, inden den udsendes). Reglerne om formue- og indkomstskattefrihed for kapitalværdi og rentetilvækst forudsættes opretholdt sammen med reglerne om indkomstskat af de løbende udbetalinger og afgift af værdien ved ophævelse.

3°. Privattegnede kapitallivsforsikringer:

De gældende regler om formueskattefrihed for kapitalværdi, om indkomstskattefrihed for rentetilvækst og om skatte- og afgiftsfrihed for udbetalinger fra kapitalforsikring opretholdes.

Reglen om fradragsret indenfor 3.000 kr.s rammen ophæves.

Forsikringer, der er oprettet inden en bestemt skæringsdag, og som er omfattet af de nugældende regler om fradragsret indenfor 3.000 kr.s grænsen, bevarer dog fradragsretten for fremtidige præmier, der hverken overstiger 3.000 kr. eller den senest inden skæringsdatoen aftalte årspræmie. Den fradragsberettigede præmie behøver ikke at selvangives; men kan registreres ved nyordningens ikrafttræden på skatteyderens foranledning til brug for skatteberegningen i den årrække, præmiebetalingen vedrører. (En anden mulighed er, at beløbet indberettes maskinelt, og derefter anføres på selvangivelsesblanketten, inden den udsendes). Forsikringsselskaberne pålægges pligt til at indberette præmienedsættelser og ophør med præmiebetaling.

Den foreslåede ordning medfører en ringere skattemæssig stilling for livsforsikringer, der oprettes efter skæringsdagen. Denne forskelsbehandling kan efterhånden bortfalde, hvis man vælger at lade det fikserede fradrag nedtrappe over nogle år, således at det derefter bortfalder. En sådan ordning vil imidlertid kun i begrænset omfang tilgode-se hensynet til de skatteydere, der har tegnet livsforsikringer under de hidtil gældende skattemæssige forudsætninger. På den anden side kan opretholdelsen af de fikserede fradrag over en lang årrække forekomme mindre indlysende, hvis beløbenes faktiske værdi udhules i takt med fortsat inflation.

c¹. *De øvrige ordninger under 3.000 kr.s fradraget.*

1 afsnit a-b er de fuldt fradragsberettigede rente- og rateforsikringer, indeksordningerne og kapitalforsikringerne under 3.000 kr.s fradraget gennemgået. Herefter refter indenfor det såkaldte forsikringsfradrag følgende ordninger, jfr. foran afsnit 3, b, side 38-39):

G ruppeiivsforsikring.

Under hensyn til det meget store antal forsikrede i disse ordninger må forenklingshensynet tale afgørende for at afskaffe den individuelle fradragsret.

Der er tale om forholdsvis beskedne præmiebeløb (200-400 kr. for en forsikringssum på 100.000 kr.), og hvis man fortsat vil støtte denne forsikringsform, kan det gøres ved generelle tilskud til grupperne (udmålt efter antallet af medlemmer) til nedsættelse af præmierne.

Borneo ps parings- og selv pensioner ingsordninger.

I konsekvens af udvalgets forslag om at afskaffe den begrænsede fradragsret for fremtidige kapitalforsikringer, må det forekomme rimeligt, at også fradragsretten for fremtidige opsparingsordninger af denne art afskaffes.

For så vidt angår de allerede oprettede ordninger er der ikke - således som ved livsforsikringer - nogen aftale om indbetalinger i en kortere eller længere periode i fremtiden. Spareren kan hvert år frit vælge, om og i bekræftende fald hvor meget (inden for

3.000 kr.) han vil indbetale. Dette udelukker dog ikke, at han kan have sat sig et bestemt »opsparingsmål«, og hvis det er tilfældet, vil en afskaffelse af fradragsretten - på samme måde som ved en livsforsikring - for så vidt forrykke de forudsætninger, under hvilke ordningen blev oprettet. Imidlertid er det nok det mest almindelige, at disse ordninger anvendes efter de foreliggende muligheder, således at skatteyderen, i det omfang han kan afse midler, »fylder op« til 3.000 kr.s grænsen med indbetalinger til en børneopsparings- eller selvpensioneringskonto.

På denne baggrund finder udvalget det mindre betænkeligt at foreslå fradragsretten afskaffet også for de allerede oprettede konti.

Derimod bør man antagelig opretholde den gældende formueskattefritagelse i bindingsperioden og indkomstskattefritagelsen for rentetilvækst. Denne skattefritagelse kan eventuelt også omfatte fremtidige ordninger. Derved bevares ligestillingen med de privattegnede kapitalforsikringer, der oprettes efter fradragsrettens afskaffelse.

Syge- og ulykkesforsikring.

Som tidligere omtalt kunne præmier til syge- og ulykkesforsikring oprindelig fratrækkes inden for det begrænsede fradrag på 400 kr. årlig. I årene 1965-74 var der ubegrænset fradragsret for disse udgifter, men fra og med indkomståret 1975 skal beløbet atter fratrækkes inden for 3.000 kr.s grænsen. I det omfang præmien til en sådan forsikring dækker en egentlig dagpengesikring, er det i princippet rigtigt at indrømme fradragsret (uden beløbsgrænse), da dagpengene skal medregnes som skattepligtig indkomst, men i det omfang forsikringen giver ret til ikke-indkomstskattepligtige ydelser såsom tilskud til lægehjælp, sygetransport, medicin, prote-ser m. v., og i det omfang præmien dækker en ulykkesforsikringssum, må begrundelsen for en fradragsret med eller uden beløbsgrænse søges i sociale hensyn.

Der er tale om forholdsvis beskedne udgiftsbeløb for et betydeligt antal skatteydere, og udvalget finder, at hensynet til forenkling af skattesystemet bør tillæges betydelig vægt. Det må endvidere erindres, at der siden indførelsen af fradragsretten for kontingenter til syge- og ulykkesforsikring er foregået en

udvikling i retning af, at det offentlige overtager de udgifter, der følger af sygdom og invaliditet.

Det foreslås derfor at afskaffe fradragsretten for udgifter til syge- og ulykkesforsikring. Hvis man ønsker at opmuntre til individuel supplerende sikring mod følgerne af sygdom og ulykke, kan det gores ved en generel offentlig støtte til denne forsikringsform.

frivillig dagpengesikring.

Uanset at det særlige dagpengebidrag sikrer beløb, der skal medregnes til den skattepligtige indkomst, er det udvalgets opfattelse, at fradragsretten bør afskaffes af hensyn til en forenkling af skattereglerne. Da bidragets størrelse fastsættes administrativt, kan der kompenseres for den bortfaldne fradragsret ved en nedsættelse af bidraget. Dette kan gores ved en ændring af de i dagpengelovens § 41 fastlagte principper for beregningen af det særlige bidrag til den frivillige dagpengesikring.

Remeforsikring, der ikke opfylder betingelserne for fuld fradragsret.

Præmier til sådanne forsikringer bør efter udvalgets opfattelse fortsat behandles på linje med kapitalforsikringspræmier, det vil sige, at fradragsretten bortfalder for fremtidige forsikringer, men opretholdes for forsikringer, der er tegnet inden skæringsdagen.

Renteforsikring m. v., hvor skatteyderen har valgt begrænset fradragsret.

Som tidligere omtalt kan en livrenteforsikring eller en pensionskasseordning, der opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens afsnit I for fuld fradragsret, vælges henført til den begrænsede fradragsret med den virkning, at kun 70 pct. af hver af de løbende udbetalinger skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

Når 3.000 kr.s fradraget foreslås afskaffet, må denne valgmulighed bortfalde. Forsikringen vil så automatisk komme ind under lovens afsnit I (fuld fradragsret for indbetalinger, fuld indkomstskattepligt af de løbende udbetalinger).

Kapitalforsikring i pensionsøjemed og rateforsikring, hvor skatteyderen har valgt begrænset fradragsret.

Præmierne til en kapitalforsikring i pensionsøjemed kan vælges henført under den begrænsede fradrag med den virkning, at arbejdsgivernes indbetalinger skal medregnes som lønindkomst, hvorefter lønmodtageren kan fratrække præmien inden for 3.000 kr.s grænsen, og med den virkning at forsikringssummen udbetales uden 25 pct.-afgift.

Når 3.000 kr.s fradraget foreslås afskaffet, må denne valgmulighed bortfalde. Forsikringen vil så automatisk komme ind under lovens afsnit I.

Kapitel X

Fradrag for gaver til almen velgørende foreninger m. v.

1. De gældende regler.

Efter ligningslovens § 8 A er der fradragsret for gaver til foreninger, stiftelser og institutioner m. v., hvis midler anvendes i almen velgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed til fordel for en større kreds af personer.

Det er en forudsætning for fradragsretten, at gaven til den enkelte forening m. v. har været på mindst 50 kr., og at den skattepligtiges samlede gavebeløb har oversteg 100 kr. pr. år. Fradrag kan ikke indrømmes med mere end i alt 1.000 kr. pr. år.

Det er endvidere en betingelse for fradragsretten, at den pågældende forening m. v. er godkendt af ministeren for skatter og afgifter som berettiget til at modtage gaver med den virkning, at gavebeløbet kan fradrages ved giverens indkomstopgørelse. I et årligt cirkulære fra skattedepartementet, senest af 4. februar 1976, opregnes de foreninger m. v., som for det pågældende år er godkendt efter lovbestemmelsen. Ansøgning om optagelse i kredsen af godkendte foreninger skal indsendes inden 1. oktober i det kalenderår, for hvilket godkendelsen skal have virkning, og afgørelsen træffes efter indstilling fra ligningsrådet. For 1975 er godkendt op mod 900 foreninger m. v.

De godkendte foreninger m. v. kan efter deres formål opdeles i følgende hovedgrupper:

a. Sociale og humanitære formål, f. eks. Dansk Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Flygtningehjælp samt forskellige stiftelser for ældre og foreninger, der udøver ungdomsarbejde.

b. Uddannelsesmæssige formål, f. eks. skoler, universiteter og kollegier samt legater i tilknytning hertil.

c. Idrætslige formål, f. eks. Dansk Idrætsforbund og en række specialforbund herunder.

Endvidere har et betydeligt antal idrætshaller opnået godkendelse efter § 8 A, når de såvel efter deres vedtægter som efter deres indretning tillige har kulturelle formål.

d. Religiøse formål, f. eks. Indre Mission samt en række lokale frikirker.

e. Sygdomsbekæmpende formål, f. eks. landsforeningerne for gigtens og kræftens bekæmpelse.

f. Historisk-kulturelle formål, f. eks. museer, historiske foreninger og fredningsforeninger (Nationalmuseet, Dragør Byfond m. fl.).

g. Andre formål.

2. Fradragets provenumæssige betydning.

Med udgangspunkt i Danmarks Statistiks selvangivelsesundersøgelser kan antallet af skattepligtige personer, der har benyttet sig af fradraget for gaver, anslås til 30.000-40.000. Beløbsmæssigt kan det samlede gavefradrag anslås til omkring 20 mill. kr. i 1975. Disse skøn er imidlertid behæftet med betydelig usikkerhed, fordi der i de af undersøgelsen omfattede selvangivelser kun findes forholdsvis få, hvor gavefradraget optræder.

Det må antages, at gavefradraget i 1976 vil være af nogenlunde samme størrelse. Dette fradrag vil give de skatteydere, som foretager fradraget, en skattemæssig sættelse på omkring 10 mill. kr. Da modtagerne ikke er indkomstskattepligtige af gavebeløbene, repræsenterer de ti mill. kr. et provenutab set i forhold til en situation uden fradragsret.

3. Udvalgets overvejelser.

Det er udvalgets opfattelse, at en afskaffelse af fradragsretten for gaver vil være et naturligt led i en sanering på fradragsområdet.

Fradragsis bortfald vil medvirke til en forenkling af selvangivelsen og medføre en vis letelse i ligningsarbejdet. Man vil således undgå kontrolarbejdet med hensyn til gavekvitteringer, der vedlægges selvangivelsen, og eventuelle yderligere ekspeditioner i form af indfordring af dokumentation eller meddelelse om forhøjelse af ansættelsen i tilfælde, hvor de skattepligtige har glemt at vedlægge kvitteringer for fratrukne gavebeholdninger.

Også de opgaver, der påhviler ministeriet og slatsskattedirektoratet i forbindelse med godkendelse af de mange foreninger og institutioner m. v., vil bortfalde.

I denne forbindelse må det nævnes, at det efter udvalgets opfattelse er uhensigtsmæssigt, at det er overladt til administrationen i hvert enkelt tilfælde at afgøre, om en forening m. v. har et almen velgørende eller almennyttigt formål. Denne betingelse er så vagt formuleret, at der meget vanskeligt kan udformes en konsekvent og stabil praksis. Erfaringerne har da også vist, at selv om det i lovens motiver anføres, at den virksomhed,

man ville tilgodese gennem fradragsret, skulle være til fordel for en videre kreds af personer, f. eks. i hele landet eller større dele af dette, så må alligevel en ikke uvæsentlig del af de i dag godkendte foreninger siges at have en temmelig snæver geografisk virkekreds.

En ophævelse af fradragsretten vil formentlig medføre, at der tilgår de godkendte foreninger m. v. betydeligt færre midler. Det vil antagelig især være mærkbart for de foran i afsnit 1 under pkt. a og e nævnte foreninger m. v. med sociale, humanitære og sygdomsbekæmpende formål.

Udvalget har ikke anset det for sin opgave at prioritere enkelte formål fremfor andre, men hvis det anses for rimeligt, kan det merprovenu, som vil være forbundet med at afskaffe fradragsretten, anvendes til direkte støtte til de foreninger m. v. med almen velgørende eller almennyttigt formål, for hvem en væsentlig del af de til formålet anvendte midler hidrører fra gaver, der omfattes af de hidtidige fradragsregler i ligningslovens § 8 A.

Kapitel XI

Fradrag for underholdsbidrag, aftægt og andre løbende ydelser

1. De gældende regler.

a. Fradragsretten.

1°. Underholdsbidrag til børn.

Underholdsbidrag til børn i forbindelse med skilsmisse, separation og faktisk samlivsophævelse samt til børn uden for ægteskab er fradragsberettigede efter bestemmelserne i ligningslovens §§ 10 og 11.

Det er en forudsætning for fradragsretten, at der påhviler bidragyderen forsørger- eller bidragspligt over for det offentlige for barnet, og at det ikke opholder sig hos bidragyderen. Kun bidrag indtil barnets fyldte 18. år kan fradrages. I tilfælde af faktisk samlivsophævelse mellem ægtefæller er fradragsretten for børnebidrag endvidere betinget af, at ægtefællerne er selvstændigt skatteansat, og at bidraget er fastsat eller godkendt af det offentlige. Selvstændig skatteansættelse af ægtefæller, der lever faktisk adskilt, indtræder efter kildeskatteloven først ved begyndelsen af det indkomstår, der følger efter tidspunktet for den faktiske samlivsophævelse.

Det er en forudsætning for fradragsretten, at underholdsbidraget erlægges som en periodisk ydelse og ikke f. eks. som en engangsydelse på grundlag af en kapitalisering. Fradrag indrømmes kun for bidrag, der er forfaldne og betalt i det pågældende indkomstår.

Underholdsbidrag til børn fastsættes enten af vedkommende myndighed (overvårigheden eller domstolene) eller ved aftale mellem ægtefællerne i forbindelse med skilsmissen m. v. Aftalte bidrag respekteres i almindelighed af vedkommende myndighed.

Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, vil myndigheden fastsætte bidrag med udgangspunkt i det såkaldte normalbidrag. Dette normalbidrag udgør for tiden 3.636 kr. årlig, når faderen er bidragyder, og 2.412

kr., når moderen yder bidrag. Overstiger bidragyderens bruttoindkomst visse beløbsgrænser, forhøjes bidraget. Bidraget kan dog ikke blive højere end to gange normalbidraget.

2°. Underholdsbidrag til ægtefælle.

Efter betærmelserne i ligningslovens § 10 indrømmes der endvidere fradrag for underholdsbidrag, der udredes til den anden ægtefælle i anledning af skilsmisse, separation eller faktisk samlivsophævelse.

Det er en forudsætning for fradragsretten, at parterne lever adskilt. Hvis fraskilte eller fraseparerede ægtefæller genoptager samlivet, indrømmes der ikke længere fradragsret. Ved skilsmisse eller separation indrømmes fradrag for bidrag for tiden efter dommens eller bevillingens dato. Ved faktisk samlivsophævelse gælder fradragsretten først fra det tidspunkt, hvor ægtefællerne skatteansættes særskilt, dvs. fra begyndelsen af det indkomstår, der følger efter tidspunktet for samlivsophævelse, og kun på betingelse af, at bidraget er fastsat eller godkendt af det offentlige.

Også for ægtefællebidrag gælder det, at der kun er fradragsret for bidrag, der erlægges som en periodisk ydelse, og kun for bidrag der er forfaldne og betalt i det pågældende indkomstår.

Spørgsmålet om underholdsbidrag til ægtefæller beror ligesom børnebidrag enten på vedkommende myndigheds fastsættelse eller på aftale. Skattemæssigt er det i almindelighed uden betydning, om der er tale om fastsatte eller aftalte underholdsbidrag. Dog skal underholdsbidrag, der aftales i forbindelse med faktisk samlivsophævelse, som nævnt være godkendt af det offentlige, for at bidragyderen indrømmes fradragsret.

Spørgsmålet, om der foreligger fastsatte eller aftalte bidrag, har især betydning for

mulighederne for senere ændring af bidragene. Således kan fastsætte bidrag senere indbringes for den pågældende myndighed med påstand om fornøjelse eller nedsættelse af bidraget eller evt. om ophør af bidragspligten. Ændring kan da finde sted, hvis det findes rimeligt under hensyn til de konkrete omstændigheder. Bidrag fastsat ved dom kan dog kun ændres, når væsentligt ændrede forhold eller særlige grunde i øvrigt taler derfor.

Aftalte underholdsbidrag er i almindelighed betydelig vanskeligere at få ændret. Overøvrigheden respekterer nemlig i almindelighed parternes ret til at aftale de vilkår, de selv finder rimelige og passende. Det påses dog, at der ikke indgås aftaler, der fritager manden for bidragspligt med det formål at overvælde forsørgerbyrden for hustruen og børnene på det offentlige. I øvrigt respekteres aftalen, når den ikke er åbenbart urimelig. Såfremt en af parterne senere ønsker aftalen ændret, vil vedkommende i almindelighed blive henvist til at søge opnået en ny aftale med modparten. I tilfælde af åbenbar ubillighed eller i tilfælde, hvor væsentligt ændrede forhold bevirker, at det vil være urimeligt at opretholde aftalen, vil der dog være mulighed for at få aftalen ændret ved en dom eller en afgørelse fra overøvrigheden.

Myndighedernes praksis med hensyn til fastsættelse af hustrubidrag, når dette spørgsmål ikke er afgjort ved aftale, hviler på to standardregler: »Fjerdedelsreglen« og dens korrektiv »Trediedelsreglen«. Fjerdedelsreglen kan i korthed gengives således:

Hustrubidrag udmåles som en fjerdedel af det beløb, hvormed mandens regulerede bruttoindkomst pr. måned overstiger hustruens bruttoindkomst pr. måned. Ved bruttoindkomst forstås lonindtægten incl. de beløb, arbejdsgiveren tilbageholder til pension, ATP og kildeskat. Reglen bygger således på et for de månedslønnede funktionærer typisk indtægtsbegreb, og er derfra overført til andre gruppers indtægtsforhold.

Trediedelsreglen går i korthed ud på, at en ægtefælle ikke gennem påligning af underholdsbidrag skal kunne belastes med mere end i alt en trediedel af sin bruttoindkomst.

Denne regel har navnlig betydning, hvor der er tale om bidrag til flere personer, f. eks. ægtefælle og (flere) børn.

3°. Aftægt og andre lobende ydelser.

Efter ligningslovens § 14. stk. 2, er der fradragsret for udgifter til udredelse af løbende ydelser såsom aftægts- og underholdsydelser, som den skattepligtige har forpligtet sig til at udrede.

Det er en forudsætning for fradragsretten, at der foreligger en retligt bindende forpligtelse for den skattepligtige til at udrede den løbende ydelse og endvidere, at forpligtelsen har en vis længere varighed.

Ligningsloven afskærer imidlertid fradragsretten for lobende ydelser til den skattepligtiges livsarvinger, såfremt forpligtelsen til at udrede ydelserne indebærer en gavedisposition. Dog indrømmes der en begrænset fradragsret for lobende ydelser til en skattepligtiges barnebarn, såfremt en af barnebarnets forældre eller begge disse er afgået ved døden.

Det er i praksis antaget, at lobende ydelser ikke kan fradrages, når yderen og modtageren er gift med hinanden eller lever sammen »papirløst«.

De ydelser, der er omfattet af fradragsretten efter ligningslovens § 14, stk. 2, kan opdeles i følgende hovedkategorier:

a°. Ydelser der udredes som led i en gensidig bebyrdende aftale.

Herunder falder f. eks. aftægtsydelser i forbindelse med overdragelse af landbrugsejendomme eller andre erhvervsvirksomheder. Aftægtskonstruktionen anvendes også undertiden i forbindelse med forældres overdragelse til børnene af ikke erhvervsmæssige aktiver såsom fast ejendom (bolig), værdipapirer eller fordringer.

b°. Ydelser der udredes i henhold til ensidigt påtagne forpligtelser.

Ydelser til institutioner, religiøse samfund m.v.

Løbende ydelser i henhold til ensidige forpligtelseserklæringer udredes ofte til velgørende institutioner, religiøse samfund eller andre ideelle organisationer. For sådanne ydelsers vedkommende kan fradragsretten siges at supplere fradragsretten for gaver efter ligningslovens § 8 A, idet der ved hjælp af en forpligtelseserklæring kan opnås fradrag for bidrag ud over de 1.000 kr. pr. år, der er maksimum for gavefradraget. Der

kan endvidere opnå fradrag for bidrag til organisationer, der ikke er godkendt som almenvelgørende eller almennyttige i henhold til § 8 A. Det er dog i praksis antaget, at der ikke er fradragsret for løbende ydelser til politiske partier.

Forsørgelseskontrakter.

Løbende ydelser i henhold til forpligtelseserklæringer udredes endvidere i en vis udstrækning til forsørgelse af forældre eller andre nærtstående slægtninge. Som nævnt er fradragsretten dog afskåret, når yderen og modtageren er gift med hinanden, og normalt også når ydelserne udredes i henhold til en gaveforpligtelse over for livsarvinger m. v.

Løbende ydelser i henhold til forpligtelseserklæringer udredes i betydeligt omfang af gæstearbejdere til deres pårørende i hjemlandet. I mange af de lande, som gæstearbejdere kommer fra, har man ikke offentlig aldersforsikring af væsentlig betydning, og der er derfor tradition for, at de yngre familiemedlemmer understøtter de gamle. Der er også tradition for at understøtte (yngre) søskende.

Anerkendelsen af de ofte meget betydelige fradrag for gæstearbejdere som følge af forpligtelseserklæringer over for pårørende i hjemlandet har givet anledning til en del kritik og til betydelige administrative vanskeligheder. Der er særlig blevet peget på, at det er vanskeligt for de danske myndigheder at kontrollere, om kontrakten reelt er bindende for gæstearbejderen, at underholdsydelserne ofte delvis vil medgå til underhold af den pågældende gæstearbejders hustru og børn, som på grund af de særlige livsforhold i gæstearbejderens hjemland som regel har fælles husstand med de egentlig berettigede, forældre og yngre søskende, og at underholdsbeløbene ofte er så store, at der er grund til at antage, at de ikke fuldt ud medgår til de pårørendes underhold, men til dels indebærer en »skattefri opsparring«, der henses til disposition for den pågældende gæstearbejder, når han vender hjem.

b. Den skattemæssige behandling hos modtageren af løbende ydelser.

1°. Underholdsbidrag til børn.

Før kildeskattelovens ikrafttræden blev underholdsbidrag til børn som følge af den da-

gældende sambeskatning mellem forældre og børn beskattet hos den af forældrene, som barnet opholdt sig hos. Med kildeskatteloven gennemførtes en selvstændig beskatning af børn, og børnebidrag skal herefter medregnes ved barnets indkomstopgørelse. Da børn ikke i almindelighed har indkomster i øvrigt, medfører de gældende regler om personfradrag, at underholdsbidrag til børn kun sjældent kommer til beskatning.

Den beskrevne virkning af børns selvstændige skattepligt medfører, at ægtefællerne efter skilsmissen (separationen) kan opnå en væsentlig lavere samlet beskatning ved at træffe aftale om ekstraordinært store børnebidrag og tilsvarende mindre hustrubidrag.

2°. Underholdsbidrag til ægtefælle.

Den gældende ordning med fradragsret for bidragsyderen og skattepligt for modtageren afløste i begyndelsen af 1940-erne en ordning, hvorefter yderen ikke kunne fradrage underholdsbidragene, og hvor disse til gengæld ikke blev indkomstbeskattet hos modtageren. Der var bred politisk tilslutning til overgangen til den nugældende ordning, idet man fandt det rigtigst at beskatte underholdsbidragene hos den ægtefælle, som har rådighed over bidragene. Det blev endvidere fremhævet, at de hidtidige regler kunne ses som udtryk for, at sambeskatningen fortsatte trods ægteskabets ophør.

Da den bidragmodtagende ægtefælles indtægt (incl. bidraget) som regel vil være lavere end den bidragydendes, vil skatteværdien af fradragsretten for bidragsyderen i mange tilfælde overstige skatten af bidraget hos modtageren. Det gælder, når bidragydernes skattepligtige indkomst ligger på et højere trin i statsskatteskalaen end bidragmodtagers.

3°. Ydelser, der udredes som led i en gensidig bebyrdende aftale (aftægt).

Indtægt i form af en aftægtsnydelse skal medregnes til den skattepligtige indkomst; men da aftægtsnyderens indtægter ofte vil være lavere end aftægtsgeberens, vil skatteværdien af fradragsretten også her i mange tilfælde overstige skatten af aftægten hos modtageren.

4°. Ensidige løbende forpligtelser over for institutioner, religionssamfund m.v.

Få dette område modsvares fradragsretten for bidragsyderen ikke af en beskatning hos modtageren, idet de pågældende institutioner og organisationer som altovervejende hovedregel vil være skattefri af indtægter af denne art.

5°. Ensidige forsørgelsesforpligtelser.

Modtagere af sådanne forsørgelsesydelse skal medregne ydelsen til den skattepligtige indkomst. Imidlertid tilfalder den væsentligste del af de fradragsberettigede forsørgelsesydelse personer bosat i udlandet, hovedsagelig slægtninge til herboende gæstearbejdere. I de fleste tilfælde kommer ydelsen ikke til beskatning i modtagerens hjemland, og i andre tilfælde er hjemlandets indkomstskat lavere end her i landet.

2. Reglernes provenumæssige betydning.

Af Danmarks Statistiks selvangivelsesundersøgelse fremgår det, at ca. 3 pct. af de skattepligtige personer har fradrag for udgifter til underholdsbidrag og andre løbende ydelser. Opregnet til landsbasis kan dette skønsmæssigt antages at svare til ca. 110.000 skattepligtige personer. Det samlede fradrag for udgifter til underholdsbidrag og løbende ydelser kan skønsmæssigt anslås til ca. 670 mill. kr. i 1975. Det er ikke muligt at oplyse, hvorledes det samlede fradrag fordeler sig på de forskellige kategorier af underholdsbidrag og andre løbende ydelser.

Bidragydernes fradragsret modsvares til dels af beskatning hos bidragmodtager, jfr. ovenfor afsnit 1 b; men de foreliggende statistiske oplysninger gør det heller ikke muligt at opdele de samlede bidrag på de forskellige kategorier af modtagere.

Rent skønsmæssigt kan det antages, at det samlede fradrag for udgifter til underholdsbidrag og andre løbende ydelser vil udgøre omkring 775 mill. kr. i 1976. Et fradrag af denne størrelse må antages at give de skatteydere, der foretager fradraget i 1976, en skattenedsættelse på ca. 425 mill. kr. i forhold til en situation uden fradragsret. En ikke nærmere - oplyst del af dette beløb vil dog som nævnt fremkomme som indkomstskat af underholdsbidrag m. v.

3. Udvalgets overvejelser og indstillinger.

a. Underholdsbidrag til børn.

Da der ved en lovændring i 1941 blev indført fradragsret for underholdsbidrag til ægtefælle og børn, var begrundelsen som tidligere nævnt, at man fandt det rettest at beskatte underholdsbidragene hos den ægtefælle, der har rådighed over bidragene. Det må herved erindres, at børnene dengang var sambeskattede med den af forældrene, som de hørte til efter separationen eller skilsmissen. Den bidragydende ægtefælles fradragsret modsvares således af en beskatning hos den anden. Denne lovændring repræsenterede en undtagelse fra skattelovgivningens hovedregel, hvorefter udgifter til børns underhold betragtes som private, ikke-fradragsberettigede udgifter, hvad enten børnene opholder sig i forældrenes hjem eller er anbragt andetsteds, f. eks. på grund af uddannelse.

Efter udvalgets opfattelse er begrundelsen for reglen om fradragsret for børnebidrag ikke længere til stede, efter at der i forbindelse med kildeskatteoven er gennemført en selvstændig beskatning af børn. Børn har i almindelighed kun små indtægter, og som altovervejende hovedregel vil personfradraget dække både underholdsbidrag og eventuelle øvrige indtægter. Der vil derfor kun undtagelsesvis blive tale om indkomstskat af bidraget. Har børnene imidlertid arbejdsindtægter, stilles de skattemæssigt forskelligt, alt efter om de har deres underhold i forældrenes fælles hjem eller hos den ene af forældrene. Efter de gældende regler bliver børn fra brudte hjem og børn af enlige mødre hårdere beskattet af deres egne indtægter, fordi bidraget beslaglægger en del af personfradraget.

På denne baggrund foreslår udvalget, at fradragsretten for børnebidrag afskaffes, og at bidragene ikke længere skal være skattepligtig indkomst for barnet. Herved tilvejebringes skattemæssig ligestilling mellem på den ene side gifte samlevende forældre og på den anden side forældre, der ikke er samgifte eller hvis ægteskab er opløst, idet udgifterne til børnenes underhold i alle tilfælde anses som private.

Ophævelse af fradragsretten for underholdsbidrag til børn vil under forudsætning

af uændrede bidrag medføre en stigning i bidragydernes skattebyrde.

En bidragyder med indkomst inden for proportionalstrækket vil få en merskat på 1.500 kr. pr. normalbidrag. Hvis det anses for rimeligt at kompensere herfor, kan det gøres ved at yde personer, der betaler underholdsbidrag til børn, et tilskud, der sættes i forhold til det bidrag, der er pålagt. I det helt overvejende antal tilfælde, hvor kommunen forskudsvis udreder børnebidraget, kan dette tilskud ydes gennem nedsættelse af kommunens opkrævning hos bidragyderen - i de resterende tilfælde må tilskuddet udredes kontant til bidragyderen.

Den foreslåede kompensationsordning vil administrativt være meget overskuelig. I det store antal tilfælde vil der herefter ikke være noget behov for ændring af de fastsatte børnebidrag som følge af skattereglernes revision.

Ved fremtidige bidragsfastsættelser vil de ændrede regler trække i retning af, at privat forhandlede bidrag ikke afviger så meget fra normalbidragene som hidtil.

Udvalget er opmærksom på, at den foreslåede tilskudsordning ikke kan give fuld kompensation til bidragydere med indtægter udover proportionalstrækket og forældre, der er pålagt forhøjet normalbidrag.

b. Underholdsbidrag til ægtefælle.

Som nævnt foran under afsnit 1 var der bred politisk tilslutning til gennemførelsen i 1940-erne af den nugældende ordning med fradragsret for bidragyderen og beskatning hos modtageren, særlig ud fra den betragtning, at beskatningen skulle finde sted hos den af ægtefællerne, der har bidragene til sin disposition.

Det er udvalgets opfattelse, at de betragtninger, der lå bag den gældende ordnings indførelse, fortsat må tillægges betydelig vægt. Hertil kommer, at den hyppigt nære sammenhæng mellem aftalen om hustrubidrag og delingen af fællesboet må tale for at anvende tilsvarende regler som for aftægtsydelser, og fradraget herfor foreslår udvalget opretholdt, se nærmere nedenfor under c, 1°. Udvalget finder endvidere ikke, at antallet af skattepligtige, som udreder hustrubidrag, er så stort, at en afskaffelse af fra-

dragsretten ud fra et forenklingssyn er absolut påkrævet. Man har rent skønsmæssigt antaget, at ca. 40.000 kvinder modtager hustrubidrag fra den tidligere ægtefælle.

Hvis det i øvrigt i forbindelse med en videregående fradragssanering findes hensigtsmæssigt at afskaffe fradragsretten for bidrag til ægtefælle, må der også gennemføres skattefrihed for bidraget hos modtageren. Inden for proportionalstrækket ville en afskaffelse af fradragsret og skattepligt ikke ændre den samlede beskatning af bidragsbeløbene, og disse måtte så antages at ville stabilisere sig på et niveau, der ligger ca. 40 pct. lavere end i dag. Ligger parternes indtægter derimod på hvert sit trin af den progressive skatteskala, vil balancen i den samlede beskatning blive brudt ved en afskaffelse af fradragsret og skattepligt for bidragene. Herefter må en afskaffelse af såvel fradragsret som skattepligt efter udvalgets opfattelse forudsætte en meget betydelig forlængelse af proportionalstrækket.

c. Aftægts- og andre løbende ydelser.

1°. Ydelser som led i en gensidig bebyrdende aftale.

Den omstændighed, at aftægts- og tilsvarende forpligtelser er påtaget som led i en gensidigt bebyrdende retshandel, taler efter udvalgets opfattelse for at bevare fradragsretten.

Hertil kommer, at løbende ydelser af denne karakter ikke belaster skatteadministrationen ret meget, da de forekommer i et ringe antal. I øvrigt forekommer de hovedsageligt hos selvstændige erhvervsdrivende, der under alle omstændigheder vil være nødt til at indgive selvangivelse under en eller anden form.

Udvalget er opmærksom på, at statsskatte-lovens regel om indkomstskattepligt for aftægtsnydelser og fradragsret for aftægtsydelser for så vidt er inkonsekvent. Aftægten repræsenterer et vederlag, og for en del af hver enkelt ydelses vedkommende er der således tale om afdrag på en købesum, medens resten af ydelsen er renter. Da aftægten er livsbetinget, kan den enkelte ydelse imidlertid ikke på samme måde som en almindelig annuitet deles på kr. og øre i en kapitaldel og en rentedel. Derimod kan kapitaldelen og

rentedelen i den enkelte aftægtsydelse beregnes ud fra forudsætninger om nyderens levetid og fremtidig rentesats, men det vil være meget vanskeligt at fastsætte en fordeling, der kan siges at repræsentere den *gennemsnitlige* kapitaldel respektive rentedel. Herefter, og fordi spørgsmålet om beskatning af aftægt og andre løbende livsbetingede ydelser (f. eks. livrente) må ses i sammenhæng med beskatningen af renteindtægter og -udgifter, har udvalget i nærværende — foreløbige - redegørelse ikke foreslået ændringer i statsskattelovens regler om løbende livsbetingede ydelser, men vil tage spørgsmålet op i det videre arbejde.

I denne forbindelse vil udvalget også overveje, om der kan være anledning **til** at begrænse en fradragsret for aftægtsydelser til de tilfælde, hvor ydelsen tilfalder en person, der er eller har været skattepligtig her i landet.

2°. Ydelser i henhold til ensidigt påtagne forpligtelser.

a°. Ydelsertil institutioner, religiøse samfund m. v.

Udvalget foreslår, at fradragsretten for disse forpligtelser, der tjener ideelle og religiøse formål m. v., afskaffes hovedsagelig ud fra tilsvarende betragtninger, som ligger bag udvalgets forslag ovenfor om at ophæve fradragsretten for gaver til almennyttige institutioner m. v. (Ligningslovens § 8 A).

En del af de her omhandlede ydelser er endvidere påtaget over for forskellige trosamfund, og det forekommer for så vidt rimeligt, at de i skattemæssig henseende sidestilles med kirkeskatten, der ikke er fradragsberettiget.

b°. Forsørgelseskontrakter.

Det er udvalgets opfattelse, at de forudsætninger, der oprindeligt har ligget til grund for fradragsretten for løbende ydelser til underhold af nære pårørende, ikke i samme grad er tilstede i dag, hvor man har et udbygget socialt sikringssystem.

Hertil kommer, at fradraget, dvs. specielt fradraget for løbende ydelser til pårørende i udlandet i praksis giver anledning til betydelige administrative problemer.

En af socialministeriet i april 1973 nedsat arbejdsgruppe vedrørende udenlandske arbejders sociale og samfundsmæssige tilpasning her i landet fremkom i oktober 1974 med en indstilling om den skattemæssige behandling af gæstearbejders forsørgelseskontrakter, hvorefter der kun indrømmes fradrag i anledning af forpligtelseserklæringer, såfremt modtageren af de løbende ydelser er skattepligtig i Danmark.

Udvalget kan tilslutte sig forslaget om at afskaffe fradragsretten for løbende ydelser til personer i udlandet ud fra såvel et administrativt som et ligelighedssynspunkt.

Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at fradragsretten for ydelser i henhold til forsørgelseskontrakter bør afskaffes generelt og ikke blot med hensyn til bidrag til udenlandske pårørende.

ad a° og b°. En afskaffelse af fradragsretten medfører, at de forudsætninger, under hvilke de allerede indgåede forpligtelser er påtaget, ændres. I mange tilfælde - og det gælder antagelig navnlig de under a° omtalte forpligtelser - er der imidlertid i aftalen taget udtrykkeligt forbehold om, at fradragsretten er en betingelse for yderens forpligtelse.

Rapport

fra den af indkomstskatteudvalget
nedsatte arbejdsgruppe
vedrørende skattefri godtgørelser

Afgivet maj 1976

Enkelte ændringer er foretaget i august

Kommissorium

Med henblik på at opnå væsentlige forenklinger af lønmodtageres og pensionisters udfyldelse af selvangivelsen og den påfølgende ligningsmæssige behandling heraf ønskes en detaljeret redegørelse for, hvorledes en ordning med skattefri fradrag for lønmodtageres udgifter i forbindelse med arbejdet kan udformes i praksis - f. eks. som fradrag i lønnen eller som skattefri godtgørelser fra arbejdsgiverne.

Det forudsættes, at der samtidig med en sådan ordning gennemføres en videregående forenkling og standardisering af øvrige fradrag, især for udgifter til faglige organisationer og sammenslutninger, arbejdsløshedsunderstøttelse etc.

Det skal være en forudsætning for gennemførelsen af en sådan ordning, at der sker mindst mulig forøgelse af administrationen hos arbejdsgivere og af kommunernes arbejdsgiverkontrol.

Arbejdsgruppens sammensætning og mødevirksomhed:

Kontorchef *M. Reverony*
Københavns skattevæsen (formand)
Kontorchef *G. Knoth*, Århus skattevæsen
Ekspeditionssekretær *Landerslev*, skattedepartementet
Ekspeditionssekretær *N. Lundqvist*, statsskattedirektoratet
Fuldmægtig *P. Graff*, statsskattedirektoratet
Sekretær *Fl. Jacobsen*, statsskattedirektoratet.

Arbejdsgruppen har været samlet til møder den:

17. marts **1976**

25. marts **1976**

7. april 1976

5. maj 1976

og har derudover udvekslet skriftligt materiale. Nogle medlemmer af arbejdsgruppen har desuden den 30. marts 1976 været indkaldt til et møde med repræsentanter for indkomstskatteudvalget.

Rapportens indhold

	Side
1. Afgrænsning af arbejdsgruppens arbejde	59
2. Forslag til afskaffelse af generelle fradrag	59
2.1. Fradrag for merudgift til fortæring ved overarbejde og natarbejde	59
2.2. Fradrag for merudgift til beklædning - herunder smudsfradrag	59
2.3. Ophævelse af beskattningen af fri uniform	59
3. Skattefri godtgørelser/fradrag	59
3.1. Det nuværende system	59
3.2. Godtgørelser contra fradrag i et ændret system	60
3.3. Fradrag som foretages af arbejdsgiveren - »LØNFRADRAG«	61
3.4. Lønmodtagere med flere arbejdsgivere samt medlemmer af bestyrelser og udvalg	61
3.5. Udgiftsarter, der ikke er omfattet af lønfradraget	62
4. Forslag til regler for lønfradrag	62
4.1. Udgifter til persontransport ved udearbejde og rejse	62
4.1.1. De nuværende regler	62
4.1.2. Ændret definition af udearbejde og rejse	62
4.1.3. Afgrænsningen i forhold til transport: hjem/fast arbejdssted	63
4.1.4. Transportmåder/fradragsbeløb	63
4.1.5. Afstandsberegningen/kilometergodtgørelser	64
4.1.6. Konklusion vedrørende beregningen af lønfradrag og for udgifter til persontransport	64
4.2. Merudgifter til fortæring og natophold ved udearbejde og rejse	65
4.2.1. De nugældende satser	65
4.2.2. Forslag til standardsatser for lønfradrag ved udearbejde og rejse	65
4.2.3. Overnatningsudgifter	66
4.3. »Branchefradrag« for visse lønmodtagergrupper	66
4.3.1. Fradrag som kan overføres til lønfradrag	66
4.3.2. Fradrag som bibeholdes på selvangivelsen, jfr. afsnit 10.	69
4.3.3. Fradragsregler som ophæves	70
5. Udlæg efter regning	72
6. Udgifter ved rejse i udlandet	73
7. Relationerne til de nugældende dagpengeordninger	73
8. Krav til arbejdsgivernes regnskabsførelse	74
9. Oplysningspligten vedrørende lønfradragene	74
10. Resterende fradrag af udgifter ved arbejdet foretages på selvangivelsen	74
10.1. Erhvervsudgifter, der ikke er omfattet af lønfradraget	75
10.2. Lønfradrag har ikke kunnet gives	75
10.3. Særregler vedrørende telefongodtgørelse og flyttegodtgørelse	75
10.3.1. Telefongodtgørelse	75
10.3.2. Flyttegodtgørelse	76
11. Sanktioner overfor arbejdsgiverne	76
11.1. Arbejdsgiveren har ikke beregnet lønfradrag som foreskrevet	76
11.2. Arbejdsgiveren har beregnet uberettiget fradrag	76

	side
12. Sanktioner overfor arbejdstageren.	76
13. Behandlingen af lønmodtagerens klage over beregningen af lønfradrag . .	77
14. Vurdering af virkninger af forslaget	77
14.1. Virkningerne for lønmodtagerne.	77
14.2. Virkningerne for arbejdsgiverne.	78
14.3. Virkningerne for lønmodtagerligningen.	79
14.4. Virkningerne for den kommunale arbejdsgiverkontrol.	79
15. Afsluttende bemærkninger.	80

BILAG: Rettet oplysningsseddel.

Overenskomst om REJSEGODTGØRELSE vedrørende entreprenør-, murer- og tømrerfagene for arbejde inden for de københavnske overenskomsters og Nordsjællands 1. zones område.

1. Afgrænsning af arbejdsgruppens arbejde.

Arbejdsgruppen har taget det som en forudsætning, at det faste lønmodtagerfradrag samt retten til fradrag af kontingent til faglige sammenslutninger og arbejdsløshedsforsikring bortfalder.

Det fremgår af resuméet af indkomstskatteudvalgets møde den 17. februar 1976, at arbejdsgruppen ikke skal behandle »f. eks. fradraget for befordring mellem hjem og arbejdsplads eller kontingent til fagforening og arbejdsløshedskasse«.

Gruppens videre arbejde er derfor koncentreret om lønmodtagernes øvrige erhvervsbetonede udgifter.

2. Forslag til afskaffelse af generelle fradrag.

Arbejdsgruppen foreslår, at man afskaffer

- 2.1. Fradrag for merudgift til fortæring ved overarbejde og natarbejde og
- 2.2. Fradrag for merudgift til beklædning - herunder smudsfradrag.

2.1. Fradrag for merudgift til fortæring ved overarbejde og natarbejde.

Frdraget foreslås afskaffet ud fra en betragtning om, at det i almindelighed ikke modsvares af en reel merudgift.

I tilfælde, hvor en arbejdsgiver iværksætter uvarslet overarbejde af så lang varighed, at de ansatte må indtage et ekstra måltid på restauration o. lign., vil arbejdsgiveren kunne afholde udgiften som »udlæg efter regning«.

Overarbejde i forbindelse med udearbejde er behandlet senere.

2.2. Fradag for merudgift til beklædning - herunder smudsfradrag.

Samfundsudviklingen er efter arbejdsgruppens opfattelse løbet fra berettigelsen af de gældende »beklædningsfradrag« til større grupper af lønmodtagere. Man vil naturligvis kunne fastholde et ønske om at overføre sådanne fradrag til den senere omtalte ordning med skattefri fradrag i lønnen, men dette må frarådes ud fra rationelle hensyn. Hvor der er tale om en virkelig tyngende merudgift til særlig beklædning, bør arbejdsgiveren stille arbejdstøj til rådighed. Dette er allerede tilfældet på mange arbejdspladser.

2.3. Ophævelse af beskatningen af fri uniform m.v.

I sammenhæng med forslaget om ophævelse af fradrag for merudgift til beklædning foreslår arbejdsgruppen indkomstskattepligten for værdien af fri uniform/arbejdsdragt ophævet. Den reelle værdi af dette »formuegode« lader sig vanskeligt udmåle og ansættes derfor efter ligningsrådets anvisninger til så beskedne beløb som 2-300 kr. årligt, der af praktiske grunde er henført til B-indkomst.

Værdien af fri uniform/arbejdsdragt »glemmes« ofte på selvangivelsen og belaster derved det delvis automatiserede ligningsarbejde i et omfang, der ikke står i rimeligt forhold til provenuet.

3. Skattefri godtgørelser/fradrag.

3.1. Det nuværende system.

De godtgørelser, som arbejdsgiverne på forskellig vis yder de ansatte til dækning af disses udgifter ved arbejdet, ydes fortrinsvis som godtgørelse for udgifter til rejse, herunder til ophold og fortæring under rejsen, eller som godtgørelse for de i ligningslovens § 9 B omhandlede befordringsudgifter, der

er nødvendiggjort ved skiftende arbejdssted eller flere samtidige arbejdssteder.

Godtgørelser af den anførte karakter udbetales uden skattetræk og anføres som en del af A-indkomsten i felt 20 på lønoplysningssedlen. Skatteyderen skal foretage de tilsvarende ligningsmæssige fradrag på selvangivelsens side 1. Fradragsretten for rejseudgifter m. v. er ikke betinget af, at skatteyderen har modtaget en godtgørelse, men omvendt vil den omstændighed, at der er anført et beløb i lønoplysningssedlens felt 20, ofte af ligningsmyndighederne blive taget som udtryk for, at skatteyderen har ret til et tilsvarende fradrag.

Det kan siges, at det nuværende system »indbyder« skatteyderne til uden videre at overføre de trækfri A-indkomstbeløb som fradrag på selvangivelsen, selv om de fradragsberettigede udgifter i virkeligheden er lavere. Ligningsmyndighederne er erfaringsmæssigt tilbageholdne med at kritisere disse fradrag, men i de tilfælde, hvor en realitetsbehandling fører til, at fradraget begrænses til et (væsentligt) lavere beløb, end der er ydet som godtgørelse, kan der opstå restskat af betydelig størrelse.

En optælling af »felt 20-godtgørelserne« - og dermed de potentielle fradrag på selvangivelsens side 1 - udviste for 1975:

	<i>antal</i>	<i>beløb</i>
Godtgørelser på under 1.000 kr. pr. oplysningsseddel	169.500	44 mill.
Godtgørelser på 1.000 kr. og derover pr. oplysningsseddel	98.500	538 mill.
	268.000	582 mill.
Antal indeholdelsespligtige, der har indsendt oplysningssedler med »felt 20-godtgørelser«		20.115

Til sammenligning tjener, at der er ca. 190.000 aktive indeholdelsespligtige registreret i CIR.

Der foreligger ikke optællinger, der gør det muligt at foretage en sammenligning mellem de ovenfor anskueliggjorte fradrag på selvangivelsens side 1 og de »egentlige fradrag« af udgifter ved arbejdet m. v. (Lønmodtagerfradrag B) på selvangivelsens side 3.

De under lønmodtagerfradrag B fratrækne egentlige erhvervsudgifter udgør efter arbejdsgruppens skøn langt mindre beløb end de ovenfor opgjorte.

3.2. Godtgørelser contra fradrag i et ændret system.

Arbejdsgruppen går ind for, at problemet anskues som en fradragsproblematik. Det vil sige, at alle godtgørelser anses som indkomstskattepligtige (ligesom de indgår i trækgrundlaget), og at arbejdsgiveren skal beregne skattefri fradrag til dækning af nærmere definerede lønmodtagerudgifter, således at den skattepligtige lønindtægt er bruttolønnen minus det skattefri fradrag, som ikke skal anføres på selvangivelsen og ej heller tages i betragtning som fradrag ved forskudsregistreringen.

Ved et system, hvor arbejdsgiveren giver fradrag i lønnen, opnås navnlig, at skattevæsenet - i modsætning til, hvad der ville være tilfældet ved et system med skattefri godtgørelser - ikke skal tage stilling til, hvorvidt eller i hvilket omfang bestående og senere etablerede/ændrede godtgørelsesaftaler vil være omfattet af skattefrihed. Der henvises i denne forbindelse til de hidtil indvundne erfaringer med hensyn til

- § 5 d-godtgørelser (hvornår omfattet?),
- faglige overenskomster (hvornår vederlag og hvornår udgiftsgodtgørelse?),
- rejsegodtgørelser i almindelighed (overstiger godtgørelsen de faktiske udgifter?),
- kørselsordninger (afgrænsningen af faste contra variable tilskud).

Under henvisning til erfaringerne med det nuværende system mener arbejdsgruppen derfor ganske enkelt ikke, at skattevæsenet vil være i stand til at styre et system med skattefri godtgørelser, hvis skattefriheden skal vurderes ud fra indholdet af den enkelte aftale, efter hvilken der udbetales godtgørelser til dækning af udgifter ved arbejdet.

Den afgørende forskel mellem et system med skattefri godtgørelser og et system med skattefri fradrag beregnet af arbejdsgiveren er, at medens skattevæsenet ikke vil kunne blande sig i indholdet af aftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, vil fastsættelsen af regler for skattefri fradrag være et rent skatteanliggende, der gennem udsendte vejledninger vil kunne styres og korrigeres i overensstemmelse med indvundne erfaringer, politiske beslutninger, prisudvikling osv.

Man kunne også vælge at gøre retten til skattefri fradrag betinget af, at arbejdsgiveren yder en godtgørelse til dækning af den lønmodtagerudgift, som fradraget skal dække. Denne vej regnes dog ikke for farbar, idet man ikke kunne komme uden om at give lønmodtagere, der ikke får godtgørelse fra deres arbejdsgiver, ret til tilsvarende selvangivelsesfradrag, hvorved den tilsigtede forenkling ville gå tabt.

Dertil kommer, at sammenhængen mellem godtgørelse og fradrag ville mangle, hvis fradragsbeløbet - som det er forudsat af arbejdsgruppen - måtte fastsættes uafhængig af godtgørelsesbeløbet.

3.3. Fradrag som foretages af arbejdsgiveren - »LØNFRADRAG«.

Reglerne for arbejdsgiverens beregning af skattefri lønfradrag i forbindelse med skatetrækket skal indeholde anvisninger om

- 1) under hvilke forhold lønmodtageren erhverver retten til fradrag,
- 2) hvilken dokumentation m. v., der skal foreligge som grundlag for fradragene og
- 3) lønfradragenes beløbsmæssige størrelse.

Derudover skal der tages stilling til relationerne til arbejdsgiverens regnskabsføring, oplysningspligt samt ansvar ved forsømmelighed.

Regelsættet skal nødvendigvis udformes enkelt og klart, således at éntydighed opnås. Dette vil være en afgørende forudsætning for at begrænse fejlmulighederne og dermed også behovet for kontrolforanstaltninger. En sådan forenkling er kun mulig, hvis det accepteres at se bort fra nogle af de individuelle hensyn, der er forsøgt tilgodeset under det nuværende ligningssystem. Ved bedømmelsen heraf bør man dog nok erkende, at

opfattelsen af de nuværende fradragsreglers smidighed i virkeligheden dækker over, at mange skatteydere får fradrag, der ikke modsvares af reelle merudgifter, medens andre går glip af berettigede fradrag.

Hensynet til forenkling medfører bl. a., at arbejdsgruppen foreslår, at lønfradragene skal være definitive, således at lønmodtageren ikke skal have mulighed for at foretage fradrag på selvangivelsen af udgifter, der efter deres art er omfattet af reglerne for lønfradrag, uden at lønmodtageren gennem dette mener at have opnået dækning for den pågældende udgift/merudgift. Modsat skal ligningsmyndighederne heller ikke kunne angribe lønfradrag, der er beregnet i overensstemmelse med de givne regler. Det vil sige, at der ej heller kan ske begrænsning af retten til lønfradrag under henvisning til et (for) lavt privatforbrug.

Kan lønmodtageren ikke opnå dækning gennem lønfradragenes standardbeløb - se nedenfor - kan problemet løses, ved at arbejdsgiveren påtager sig den pågældende erhvervsudgift og afholder denne efter regning. (Se nærmere afsnit 5 »udlæg efter regning«).

3.4. Lønmodtagere med flere arbejdsgivere samt medlemmer af bestyrelser og udvalg.

Arbejdsgruppen forudsætter, at det i begrænset omfang kan forekomme, at visse handelsrejsende m. fl. kan opnå ret til lønfradrag hos flere arbejdsgivere på samme tid. Der må derfor opstilles en regel om, at en lønmodtager, der har flere arbejdsgivere samtidig, ikke kan lade sig beregne lønfradrag for samme udgift hos flere arbejdsgivere. Fradraget beregnes i videst muligt omfang hos hovedarbejdsgiveren.

Det har været diskuteret i arbejdsgruppen, om man — for at sikre, at der ikke bliver givet fradrag for samme udgift hos flere arbejdsgivere - burde gøre retten til lønfradrag betinget af, at hovedkortet er afleveret til den pågældende arbejdsgiver. Man mener imidlertid, at dette ville være ødelæggende for den forenkling, der søges opnået med ordningen. En vis efterfølgende kontrol vil da også være mulig, jfr. afsnit 9.

Dertil kommer, at ordningen efter arbejdsgruppens opfattelse ikke bør begrænses til ansættelsesforhold, jfr. kildeskattelovens

§ 43, stk. 1, men også bør gælde ved udbetaling af vederlag og godtgørelser efter kilde-skatteovens § 43, stk. 2 a, dvs. medlemmer af bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd og lignende samt medhjælpere for disse. Her-ved inddrages et meget væsentligt område, hvor der - typisk som bi-indtægt - udbetales diæter i forbindelse med rejse- og mødevirk-somhed, f. eks. fagforbundenes og andre fag-lige organisationers bestyrelsesmedlemmer og tillidsmænd.

Selv om der i det efterfølgende tales om arbejdsgivere, lønmodtagere og lønfradrag tænkes der derfor også på de af kildeskatte-lovens § 45, stk. 2 a omfattede indkomst-modtagere.

3.5. Udgiftsarter, der ikke er omfattet af lønfradraget.

Visse lønmodtagerudgifter ved arbejdet vil det ikke være praktisk muligt at indpasse under reglerne om lønfradrag. Sådanne fra-drag må derfor fortsat opretholdes som selv-angivelsesfradrag - dog begrænset af en pas-sende bundgrænse, f. eks. 1.200-2.000 kr. Se nærmere herom under afsnit 10.

For at skabe ligestilling med de udgifter ved arbejdet, der dækkes ved lønfradrag, må det forudsættes, at sådanne selvangivelses-fradrag - ligesom lønfradraget - fortsat gives som fradrag i indtægten og ikke som fradrag i skatten.

4. Forslag til regler for lønfradrag.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at lønfrad-ragsreglerne først og fremmest skal omfatte de udgiftsarter, der modsvares af de nuvæ-rende trækfri A-indkomster. Derudover kan visse »branchefradrag« komme på tale.

De omhandlede udgifter kan opdeles såle-des:

- 4.1. Udgifter til persontransport ved udear-bejde og rejse.
- 4.2. Merudgifter til fortæring og natophold ved udearbejde og rejse.
- 4.3. »Branchefradrag«, der for visse veldefi-nerede lønmodtagergrupper, kan bereg-nes med en angivet procent af brutto-indtægten eller med et fast beløb pr. lønperiode.

4.1. Udgifter til persontransport ved udearbejde og rejse.

4.1.1. De nuværende regler.

Efter de nugældende regler kan arbejdsgive-ren undlade skattefræk i godtgørelse for *ud-gifter til rejse*, herunder til ophold og fortæ-ning under rejsen, eller for *befordringsudgif-ter*, der er nødvendiggjort ved skiftende ar-bejdssted eller flere samtidige arbejdssteder.

Efter ligningsrådets anvisninger kan rejse i almindelighed anses at foreligge, når den pågældende som følge af sit arbejde må tage ophold uden for den kommune, hvori det sædvanlige arbejdssted ligger, dog mindst 4 km fra dette. Rejse anses dog altid at fore-ligge, når den pågældende enten må tage op-hold mere end 15 km fra sit normale ar-bejdssted, eller han som led i sit arbejde har tilbagelagt mindst 30 km i løbet af den på-gældende dag. De nævnte ophold behøver ikke at være forbundet med overnatning.

Derimod er befordring (ved skiftende ar-bejdssted m. v.) ikke begrænset i henseende til afstand.

Der er ikke fastsat beløbsgrænser for de trækfri godtgørelser, ligesom der ej heller er fastsat konkrete regler for arbejdsgiverens kontrol med, at godtgørelsen modsvares af relevante udgifter.

4.1.2. Ændret definition af udearbejde og rejse.

For at opnå praktiske og håndterlige regler foreslår arbejdsgruppen, at udearbejde og rejse anskues som et fælles begreb, således at lønfradrag i forbindelse hermed kan gives i alle tilfælde, hvor arbejdet udføres uden for det sædvanlige arbejdssted eller ved skif-tende arbejdssteder, hvis fast arbejdssted ikke forekommer. Da lønfradrag skal være begrundet i lønmodtagerens forhold hos den pågældende arbejdsgiver, vil det være nød-vendigt, at udgifter ved befordring til flere faste arbejdssteder for forskellige arbejds-givere fratrækkes på selvangivelsen. Fradraget herfor forudsættes at kunne ske i sammen-hæng med fradraget for udgifter til befor-dring mellem hjemmet og det faste arbejds-sted, (som arbejdsgruppen i øvrigt ikke skal beskæftige sig med).

Hvis arbejdsgiveren afholder udgiften til rejse/befordring enten ved at stille bil til rå-dighed eller ved at afholde udgiften til rejse-

hjemmel, er der tale om udlæg efter regning, og lønmodtageren skal selvfølgelig ikke have lønfradrag herfor.

Lønfradrag for persontransport ved udearbejde/rejse skal beregnes, når lønmodtageren selv sørger for befordringen og afholder udgiften herved, hvad enten denne modsvares af en godtgørelse eller ikke.

4.1.3. Afgrænsningen i forhold til transport hjem/fast arbejdssted.

Ved bedømmelsen af fradragets indhold må opstilles regler for at adskille den transport, der giver ret til lønfradrag, fra transport hjem/fast arbejdssted, som ikke giver ret til lønfradrag.

Følgende hovedregler kan opstilles:

Regel 1.

Hvis arbejdstageren møder på det faste arbejdssted, skal transportafstanden regnes fra **det** faste til det/de midlertidige arbejdssted/er (arbejdssted står for enhver form for tjenstligt ophold). Tilsvarende gælder ved transportens afslutning. Såfremt arbejdstageren efter arbejdsgiverens anvisning tager direkte fra sin bopæl til det midlertidige arbejdssted og/eller slutter arbejdsdagen med transport fra det midlertidige arbejdssted til bopælen, følges regel 2.

Regel 2.

Hvis arbejdstageren ikke arbejder på arbejdsgiverens værksted o. lign., men ved anlægsarbejder m. v., der i sagens natur repræsenterer skiftende (midlertidige) arbejdssteder, regnes transportafstanden mellem arbejdstagerens bopæl og det midlertidige arbejdssted. Det samme gælder musikere o. lign., der har skiftende arbejdssteder for skiftende arbejdsgivere.

Regel 3.

I transportafstanden indgår afstanden mellem flere midlertidige arbejdssteder uden mellemliggende ophold hjemme.

Kommentar:

Arbejdsgruppen mener ikke, at man vil kunne pålægge arbejdsgiverne yderligere regler — f. eks. til imødekommelse af den nuværende ligningspraksis, hvorefter den daglige transport mellem hjem og skiftende arbejdssteder i nogle tilfælde skal opdeles i

- 1) transport hjem/arbejdssted (indtil et givet område) og først derefter
- 2) transport videre til skiftende arbejdssteder.

4.1.4. Transportmåder/fradragssbeløb.

De transportudgifter, der skal modsvares af lønfradrag, kan referere sig til:

- 1° Transport i egen bil.
- 2° Transport på egen motorcykel.
- 3° Transport med offentlige transportmidler.
- 4° Transport på knallert/cykel.
- 5° Transport som passager hos andre.
- 6° Transport uden anvendelse af transportmidler.

Ved den efterfølgende omtale af konkrete beløbssatser er der taget udgangspunkt i de beløb, der efter ligningsrådets vejledende anvisninger gælder for 1975.

ad 1°

Frdragssatsen for kørsel i egen bil ansættes ud fra de nugældende satser til 70 øre pr. km.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at man nødig skulle have mere end én kilometersats, hvorfor fradraget bør sættes til samme beløb, uanset om der anvendes en »stor« eller »lille« bil, og uanset om den årlige kørsel overstiger 12.000 km (hvor km-satsen nu nedsættes til 45 øre).

ad 2°

For motorcykler foreslås en km-sats på 50 øre.

ad 3°

Det vil være nødvendigt at udarbejde regler for beregningen af lønfradraget, når arbejdstageren anvender offentlige transportmidler.

Alternativ 1.

Befordringsfradraget baseres på lønmodtagerens egen udregning af de faktiske transportudgifter.

Alternativ 2.

Befordringsfradraget fastsættes til et fast ørebeløb pr. km.

En underhåndsforespørgsel til Hovedstadens Trafikskabskab blev besvaret med, at gennemsnitsprisen for en »passager-km«

kunne sættes til ca. 25 øre, og at man mente, at DSB's tilsvarende pris var ca. 30 øre. Hvis dette udsagn holder stik, kunne det måske forsvares at sætte km-fradraget til 25 øre uden hensyn til den faktiske udgift.

ad 4°-6°.

Det foreslås, at man af praktiske grunde slår disse grupper sammen med gruppe 3° uanset mulig overdækning af udgiften.

4.1.5. Afstandsberegningen.

Arbejdsgruppen går ind for, at der i overensstemmelse med principperne i de fleste faglige overenskomster ikke bør ydes fradrag ved persontransport mellem bopælen og skiftende arbejdssteder, medmindre afstanden overstiger et fastsat minimum, der foreslås fastsat til 10 km hver vej målt ad korteste færdselsvej.

I det omfang, der skal ydes km-godtgørelse, udregnes afstanden i hele km ad korteste færdselsvej i overensstemmelse med reglerne under afsnit 4.1.3., hvoraf fremgår, at beregningen i nogle tilfælde sker fra arbejdstagerens bopæl og i andre tilfælde fra arbejdsgeberens værksted m.v.

At en sådan beregning vil være forbundet med nogen usikkerhed siger sig selv. Anvendes bil eller motorcykel, kan en nøjagtig km-afstand udmåles efter kilometertælleren. Anvendes offentlig transport m. v., vil alternativ 2 ovenfor kræve, at der skal foretages en »teoretisk« km-beregning. Ved anvendelse af alternativ 1 er afstanden som sådan uden interesse, men man vil her støde på den vanskelighed, at udgiften til offentlig transport efter forslaget også skal lægges til grund i de under 4°-6° omtalte tilfælde, hvorved opgørelsen for så vidt også bliver »teoretisk« for disse.

Dertil kommer, at arbejdsgiveren - i hvert fald indtil en tilpasning af gældende overenskomster har fundet sted - måske tillige skal udregne en overenskomstmæssig kørselsgodtgørelse, hvor udgangspunktet for beregningen kan være et andet end arbejdstagerens bopæl, selv om dette er tilfældet efter skattevæsenets fradragsberegning.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at man her står overfor et inden for de implicerede fagområder velkendt problem, for hvilket der ikke findes nogen »nem løsning«. Van-

skeligheden illustreres tydeligt af den som bilag optagne overenskomst om »Rejsegodtgørelse vedrørende entreprenør-, murer- og tømrerfagene inden for de københavnske overenskomsters og Nordsjællands 1. zones område«. I denne som i mange andre tilsvarende overenskomster og aftaler er udgangspunktet, at de ansatte ved udearbejde skal have en udgiftsdækning svarende til omkostningen ved anvendelse af offentlige transportmidler. Men efter de indhentede oplysninger ydes der i praksis langt hyppigere i stedet en form for kilometergodtgørelse - en mulighed, der også foreligger ifølge den vedlagte overenskomsts punkt 3 i tilfælde »hvor benyttelse af offentligt transportmiddel ikke er mulig eller hensigtsmæssig«.

Under hensyn hertil mener arbejdsgruppen, at man vil opnå den mest hensigtsmæssige og samtidig den i administrativ henseende enkleste løsning, hvis også lønfradraget for anden transport end bil/motorcykel beregnes som et »kilometerfradrag«, således som det er skitseret i alternativ 2 under 4.1.4. Lønfradraget for gruppe 3°-6° foreslås derfor fastsat til f. eks. 25 øre pr. km, når det ovenfor nævnte afstandskriterium er opfyldt. Afstanden udmåles i øvrigt som angivet ovenfor, hvorved beregningsreglerne følger samme princip uanset transportmiddel, men med tre forskellige kilometersatser: 70 øre/km for bil, 50 øre/km for motorcykel og 25 øre/km for anden transport (uanset hvilken).

4.1.6. Konklusion vedrørende beregningen af lønfradrag for udgifter til persontransport.

Lønmodtagerens skattepligtige indtægt skal reduceres med et af arbejdsgiveren beregnet skattefrit lønfradrag til dækning af lønmodtagerens udgifter til persontransport mellem sædvanligt arbejdssted og andre arbejdssteder for samme arbejdsgiver, eller til persontransport fra bopælen til arbejdsstedet, når der efter arbejdsforholdets karakter ikke foreligger fast arbejdssted, eller transporten efter arbejdsgiverens anvisning i øvrigt sker direkte fra bopælen til et midlertidigt arbejdssted eller fra et midlertidigt arbejdssted til bopælen.

Arbejdsgiveren beregner det nævnte befordringsfradrag på grundlag af en af lønmodtageren underskrevet specifikation, der skal indeholde oplysninger om, hvorfra og

hvortil samt med hvilket transportmiddel, transporten er sket. Ved anvendelse af bil/motorcykel skal af specifikationen fremgå det samlede km-tal, der har ligget til grund for det beregnede fradrag. Specifikationen skal opbevares som andet regnskabsmateriale.

Transporten beregnes som anført under 4.1.3. - regel 1-3. Ved befordring til og fra bopælen ydes ikke fradrag, medmindre afstanden overstiger 10 km (hver vej) målt ad korteste færdselsvej. Overstiger afstanden dette minimum, ydes de nedenfor nævnte kilometergodtgørelser for hele den tilbagelagte vej incl. de første 10 km hver vej. Er transporten sket i lønmodtagerens egen bil, beregnes befordringsfradraget med 0,70 kr. pr. km. For motorcykel beregnes 0,50 kr. pr. km. Afstanden udregnes på grundlag af km-tællerens udvisende ved kørsel ad korteste færdselsvej.

I andre tilfælde beregnes fradraget med 0,25 kr. pr. km. Afstanden måles ligeledes ad korteste færdselsvej.

Arbejdsgiveren har pligt til at påse, at beregningsgrundlaget er i overensstemmelse med de for ham foreliggende oplysninger.

Arbejdsgiveren kan kun give fradrag for lønmodtagerens benyttelse af egen bil, når det kontrolleres, at egen bil anvendes.

4.2. Merudgifter til fortæring og natophold ved udearbejde og rejse.

4.2.1. De nugældende satser.

Efter de vejledende anvisninger for indkomståret 1975 gælder følgende standardsatser for beløb, der kunne fratrækkes på selvangivelsen uden dokumentation for udgiftens faktiske størrelse:

Skur- og tærepenge . . .	9,00 kr. pr. dag
Overarbejde	13,50 kr. pr. dag
Natarbejde	9,00 kr. pr. dag

Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd:

Rejser med natophold, fortæringsudgifter pr. rejsedag + faktiske overnatningsudgifter .	70,00 kr.
Fortæringsudgifter ved heldagsmøde	60,00 kr. pr. dag
Fortæringsudgifter ved halvdagsmøde	30,00 kr. pr. dag

Tjenestemænds time- og dagpenge	3,80 kr. pr. time
---	-------------------

Handelsrejsende m. fl.:

Dokumenterede udgifter til overnatning.

Fortæring, telefon, porto og repræsentation ved overnatning	70,00 kr. pr. dag
Fortæring, telefon, porto og repræsentation uden overnatning	30,00 kr. pr. dag

eller:

Udgifter til overnatning og fortæring	145,00 kr. pr. dag
hvor hotelophold kan dokumenteres.	

Lastbilchauffører:

Ved rejse med overnatning på hotel	110,00 kr. pr. dag
Ved rejse med overnatning uden dokumentation	65,00 kr. pr. dag
tilsluttende rejsedage . .	55,00 kr. pr. dag

De efterfølgende forslag til fradragssatser skal ses på baggrund af ovennævnte for 1975 gældende fradragbeløb.

4.2.2. Forslag til standardsatser for lønfradrag ved udearbejde og rejse.

Det forekommer ulogisk, at der for overarbejde anerkendes 13,50 kr. pr. dag, men for udearbejde kun 9,00 kr. pr. dag, idet begge fradrag tilsigter at give kompensation for merudgifter ved at indtage ét måltid mad uden for hjemmet. Det foreslås, at satsen for overarbejde anvendes som udgangspunkt ved fastsættelsen af fradrag for fortæringsudgifter, idet der dog foretages en » afrunding« til 15 kr.

Udfører arbejdstageren arbejde uden for arbejdsgiverens værksted m. v., uden at der i forbindelse med det midlertidige arbejdssted forefindes lokaler, der kan anvendes til frokosttue (herunder skurvogne o. lign.), således at han må indtage et hovedmåltid på restauration o. lign., gives et fradrag på 15 kr. pr. dag (= en alm. arbejdsdag).

Er udeopholdet af en sådan længde, at det er nødvendigt at indtage 2 hovedmåltider ude under arbejdsforhold som lige anført,

gives to fradrag ä 15 kr. — 30 kr. pr. dag. Ved sædvanligt udearbejde kræves arbejde i mindst 3 timer ud over normal arbejdsdag, for at der kan gives fradrag af 30 kr.

Er udeopholdet af en sådan længde, at det er nødvendigt at indtage 3 hovedmåltider ude, gives tre fradrag ä 15 kr. = 45 kr. pr. dag.

For handelsrejsende o. lign. skal yderligere tages i betragtning, at standardfradragene skal inkludere udgifter til porto, telefon m. v. De anførte standardsatser forhøjes derfor for denne gruppe med 15 kr. pr. udedag. Egentlige repræsentationsudgifter fratrækkes særskilt på selvangivelsen - se afsnit 10.

Arbejdsgruppen mener, at der bør tilføjes en supplerende regel, der tager sigte på egentlige rejser, hvorefter der for udedage mellem to overnatninger uden for hjemmet, skal gives fradrag med 60 kr. pr. dag.

Lønfradrag for fortæringsudgifter vil - bortset fra tilfælde, hvor arbejdsgiveren sørger for transporten - forekomme sammen med fradrag for persontransport og eventuelle overnatningsudgifter, se straks nedenfor. Der skal derfor - når fradrag for fortæringsudgifter er beregnet - på det under afsnit 4.1.6. nævnte bilag til lønregnskabet tillige fremgå relevante oplysninger om arbejdssted(er) m. v. til belysning af, om betingelserne for beregningen af fortæringsfradrag har været til stede.

4.2.3. Overnatningsudgifter.

Såfremt overnatning finder sted på hotel eller lign., foreslås et standardfradrag på 75 kr. pr. nat.

Kan det godtgøres, at overnatning har fundet sted ude, uden at hotel har været benyttet - dvs. overnatning i pensionat, lejet værelse, campingvogn eller ved privat indkvartering - foreslås et fradrag på 25 kr. pr. nat.

Det har været diskuteret, om fradraget for hotel - 75 kr. pr. nat - burde gøres betinget af, at der som bilag til lønningsregnskabet foreligger hotelregning o. lign. Skulle dette kræves, kunne man imidlertid lige så godt foreskrive fradrag af de faktiske udgifter, hvilket de fleste arbejdsgivere ville anse for at være en væsentlig administrativ belastning. Det foreslås derfor, at det som vilkår for fradrag for overnatningsudgift fastsættes, at lønmodtageren - på samme bilag som anvendes til opgørelse af udgifter ved persontransport og fortæringsudgifter - skal erklære, hvor overnatning har fundet sted. Ved overnatning på hotel skal anføres hotellets navn og adresse.

4.3. »Branchefradrag« for visse lønmodtagergrupper.

Efter ligningsrådets anvisninger har der for et begrænset antal lønmodtagergrupper været særlige fradragsordninger, efter hvilke lønmodtagerne uden dokumentation for udgifternes størrelse kan fradrage en vis procentdel af indkomsten eller et fastsat beløb til dækning af nærmere opregnede udgifter ved arbejdet.

Arbejdsgruppen har foretaget en gennemgang af disse anvisninger, og er kommet til følgende resultat:

4.3.1. Fradrag som kan overføres til lønfradrag:

Nuværende regler:

Fiskere:

- a. Kostudgifter (merudgifter til kost på søen):
 1. Hvis ture normalt varer over 1 døgn: 4.200 kr. for 1975, dog mindst 28 kr. pr. fiskedag.
 2. Hvis ture normalt varer under 1 døgn: 3.400 kr. for 1975, dog mindst 17 kr. pr. fiskedag.

Forslag til nye regler:

Lønfradrag til dækning af merudgifter til kost på søen:

30 kr. for hvert fulde døgn på søen.

15 kr. for øvrige dage på søen.

Nuværende regler:

Hjemmesyere o. l.:

Hjemmenådlere og

hjemmesyere af handsker:

kan til dækning af de med hjemmearbejdet forbundne udgifter fradrage 12 pct. af bruttoindtægten.

Hjemmesyere af damekonfektion:

kan fradrage 20 eller 15 pct. af bruttoindtægten. Skal dække erhvervsudgifter til husleje, lys, gas, varme, rengøring, afskrivning samt sysager m. v.

Hjemmesyere af herrekonfektion:

Samme som for damekonfektion dog 14 pct.

Hjemmesyere af skrædderi: Samme, dog 12 pct.
(evt. lavere).

Plejevederlag:

a. Dagpleje.

¹li af vederlaget kan fradrages, når antallet af plejebørn ikke overstiger 7.

Forslag til nye regler:

Lønfradrag til dækning af udgifter i forbindelse med hjemmearbejdet, herunder afskrivning på symaskiner, på 12 pct. af bruttoindtægten, skal gælde for alle hjemmesyere.

Overføres som lønfradrag, dog således at max. for antallet af børn ophæves.

b. Døgnpleje.

7.000 kr. årligt kan fradrages for hvert af de 2 første børn plus halvdelen af forskellen mellem grundfradraget og den af socialministeriet fastsatte vejledende takst for plejeløn. Er der over 4 børn kun fradrag efter en konkret bedømmelse.

Overføres som lønfradrag med en procentdel af plejelønne. Ingen max.

journalister:

a. Journalister ved bladvirksomhed kan, når de i det væsentlige er beskæftiget ved udgående arbejde,

i hovedstadsområdet fradrage 10 pct. af bruttoindtægten, dog max. 5.000 kr.

i øvrige land 5 pct. af bruttoindtægten, dog max. 2.500 kr.

En del af de udgifter, der er indeholdt i fradraget, er omfattet af afsnit 4.1. og 4.2.

Frdrag for den resterende del af udgiften gives som et specielt lønfradrag for journalister. Frdraget bør gives som et procentfradrag, hvis størrelse arbejdsgruppen ikke har taget stilling til.

b. Journalister og programsekretærer i Danmarks Radio kan, når de udeluk-

Nuværende regler:

kende er beskæftiget ved udgående arbejde,

i hovedstadsområdet fradrage 7½ pct. af bruttoindtægt, dog max. 3.000 kr.,

i øvrige land 4 pct. af bruttoindtægten, dog max. 2.000 kr.

For delvis udgående nedsættes fradraget forholdsmæssigt.

Skal dække alle udgifter, der er forbundet med hvervet inden for byområdet.

Udgifter uden for byområdet kan fradrages herudover, f.s. v. de ikke dækkes af arbejdsgiver.

Polititjenestemænd:

Afhængig af ydelsen af en række særlige tillæg og godtgørelser indrømmes der fradrag, der varierer fra gruppe til gruppe.

Forslag til nye regler:

Lønfradrag, der svarer til det månedlige opdagertillæg.

De særlige Cypem fradrag gives som lønfradrag.

Øvrige fradrag afskaffes, da de især skal dække beklædningsudgifter samt over- og natarbejde. Fradrag svarende til opdagertilæg opretholdes, da dette ydes til kriminalbetjente til dækning af særlige udgifter (småudgifter for oplysninger o. l.).

Pressefotografer:

Pressefotografer, der som hovederhverv er beskæftiget ved reportagearbejde ved bladvirksomhed.

Frdrag for udgifter til fotoartikler samt kørsel. I resterende indkomst kan frdrages 7 pct. til dækning af øvrige udgifter.

Samme forslag som for journalister, jfr. ovenfor.

Skuespillere:

Udover almindelige frdrag i forbindelse med merudgifter ved rejse indrømmes frdrag for kostumer, maskering, teaterrekvisitter, vask, repræsentation o. l. ved teater- og filmarbejde. Frdrag gives med procent af bruttoindtægt.

Lønfradrag som procent af bruttoindtægt. Max. på 10.000 kr. bortfalder.

Frdragsprocenten bliver den samme, uanset indtægtens størrelse.

Vurderingsmænd:

Frdrag for udgifter til kørsel, telefon, porto m. v.

Frdrag 10 pct. hhv. 5 pct. af oppebårne honorarer, dog max. 1.000 kr.

Overføres som lønfradrag, dog således at loftet på 1.000 kr. bortfalder.

Nuværende regler:

Forslag til nye regler:

4.3.2. Fradrag som bibeholdes på selvangivelsen, jfr. afsnit 10.

Brugsforeningsuddelere:

Fradrag for varesvind som procent af omsætning eller efter regnskabsmæssig opgørelse.

Opretholdes som fradrag på selvangivelsen.

Brødsalgschauffører:

a. Provisionslønnede:

Fradrag 3.600 kr. til dækning af varesvind, tab på kredit, fejltælling og merudgifter til fortæring.

Herudover kan fradrages dokumenterede udgifter til medhjælp, garageleje og vognvask.

Opretholdes som fradrag på selvangivelsen, dog således, at den del af fradraget, der dækker merudgift til fortæring, gives som lønfradrag.

b. Andre (der for egen regning forhandler brød fra vogn):

Fradrag på $\frac{3}{4}$ pct. eller 1 pct. af omsætningen til dækning af varesvind og merudgifter til fortæring.

Mælkeforhandlere:

a. Mælkeforhandlere med en gros hhv. detailsalg fra mejeri, der leverer til hovedstaden.

Detailsalg: Fradrag på 15 pct. af bruttoløn. Skal dække samtlige driftsudgifter.

Engrossalg: Fradrag på 10 pct. af bruttoløn. Desuden kan tab på kreditgivning fradrages.

Indrømmes som et selvangivelsesfradrag.

b. Mælkeforhandlere med detailsalg fra vogn uden for hovedstad:

Fradrag for faktisk afholdte udgifter til kørsel, herunder afskrivninger, medhjælp, faglige kontingenter og rabatter. For samtlige øvrige driftsudgifter kan i den resterende indkomst foretages et procentfradrag, der varierer mellem 8 og 13 pct. afhængig af omsætningen.

Klasselotter ikollektører:

Kan fradrage driftsudgifter til brevpapir, konvolutter, protokoller, samt del af udgifter til telefon og husleje.

Indrømmes som fradrag på selvangivelsen.

Nuværende regler:

Øl kuske:

Distriktledere ved københavnske bryggerier:

Fradrag på 13 pct. af løn og provision til dækning af repræsentation, telefon o. l.

Derudover fradrag for kredittab, kørselsudgifter.

Ølkuske i provinsen

anses berettigede til et fradrag i indkomstopgørelsen for udgifter til repræsentation, flasketab, svind og fortæring ude. Fradragets størrelse må bero på et skøn i de enkelte tilfælde. Tab ved kreditgivning kan fradrages i det omfang, det dokumenteres.

Præster:

Fradrag efter nærmere specificerede regler til dækning af udgifter til kontor og venteværelse, kontorhold, 1/4 husassistent, embedsdragt, repræsentation og afskrivning på bil.

4.3.3. Fradragsregler som ophæves.

Mødediæter til kommunalbestyrelsesmedlemmer m. fl.:

Fradrag 20 pct. af diætbeløb, dog maksimalt 1.500 kr.

Skal dække de med møder forbundne merudgifter.

Fradrag indrømmes ikke, hvis § 5 d-ydelse er modtaget.

Godtgørelser til nævninger og domsmænd:

Nødvendige udgifter, herunder merudgifter til fortæring, kan fradrages. Godtgørelse for natophold ude er § 5 d-ydelse.

Havnearbejdere:

Fradrag for 1975 på 3.100 kr. til dækning af fagforeningskontingent, transport mellem mønstringssted og arbejdssted, overarbejde, natarbejde m. v.

Forslag til nye regler:

Indrømmes som selvangivelsesfradrag.

Indrømmes som selvangivelsesfradrag. Den del af fradraget, der dækker merudgift til fortæring overføres til lønfradrag.

Indrømmes som selvangivelsesfradrag. Dog ikke fradrag for embedsdragt.

Fradrag for kørselsudgifter gives som lønfradrag.

Afskaffes.

Fradrag foretages efter regler i afsnit 4.1. og 4.2. Eller godtgørelse efter regning.

Afskaffes.

Fradrag foretages efter regler i afsnit 4.1. og 4.2. Eller godtgørelse efter regning.

Afskaffes, da nuværende fradrag træder i stedet for en række fradrag, som foreslås afskaffet.

Nuværende regler:

Hyrevognschauffører:

Fradrag på 3 pct. af bruttoløn, dog maksimalt 1.800 kr. pr. år, skal dække merudgifter til fortæring, beklædning og befordring (på tidspunkter hvor off. befordring ikke kan anvendes).

Skiftende dag- og nattjeneste er forudsætning for fradrag.

Fiskere:

Søudstyr:

Fradrag på 1.200 kr. (1.100 kr.) for 1975.

Hjemmeværnets distriktsledere

og befalingsmænd:

Distriktsledere kan fradrage et beløb, der svarer til en særlig ydelse, der skal dække udgifter ved hvervet. For 1975: 200 kr.

Befalingsmænd kan fradrage $\frac{1}{3}$ af rådighedsvederlag til dækning af merudgifter ved hvervet samt svind og mangler ved materiel.

Toldtjenestemænd:

Toldere med udgående tjeneste kan fradrage 40 pct. af en række særindtægter (rådighedsstillæg, natpenge og overarbejdspenge), dog maksimalt 1.400 kr. årligt.

Civilforsvarets personel:

- a. Befalingsmænd af chef-, forvaltnings- og ingeniørgruppen:

Fradrag på 4.260 kr. for 1975.

- b. Øvrige personel med rådighedsstillæg:

Fradrag på 30 pct. af modtagne rådighedsstillæg samt af vederlag for søn- og helligdagstjeneste, overarbejde og nattjeneste.

Skal dække alle udgifter ved nat- og overarbejde samt udearbejde (uden overnatning ude).

Forslag til nye regler:

Afskaffes.

I stedet lønfradrag efter alm. regler, jfr. afsnit 4.1. og 4.2.

Afskaffes, jfr. afsnit 2.2.

Afskaffes.

Afskaffes.

Afskaffes, jfr. afsnit 2.1.

Afskaffes.

Afskaffes, jfr. afsnit 2.2.

Kordegne:

Efter nærmere specificerede regler kan fradrages merudgifter til beklædning.

Nuværende regler.

Lærere:

Skoleledere ved folkeskolen kan, hvis udgifter ikke dækkes af arbejdsgiver, få fradrag for udgifter til kontor (15 pct. af husleje samt 200 kr. for vedligeholdelse m. v.) samt repræsentation (200 kr.).

Militært personel:

Princip og satser som for civilforsvarets personel (se ovenfor)

Kommentar.

I de ovenanførte »forslag til nye regler« er det forudsat, at »branchefradrag« ikke skal omfatte de udgifter, der falder ind under de generelle regler om lønfradrag. Der vil imidlertid ikke være noget i vejen for, at bran-

Forslag til nye regler:

Afskaffes.

Afskaffes, jfr. ovenfor civilforsvarets personel.

De særlige fradrag begrundet i tjeneste på Cypem overføres som lønfradrag.

cheffradraget for f. eks. journalister og pressefotografer om muligt søges tilpasset, således at der bliver tale om et samlet procentfradrag. Dette vil være at foretrække af administrative grunde.

5. Udlæg efter regning.

Det er givet, at nogle ansatte foretager rejser, hvor merudgiften til fortæring og udgiften til overnatning overstiger de foreslåede standardsatser. I så fald må de pågældende henvises til at indgå aftale med deres arbejdsgiver om, at rejseudgifterne betales efter regning, således at arbejdsgiveren afholder udgifterne i henhold til eksterne udgiftsbilag, der indgår i arbejdsgiverens regnskabsmateriale.

Det anførte har sammenhæng med statskattedirektoratets vejledning, hvorefter der i A-indkomsten ikke medregnes beløb, der ydes indkomstmotageren særskilt til dækning af udlæg for arbejdsgiveren. Det gælder også, hvis der udbetales et foreløbigt beløb, for hvilket der senere aflægges regnskab over de faktiske udgifter for arbejdsgiverens regning. Dette i modsætning til tilfælde,

hvor arbejdsgiveren afholder ikke-fradragsberettigede privatudgifter - det være for ansatte eller direktører. I så fald må de pågældende udbetalinger anses for A-indkomst for modtageren.

Det kunne tænkes, at den foreslåede begrænsning af fradragsretten vil virke forstærkende i henseende til at afholde privatudgifter som erhvervsudgifter efter regning. Man burde måske derfor overveje, om der kunne indføres bedre kontrolmuligheder på dette punkt - f. eks. ved at foreskrive en pligt til at individualisere nærmere definerede udgifter på de personer, der har afholdt udgiften på arbejdsgiverens/virksomhedens vegne. Det måtte videre føre til overvejelser om en mere hensigtsmæssig udformning af oplysningspligten vedrørende godtgørelse efter regning, jfr. oplysningssedlens rubriker 38, 39 og 40 med tilsvarende afsnit af statsskattedirektoratets vejledning, som gives nedenfor.

REGNES I RUBRIK- KERNE 13 ELLER 14	vederlag m.v.	③④	kr.	③⑤	kr.	③⑥
	Godtgørelse efter regning til	Rejse-fortæring ③⑧	☐ sæt X	Repræsentation ③⑨	kr.	Anden godtgørelse efter regning ④⑩ (Arten anføres i rubrik 27)

purup

PURUPS GRAFISKE, VIBY J.

Godtgørelse efter regning

Rubrik 38

Er der ydet godtgørelse efter regning for afholdte rejse-, opholds- og fortæringsudgifter, sættes kryds i rubrikken.

Godtgørelse udbetalt mod medarbejderens uspecificerede og udokumenterede regning opføres dog som en del af lønnen i rubrik 13.

Rubrik 39

Er der ydet ansatte godtgørelse efter regning for afholdte repræsentationsudgifter, skal beløbets størrelse oplyses.

Oplysning skal kun gives i det omfang, hvori den ansatte har haft selvstændig indkomstmæssig interesse i repræsentationsudgiftens afholdelse. En lønmodtager antages således i almindelighed ikke at have selvstændig indkomstmæssig interesse i afholdelse af repræsentationsudgifter, hvis han alene aflønnes med fast løn eller eventuelt tillige med tantieme, når denne ikke kan antages umiddelbart at blive påvirket af det, der forventes opnået ved repræsentationen.

Derimod må en lønmodtager i almindelighed antages at have en selvstændig indkomstmæssig interesse i repræsentationen, når han er lønnet med provision af den omsætning, som repræsentationen er afholdt med henblik på. En direktør, der tillige er hovedaktionær i det pågældende selskab, må ligeledes uanset aflønningsformen antages at have en selvstændig indkomstmæssig interesse i afholdelse af repræsentationen.

Godtgørelse udbetalt mod medarbejderens uspecificerede og udokumenterede regning opføres dog som en del af lønnen i rubrik 13 og anføres tillige i rubrik 19.

Godtgørelsens form: Det er uden betydning for oplysningspligten, om godtgørelse efter regning for afholdte udgifter til rejse, ophold, fortæring, repræsentation eller andet er udbetalt efter udgiftens afholdelse, eller om der er sket a conto udbetaling til den ansatte før udgiftens afholdelse, og der senere har fundet afregning sted, eller om den ansatte har ledet leverandøren fremsende attesterede regninger til betaling i virksomheden eller har betalt med checks, trukket på virksomhedens bankkonto.

6. Udgifter ved rejse i udlandet.

Det er arbejdsgruppens forudsætning, at der ikke fastsættes standardfradrag i forbindelse med rejser i udlandet således at udgifter i forbindelse hermed afholdes som udlæg efter regning-bortset fra eventuel km-godtgørelse ved anvendelse af egen bil

De gældende standardfradrag for arbejde i udlandet eller i Grønland forudsættes opretholdt som selvangivelsesfradrag.

7. Relationerne til de nugældende dagpengeordninger.

Ifølge ligningsrådets vejledende anvisninger gælder i dag særregler for visse godtgørelser,

der modsvarer de i afsnit 4.1. og 4.2. omhandlede rejse- og fortæringsudgifter.

Det gælder bl. a.:

- D m der modtages i forbindelse med offentlig hverv, som ifølge statsskattelovens § 5 d er skattefri, når de er båret i forbindelse med ophold uden for den pågældendes hjemstedskommune
- D e m.v. fra isse koncessionerede selskaber, der er ligestillet hermed.
- Dagpenge og diæter til fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd m.v., som anses for med sig i formålet inden for nærmere fastsatte beløbsgrænser.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at man ikke vil kunne opretholde de nævnte og

andre lignende særregler dels ud fra en rimelighedsbetragtning i forhold til andre indkomstmodtagergrupper, dels fordi de nævnte og lignende særordninger rent faktisk medfører, at de pågældende i en del tilfælde modtager skattefri indtægt, der ikke modsvares af udgifter af samme størrelse. At omlægningen vil betyde en administrativ ulempe og dermed utvivlsomt også en omkostningsforøgelse for det offentlige og andre berørte områder kan næppe bestrides.

8. Krav til arbejdsgivernes regnskabsførelse.

Efter bekendtgørelsen om regnskabsførelse efter kildeskatteloven (bekendtgørelse nr. 545 af 20. december 1971 med senere ændring) skal arbejdsgiveren føre en særlig specifikation over A-indkomst og A-skat for den enkelte lønmodtager. Denne specifikation kan enten føres i det særlige regnskabs hæfte eller på kontokort m. v. i tilknytning til bogføringen.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at de af arbejdsgiveren beregnede lønfradrag skal posteres på det nævnte materiale, således at det altid efterfølgende kan kontrolleres, hvilke beløb, der ved den enkelte lønudbetaling er holdt uden for beskattningen. Grundlaget for fradragets beregning skal fremgå af det underliggende bilagsmateriale, jfr. det tidligere anførte.

Det beregnede lønfradrag skal tilsvarende fremgå af den opgørelse, lønmodtageren efter kildeskattelovens § 84 skal have udleveret ved hver udbetaling af A-indkomst.

For arbejdsgivere, der ikke anvender det særlige regnskabshæfte, skal A-indkomsten efter de gældende regler posteres på lønafregningskontoen - eventuelt en konto for anden A-indkomst. Det vil være hensigtsmæssigt at supplere denne bestemmelse med en regel om, at den del af lønnen, der modsvares af skattefri fradrag (og som derfor ikke er A-indkomst) skal fores på en særlig »lønfradragsskonto«. Det kunne gøres valgfrit at føre denne i sammenhæng med en modkonto (versurkonto), således at lønafregningskontoen som hidtil kunne anvendes til postering af bruttolønnen.

Det bør endvidere overvejes, om det ved ændring af bekendtgørelsen af 18. november 1969 om mindstekrav til driftsregnskaber,

der vedlægges selvangivelsen, skal sikres, at der ved ligningskontrollen kan foretages en umiddelbar afstemning med oplysningssedler/angivelser - se det følgende afsnit.

9. Oplysningspligten vedrørende lønfradraget.

Det må anbefales, at oplysningssedlen — i hvert fald indtil videre - opbygges således, at arbejdsgiveren for hver lønmodtager oplyser:

Bruttoindkomst efter fradrag af lønmodtagerens pensionsbidrag (nuværende A-indkomst)	
f. eks.	100.000kr.
÷ det af arbejdsgiveren beregnede samlede lønfradrag f. eks.	15.000 kr.
A-indkomst (skattepligtig indtægt).	<u>85.000kr.</u>

Konverteres beløbet for skattefri fradrag, kunne dette indgå som et data i oplysningssedelsystemet, og man ville da kunne udtrække kontroloplysninger til brug for arbejdsgiverkontrollen, som det i dag sker med »felt 20-beløb« - dvs. trækfri A-indkomst.

Den nuværende specifikation af oplysninger i oplysningssedlens afsnit III og IV vil i øvrigt kunne reduceres væsentligt, jfr. arbejdsgruppens forslag herom i det som bilag optagne tilrettede eksemplar. Som det er anført i afsnit 5 har arbejdsgruppen desuden rejst spørgsmål om en mere hensigtsmæssig udformning af oplysningspligten vedrørende godtgørelse efter regning.

Til efterfølgende kontrol af »dobbeltdækning«, jfr. afsnit 3.4., vil det i oplysningssedelsystemet være muligt at foretage en udsøgning på grundlag af relevante udsøgningsskriterier. De skattefri fradrag vil også kunne fremgå af den samlede årlige udskrift (R 75), der for hver A-indkomstmodtager dannes i oplysningssedelsystemet til brug for ligningsmyndighederne.

10. Resterende fradrag af udgifter ved arbejdet foretages på selvangivelsen.

Det er arbejdsgruppens forudsætning, at lønmodtagerne fortsat skal have adgang til på

selvangivelsen at foretage fradrag af erhvervsudgifter, der uden at være udelukket fra fradragsretten ej heller er omfattet af lønfradragsreglerne.

Som allerede anført forudsættes det, at kun udgifter, der overstiger et bundfradrag på 1.200-2.000 kr., kan fratrækkes, således at de omhandlede fradrag kun forekommer i meget begrænset omfang.

10.1. Erhvervsudgifter, der ikke er omfattet af lønfradraget.

De persongrupper, der vil have ret til fradrag af erhvervsudgifter, er navnlig dem, der af deres A-indkomst må afholde samme arter af driftsudgifter som egentlige erhvervsdrivende, uden at de vil kunne indpasses under lønfradragsreglerne som standardiserede branchefradrag, jfr. afsnit 4.3.

Der kan generelt være tale om fradragsret for:

- lønudgifter,
- udgift til værktøj og maskiner,
- faglitteratur,
- repræsentation,
- specielle udgifter som udøvende kunstner m. v.,
- særlige »branchefradrag« i det omfang disse ikke kan indpasses i lønfradrag, jfr. afsnit 4.3.,
- dobbelt husførelse i forbindelse med skift af stilling,
- fradrag i forbindelse med legater til studierejse og videnskabeligt arbejde,
- udlændinges merudgifter ved midlertidigt ophold her i landet,
- arbejde i udlandet/Grønland.

10.2. Lønfradrag har ikke kunnet gives.

Dertil kommer, jfr. afsnit 3.4., i begrænset omfang samtlige fradragsberettigede udgifter for lønmodtagere, der har en løsere tilknytning til flere samtidige arbejdsgivere, således at ingen af disse har haft mulighed for gennem lønfradrag at give indkomstmodtageren dækning for lønmodtagerens udgifter ved rejse m. v.

Det er muligt, at det - navnlig i forbindelse med nyordningens start - vil forekomme, at lønmodtagerne foretager fradrag på selvangivelsen i tilfælde, hvor ligningsmyndighederne kan være i tvivl om, hvor-

vidt det/de pågældende fradrag i stedet burde være givet som lønfradrag - det være sig fradrag efter de under 4.1. og 4.2. generelt formulerede regler som de under punkt 4.3. nævnte branchefradrag.

I så fald må skatteyderen tilskrives som i andre tilfælde, hvor man ikke umiddelbart kan godkende selvangivelsen. Som resultat af den ligningsmæssige behandling kan ligningsmyndigheden

enten godkende fradragene som »selvangivelsesfradrag«, hvorved det ved eftersyn af lønoplysningssedlen må sikres, at arbejdsgiveren ikke ifølge denne har ydet lønfradrag for de omhandlede udgifter,

eller -hvor oplysningerne taler for, at arbejdsgiveren burde have beregnet lønfradrag - oversende sagen til undersøgelse i den pågældende arbejdsgiverkommune, hvis afgørelse da må af ventes.

I sidstnævnte tilfælde foreligger den mulighed, at ligningsmyndigheden nægter selvangivelsesfradrag og reducerer bruttoindkomsten med det beløb, der efter det foreliggende burde være givet som lønfradrag.

En eventuel uenighed om, hvorvidt et fradrag i det konkrete tilfælde skal gives som lønfradrag eller som selvangivelsesfradrag, må behandles efter reglerne i afsnit 13.

10.3. Særregler vedrørende telefongodtgørelse og flyttegodtgørelse.

Det er under afsnit 3.2. anført, at arbejdsgruppens forslag indebærer, at alle godtgørelser skal anses for skattepligtig indtægt. Herved fremstår problemer med telefongodtgørelse og flyttegodtgørelse - problemer der for så vidt også kendes efter de nugældende regler.

10.3.1. *Telefongodtgørelse* har efter ligningspraksis en særlig status, som fører til, at udbetalte godtgørelser i almindelighed holdes uden for skattetrækket, og at telefongodtgørelse og værdien af fri telefon kun får indflydelse på beskatningsgrundlaget, hvis lønmodtageren får dækket samtlige udgifter ved telefonholdet. I så fald er værdien af den private anvendelse af telefonen B-indkomst.

Denne praksis må formentlig opretholdes som en særregel i forhold til lønfradragsreg-

lerne. Der vil dog ikke være noget i vejen for, at der fastsættes en standardsats for værdien af fri telefon, og at denne behandles som A-indkomst. Men en sådan ændret regel vil formentlig kun kunne anvendes i de (få) tilfælde, hvor arbejdsgiveren har påtaget sig at betale såvel abonnements- som samtaleudgift - altså samtlige udgifter ved telefonholdet.

10.3.2. *Flyttegodtgørelse* er efter de nugældende regler A-indkomst bortset fra skattepligtig flyttegodtgørelse til tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, der er B-indkomst ifølge en særregel i bekendtgørelse nr. 145 af 28. marts 1969 om A-indkomst m. v. med senere ændringer.

Fradragsreglerne vedrørende flytteudgifter er for komplicerede til, at det vil være muligt at tilpasse dem de forudsatte enkle lønfradragsregler. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at flyttegodtgørelse generelt gøres til B-indkomst, hvorefter de modstående ligningsmæssige fradrag må anføres på selvangivelsen som hidtil.

11. Sanktioner over for arbejdsgiveren.

Arbejdsgivere, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed overtræder bestemmelserne vedrørende indeholdelsespligten, kan straffes ifølge straffebestemmelserne i kildeskattelovens afsnit VIII. Derudover hæfter arbejdsgivere ifølge kildeskattelovens § 69 for A-skat, som de i strid med reglerne og ved forsømmelighed har undladt at indeholde eller har indeholdt med for lavt beløb.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at de nævnte gældende bestemmelser stort set vil kunne overføres på arbejdsgivere, der tilsidesætter de foreslåede regler om lønfradrag.

11.1. Arbejdsgiveren har ikke beregnet lønfradrag som foreskrevet.

Såfremt en arbejdsgiver i strid med reglerne undlader at beregne lønfradrag, vil skatteetrækket blive for højt. Det forekommer vel også i dag, at en arbejdsgiver ved en fejltagelse kan have beregnet A-skatten med for højt beløb. Men fejl af denne karakter berigtiges erfaringsmæssigt straks ved lønmodtagerens indsigelse - eventuelt efter at tvivls-

spørgsmål telefonisk har været forelagt den stedlige arbejdsgiverkontrol.

Hvis man vil sikre sig mod arbejdsgivere, der kunne tænkes at nægte at beregne lønfradrag, må de gældende straffebestemmelser udvides til også at omfatte denne forseelse. Skulle arbejdsgiveren - uden at forholdet er blevet berigtiget i årets løb - have undladt at beregne lønfradrag, måtte dette også føre til, at indkomsten blev angivet som bruttoindkomst uden skattefrit fradrag. Dette spørgsmål er behandlet senere under afsnit 13.

11.2. Arbejdsgiveren har beregnet uberettiget fradrag.

Arbejdsgiverens beregning af for lavt skatte-træk er en overtrædelse, der forekommer, selv om overtrædelse af straffebestemmelsen om manglende skatte-træk i kildeskattelovens § 74, stk. 1, nr. 1, hyppigere omfatter tilfælde, hvor arbejdsgiveren helt har undladt at foretage skatte-træk. Den citerede straffebestemmelse vil formentlig uden videre omfatte for lavt skatte-træk som følge af lønfradrag, der er beregnet, uden at betingelserne herfor har været opfyldt.

De nugældende hæftelsesregler i kildeskattelovens § 69 vil ligeledes omfatte A-skat, der er beregnet med for lavt beløb som følge af uberettiget beregnet lønfradrag.

12. Sanktioner over for arbejdstageren.

I kildeskattelovens § 75, nr. 1, er der fastsat straf for den indkomstmotager, der lader sig udbetale A-indkomst vidende om, at der ikke i indkomsten er indeholdt A-skat som påbudt. Indkomstmotageren hæfter endvidere efter kildeskattelovens § 68 for A-skat, der skulle være indeholdt i A-indkomst, som han har fået udbetalt uden skatte-træk.

De nævnte gældende bestemmelser vil formentlig også omfatte tilfælde, hvor uberettiget beregning af lønfradrag medfører for lavt skatte-træk.

Arbejdsgruppen finder ikke, at der er grundlag for at fastsætte andre hæftelsesregler for beløb, der indeholdes for lidt ved tilsidesættelse af reglerne for lønfradrag, end for andre mangler ved skatte-trækket, jfr. kildeskattelovens §§ 68 og 69. Dette indebæ-

rer, at for lidt indeholdt A-skat almindeligvis primært afkræves arbejdsgiveren, men at kravet efter omstændighederne også kan rettes mod arbejdstageren - f. eks. hvis arbejdsgiveren står på svage fødder i økonomisk henseende.

13. Behandlingen af lønmodtagerens klage over beregningen af lønfradrag.

Efter arbejdsgruppens opfattelse skal den kommunale arbejdsgiverkontrol som led i kontrolarbejdet efter kildeskattelovens § 86 også føre tilsyn med, at arbejdsgiverne efterlever reglerne vedrørende lønfradrag.

I forbindelse hermed bør det også være den kommunale arbejdsgiverkontrol, der - som led i den nævnte administrative funktion og under vedkommende kommunalbestyrelses ansvar - tager stilling til tvivlsspørgsmål vedrørende beregningen af lønfradrag. Arbejdsgiverkontrollens afgørelser vil være undergivet rekurs til statsskattedirektoratet og derefter eventuelt til skattedepartementet. Om ønskes, vil amtsskatteinspektorerne kunne indskydes som et led i instansfølg.

Arbejdsgruppen anskuer med andre ord klageadgangen vedrørende lønfradrag på samme måde som f. eks. klager over afgrænsningen af A-indkomst-begrebet, jfr. kildeskattelovens § 45, stk. 3. Dette indebærer tillige, at skattedepartementets afgørelser umiddelbart kan indbringes for de sædvanlige domstole.

Tænker man sig, at skatteyderen først i forbindelse med selvangivelsen begærer fradrag til udligning af et manglende eller for lavt beregnet lønfradrag, må begæringen herom behandles af ligningsmyndighederne med klageadgang inden for den sædvanlige instansfølge efter henholdsvis statsskatteloven og landsskatteretsloven.

Ligningsmyndigheden må i påkommende tilfælde først indhente erklæring fra arbejdsgiverkommunen, der må foretage nærmere undersøgelse - om fornødent ved udgående arbejdsgiverkontrol. Viser det sig herved, at der ikke er beregnet lønfradrag, hvor dette burde være sket, vil det påhvile arbejdsgiverkontrollen at foranledige, at der fremsendes en korrigeret oplysningsseddel til ligningskommunen, som vil være bundet heraf.

14. Vurdering af virkningerne af forslaget.

Arbejdsgruppen anskuer det foran beskrevne skitseforslag som et væsentligt skridt hen imod et system, hvorefter et flertal af lønmodtagere og pensionister vil kunne fritages for at indsende selvangivelse, idet slutskatten i stedet beregnes på grundlag af de årlige oplysningssedler.

Denne forudsatte egentlige målsætning er dog i overensstemmelse med kommissoriet ikke taget i betragtning her, men det er magtpåliggende for arbejdsgruppen at præcisere, at de efterfølgende vurderinger af det foreliggende mere begrænsede forslags bærekraft som helt afgørende forudsætninger er baseret på

at lønfradragene som altovervejende hovedregel træder i stedet for de nuværende selvangivelsesfradrag vedrørende lønmodtagernes udgifter ved arbejdet, således at muligheden for fradrag af erhvervsudgifter begrænses til specielle faggrupper, der kun omfatter få skatteydere,

at lønfradragene er endelige uden adgang for skatteyderne til at foretage supplerende fradrag af udgifter, der efter deres art er omfattet af lønfradraget,

at der i god tid inden nyordningens iværksættelse gives arbejdsgivere og lønmodtagere den nødvendige information - herunder oplysning om de standardbeløb, der fastsættes for de forskellige former for lønfradrag, og at der i god tid forud for hvert årsskifte udsendes oplysninger om eventuelle ændringer.

14.1. Virkningerne for lønmodtagerne.

For lønmodtagere vil forslaget i sin helhed virke som en forenkling.

Arbejdsgruppen lægger herved navnlig vægt på følgende:

1. Lønmodtageren fritages for at skulle tage stilling til de nuværende mange - og derfor uoverskuelige - muligheder for selvangivelsesfradrag vedrørende »erhvervsudgifter«.

2. Lønmodtageren vil langt bedre kunne overskue de foreslåede enkle regler for lønfradrag til dækning af udgifter ved arbejdet. Dette vil - i overensstemmelse med de foreslåede ændrings reelle indhold - give »den almindelige skatteyder« forståelsen af mere retfærdige fradragsregler.
3. Lønfradraget opnås i direkte tilknytning til de former for arbejde, der er forbundet med særlige erhvervsudgifter, og uafhængig af hvorvidt arbejdsgiveren yder godtgørelse. Dette vil være langt bedre end den nuværende ordning med trækfri godtgørelse for rejse- og befordringsudgifter - en ordning, der navnlig lider under manglende overensstemmelse mellem trækfrihed og fradragsret.
4. Begrænsningen af selvangivelsesfradrag vil medvirke til, at der bliver bedre overensstemmelse mellem den foreløbige og den endelige skat. Det skyldes - udover de lige nævnte mangler ved ordningen med trækfri godtgørelser - at selvangivelsesfradrag er en væsentlig usikkerhedsfaktor ved forskudsregistreringen, medens lønfradrag vil have en mere neutral virkning. Dette forhold vil endvidere reducere antallet af begæringer om ændret forskudsregistrering samt af forskudsskemaer ved den årlige forskudsregistrering som følge af ændrede fradrag for udgifter ved arbejdet.

14.2. Virkningerne for arbejdsgiverne.

Arbejdsgiverne vil ved bedømmelsen af forslaget utvivlsomt mene, at lønfradragsordningen stiller forøgede krav til arbejdsgivernes lønadministration. Det bør dog herved tages i betragtning, at kun en ret begrænset del af lønmodtagerne arbejder under forhold, der vil berettigede til lønfradrag, og at mange arbejdsgivere slet ikke har ansatte, der skal have beregnet lønfradrag. Dertil kommer, at en væsentlig del af belastningen vil være knyttet til indkøringen af de nye regler.

Det må ydermere tages i betragtning, at de berørte arbejdsgivere typisk vil være dem, der i dag udbetaler trækfri godtgørelsesbeløb, for hvilke der efter arbejdsgruppens opfattelse helt nødvendigt alligevel må fastsæt-

tes ændrede regler, der også ville stille forøgede krav til lønadministrationen. Ændringen af denne ordning kunne som en nærliggende mulighed bestå i, at trækfriheden blev begrænset efter lignende regler, som er foreslået for lønfradragene. Belastningen for arbejdsgiverne ville da næppe blive mindre end efter forslaget.

Arbejdsgruppens vurdering af forslagets ulemper henholdsvis lettelser for arbejdsgiverne kan i øvrigt opregnes i følgende punkter:

1. Arbejdsgiverne skal løbende registrere og kontrollere de oplysninger, der har betydning for lønfradragenes beregning.
2. Arbejdsgiveren skal for hver lønudbetaling opføre det samlede lønfradrag for den enkelte lønmodtager og tage dette i betragtning ved beregningen af A-skatten - dvs. en mere kompliceret beregning.
3. Arbejdsgiveren skal registrere lønfradragene - *dels* på kontokort m. v. og i bogføringen eller i regnskabsbæftet *dels* på lønopgørelse til den ansatte og endelig på den årlige lønoplysningsseddel til skattevæsenet.
4. Forslaget om bortfald af fradragsret for særlige beklædningsudgifter (typisk smudsfradrag) og ophævelse af beskattningen af værdien af »fri beklædning« vil formentlig medføre øget pres fra lønmodtagerne for at få arbejdstøj stillet til rådighed af arbejdsgiverne.

Som *modvægt* i forhold til disse ulemper kan anføres:

1. Oplysningssedlen vil blive væsentligt forenklet, hvorved arbejdsgiverne også slipper for registrering af de »detailoplysninger«, der er nødvendige for at udfylde oplysningssedlens nuværende specifikation. Der henvises til den som bilag til rapporten optagne korrigerede oplysningsseddel.
2. Arbejdsgiverne slipper for de administrative ulemper, der er forbundet med den nuværende ordning med trækfri rejse- og befordringsgodtgørelser og i forbindelse hermed pression fra de ansatte for at opnå »trækfri« (underforstået skattefri) godtgørelse.
3. Selv om der efter forslaget ikke er sammenhæng mellem de af arbejdsgiveren

ydede godtgørelser for udgifter ved arbejdet og de lønfradrag, der skal beregnes, er det nærliggende at antage, at der vil ske en tilpasning mellem godtgørelser og fradragssatser/-betingelser. Dette vil i givet fald medføre en tiltrængt rationalisering af de mangeartede lokale godtgørelsesordninger, som bestemt ikke kan være lette at administrere, se f. eks. den overenskomst, der er optaget som bilag til rapporten. En udvikling som den skitserede vil føre til, at der ikke er nogen forskel mellem den foreslåede ordning med lønfradrag og en - administrativt mindre belastende - ordning med skattefri godtgørelser.

14.3. Virkningerne for lønmodtagerligningen.

Den direkte lettelse for kommunernes ligningsafdelinger vil bero på, at man i forhold til nu slipper for at foretage en kritisk gennemgang af

- 1) fradrag, der modsvares af trækfri rejse- og befordringsgodtgørelse (selvangivelsens side 1),
- 2) lønmodtagerfradrag B (selvangivelsens side 3).

Lønmodtagerligningen foregår i de allerfleste kommuner efter det såkaldte prioriteringssystem, hvorefter sagsbehandlingen (kritikken) af lønmodtagerselvangivelser som hovedregel begrænses til tilfælde, hvor det samlede ligningsmæssige fradrag overstiger en vis størrelse, eller der er trækfri beløb anført i lønoplysningssedlernes felt 20.

Forslaget indebærer, at antallet af udsøgte sager reduceres, dels fordi felt 20-beløb (punkt 1) udgår som udsøgningskriterium, dels fordi bortfaldet af lønmodtagerfradrag B (punkt 2) medfører en reduktion af det samlede fradrag og dermed også af antallet af udsøgte selvangivelser.

Men en del af de selvangivelser, der i dag indeholder fradrag af rejse- og befordringsudgifter og/eller lønmodtagerfradrag B, vil fortsat blive udsøgt på andre udsøgningskriterier. Gennemgangen af disse sager vil dog naturligvis blive lettere, når sagsbehandlingen ikke længere omfatter de nævnte fradragsgupper, til hvilke der erfaringsmæssigt knytter sig en høj forkastelsesprocent.

Ud fra en delvis skønsmæssig vurdering udsøges ca. 40 pct. af selvangivelserne for hovedpersoner i lønmodtager- og pensionistgruppen. Heraf tilskrives ca. en tredjedel om tilsidesættelse af de selvangivne oplysninger, og af disse anslås halvdelen at omfatte de ovenfor nævnte erhvervsmæssige fradrag. Reduktionen i sagsantallet begrænses i det omfang, forkastelserne i dag omfatter både erhversudgifter og andre fradrag. Det må dog tilføjes, at sagsbehandlingen ofte er tungest, når det er fradrag for erhversudgifter, der kritiseres. Det gælder ikke mindst fradrag vedrørende rejse- og befordringsudgifter.

Det understreges, at arbejdsgruppen ikke har taget stilling til, i hvilket omfang de skønnede lettelser vil kunne påvirke ligningssektorens personalebehov. Det vil alt afhænge af de lokale forhold, hvorved det endvidere skal påpeges, at lettelserne udpræget knytter sig til arbejdet i »ligningssæsonen«.

Arbejdsgruppens vurdering af forslagens virkninger for ligningssektoren kan samles i følgende punkter:

1. Forslaget indeholder en væsentlig begrænsning af de opgaver, der i dag er forbundet med sagsbehandlingen ved den sæsonbetonede lønmodtagerligning.
2. Lønmodtagerligningen vil blive mere korrekt, fordi begrænsningen af fradragsmulighederne - og dermed også mulighederne for uretmæssige fradrag - reduceres betydeligt. Det gælder ikke mindst de tidligere omtalte fradrag på selvangivelsens side 1 vedrørende beløb overført fra lønoplysningssedlens felt 20. Det anførte fører tillige til en mere ensartet lønmodtagerligning fra kommune til kommune.
3. Forenklingen af fradragsreglerne vil endvidere betyde en tilsvarende lettelse af den manuelle forskudsregistrering og dermed også færre ændringsbegæringer, jfr. det under punkt 14.1. nr. 4 anførte.

14.4. Virkningerne for den kommunale arbejdsgiverkontrol.

Som følge af, at forslagens hovedsigte er at overflytte lønmodtagernes erhvervsbetonede fradrag fra selvangivelsen til fradrag i lønnen, betyder det også, at den skattemæssige kontrol med de omhandlede fradrag flyttes

fra ligningssektoren til arbejdsgiverkontrollen. Dette må uvægerligt medføre en merbelastning af arbejdsgiverkontrollen. Vurderingen heraf må nødvendigvis ske med samme forsigtighed som vurderingen af de modsvarende lettelser ved ligningsarbejdet, men det er arbejdsgruppens opfattelse, at den samlede »skattemæssige kontrol« vil kunne tilrettelægges både mere rationelt og med større effekt, når kontrollen rettes mod arbejdsgiverens regnskabsmateriale i stedet for som nu med den enkelte lønmodtagers selvangivelse.

Behovet for arbejdsgiverkontrol vil navnlig være forstærket i en indkøringsperiode, hvor det må tilstræbes at prioritere kontrolarbejdet sådan, at alle relevante arbejdsgivere besøges hurtigst muligt med henblik på lønfradragsordningen.

Arbejdsgruppens vurdering af forslagens virkninger for arbejdsgiverkontrollen kan sammenfattes i følgende punkter:

1. Kontrol af arbejdsgivernes administration af reglerne vedrørende lønfradrag skal indgå som et fast led i arbejdsgiverkontrollen. Denne del af kontrolarbejdet vil være af væsentlig betydning, idet for store eller uretmæssigt beregnede lønfradrag ikke »samles op« ved den efterfølgende ligning/slutopgørelse, som det f. eks. sker, hvis arbejdsgiveren har beregnet skattetrækket for lavt, når blot indtægten er korrekt angivet på oplysningssedlen. For at sikre en ensartet kontrol fra kommune til kommune bør der udsendes detaljerede anvisninger om fremgangsmåden ved denne del af arbejdsgiverkontrollen.
2. De foreslåede restriktive regler for arbejdsgivernes beregning af lønfradrag vil nok bevirke en forøget udbetaling af godtgørelser som »udlæg efter regning«. Det må derfor anses for nødvendigt også at udvide kontrolarbejdet på dette punkt for at afsløre tilfælde, hvor uvedkommende udgifter (privatudgifter) afholdes som erhvervsudgifter uden indtægtsføring hos indkomstmotageren. I forbindelse hermed vil det være hensigtsmæssigt (nødvendigt?) at samordne kontrolbeføjelserne i kildeskattelovens § 86 med de tilsvarende beføjelser i skattekontrollovens afsnit II.

3. Merbelastningen af arbejdsgiverkontrollen må ved et forsigtigt skøn ansættes til 15-20 pct. Den ekstraordinære belastning i indkøringsperioden må eventuelt klares ved en begrænsning af andre opgaver og ved midlertidige omrokeringer af personale inden for skatteadministrationen.

4. Som det blev anført under afsnit 14.3. vedrørende ligningssektoren, vil det ej heller for arbejdsgiverkontrollen være muligt at konkretisere forslagens virkninger for personalebehovet, der vil variere fra kommune til kommune — bl. a. under hensyn til den lokale skatteadministrations opbygning. Men for landets største kommuner vil de ovenfor anførte procenter nok skulle anvendes som direkte udtryk for nødvendige personaleforøgelser af arbejdsgiverkontrollens personale. I kommuner med skævdeling mellem arbejdsgivere og beboere vil det næppe være muligt at udligne et forøget personalebehov i arbejdsgiverkontrollen ved tilsvarende besparelser i ligningssektoren.

Ved ovennævnte bedømmelse af merbelastningen for arbejdsgiverkontrollen må det dog tages i betragtning, at bortfaldet af de nuværende ofte omtalte regler vedrørende trækfri rejse- og befordringsgodtgørelse vil modvirke arbejdsgiverkontrollens merarbejde med de foreslåede regler.

15. Afsluttende bemærkninger.

Hovedindholdet af forslaget er, at der skal foretages en væsentlig begrænsning af selvangivelsesfradragsene, og at de tilbageværende fradrag i videst muligt omfang konverteres til lønfradrag. Selvangivelsesfradrag for lønmodtagerudgifter kommer derved til at høre til undtagelserne, medens den hidtidige ligningsmæssige kontrol af de som lønfradrag bevarede fradrag kommer til at ligge hos arbejdsgiverkontrollen - dvs. at man i stedet for at kontrollere fradrag på den enkelte selvangivelse oftest får mulighed for at kontrollere adskillige lønmodtageres fradrag under ét.

En fradragsform af dette indhold kan ikke undgå at betyde en samlet forenkling, hvis værdi naturligvis vil kunne forøges, i det

omfang andre forenklinger kan begrænse anvendelsen af selvangivelser for flest mulige lønmodtager-skatteydere.

Når arbejdsgruppens i afsnit 14. anførte bedømmelse af de administrative konsekvenser af det her fremsatte forslag er forsigtig, hænger det bl. a. sammen med den manglende mulighed for at se forslaget i sammenhæng med eventuelle andre samtidige forenklinger. Dertil kommer som noget almengyldigt, at den samlede virkning af en reform, der refererer sig til en administrations ledede funktioner, hvoraf nogle opnår lettelse, medens andre bliver yderligere belastet, aldrig vil kunne registreres spontant, men vil komme til udtryk ved en udvikling i forbindelse med aftrapningen af det gamle system og iværksættelsen af det nye system, der ved alle vidtrækkende ændringer vil være temporært belastet i en igangsætningsfase.

For at tilgodese en helhedsløsning skal ar-

bejdsgruppen uden for kommissoriet pege på den mulige udvidelse af A-indkomstbegrebet inden for honorarområdet (kunstnerhonorarer, foredragshonorarer, honorarer for know how o. l.) samt understøttelsesområdet - herunder specielt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, der ydes som B-indkomst. I forbindelse hermed bør der foretages en kritisk gennemgang af rækkevidden af bestemmelsen i skattekontrollovens § 7 for at udvide oplysningspligten for honorarer o.l., der forbliver B-indkomst. I forbindelse hermed bør der gennemføres en rationalisering af oplysningspligten, således at al oplysningspligt vedrørende indtægtsoplysninger for personer alene opfyldes via oplysningsseddelssystemet.

Arbejdsgruppen mener ikke, at der er basis for at foreslå værdien af naturalindkomster som fri bolig, fri bil eller andre former for naturalindkomster overført fra B- til A-indkomst.

Ændringerne har for så vidt angår felterne 19, 21, 22, 24 og 41 ikke sammenhæng med det i rapporten indeholdte forslag.

OPLYSNING OM LØN, PENSION M.V. FOR 1976

Alle beløb anføres i hele kroner

S 74

Personnummer (CPR nr.)	Arbejdsgæstnummer (GIR nr.)									
Stedets kommune	Løn og pensionstilgode, navn, adresse og telefonnummer. Såfremt skatelse benyttes, må også førelsen til indkomsthøftens stempler									
Sitting										
Rude navn	Rudens skattevæsenet									
Privat bopæl (fuld- eller delvist adresse)	Rudens skattevæsenet									
Ansættelsesperiode	KUN EN AF FØLGENDE TRE RUBRIKTER UDFYLDES: Hele året (1/1-31/12) ☐ 42 ☐ 43 ☐ 44 ☐ 45 ☐ 46 ☐ 47 ☐ 48 ☐ 49 ☐ 50 ☐ 51 ☐ 52 ☐ 53 ☐ 54 ☐ 55 ☐ 56 ☐ 57 ☐ 58 ☐ 59 ☐ 60 ☐ 61 ☐ 62 ☐ 63 ☐ 64 ☐ 65 ☐ 66 ☐ 67 ☐ 68 ☐ 69 ☐ 70 ☐ 71 ☐ 72 ☐ 73 ☐ 74 ☐ 75 ☐ 76 ☐ 77 ☐ 78 ☐ 79 ☐ 80 ☐ 81 ☐ 82 ☐ 83 ☐ 84 ☐ 85 ☐ 86 ☐ 87 ☐ 88 ☐ 89 ☐ 90 ☐ 91 ☐ 92 ☐ 93 ☐ 94 ☐ 95 ☐ 96 ☐ 97 ☐ 98 ☐ 99 ☐ 100 ☐ 101 ☐ 102 ☐ 103 ☐ 104 ☐ 105 ☐ 106 ☐ 107 ☐ 108 ☐ 109 ☐ 110 ☐ 111 ☐ 112 ☐ 113 ☐ 114 ☐ 115 ☐ 116 ☐ 117 ☐ 118 ☐ 119 ☐ 120 ☐ 121 ☐ 122 ☐ 123 ☐ 124 ☐ 125 ☐ 126 ☐ 127 ☐ 128 ☐ 129 ☐ 130 ☐ 131 ☐ 132 ☐ 133 ☐ 134 ☐ 135 ☐ 136 ☐ 137 ☐ 138 ☐ 139 ☐ 140 ☐ 141 ☐ 142 ☐ 143 ☐ 144 ☐ 145 ☐ 146 ☐ 147 ☐ 148 ☐ 149 ☐ 150 ☐ 151 ☐ 152 ☐ 153 ☐ 154 ☐ 155 ☐ 156 ☐ 157 ☐ 158 ☐ 159 ☐ 160 ☐ 161 ☐ 162 ☐ 163 ☐ 164 ☐ 165 ☐ 166 ☐ 167 ☐ 168 ☐ 169 ☐ 170 ☐ 171 ☐ 172 ☐ 173 ☐ 174 ☐ 175 ☐ 176 ☐ 177 ☐ 178 ☐ 179 ☐ 180 ☐ 181 ☐ 182 ☐ 183 ☐ 184 ☐ 185 ☐ 186 ☐ 187 ☐ 188 ☐ 189 ☐ 190 ☐ 191 ☐ 192 ☐ 193 ☐ 194 ☐ 195 ☐ 196 ☐ 197 ☐ 198 ☐ 199 ☐ 200 ☐ 201 ☐ 202 ☐ 203 ☐ 204 ☐ 205 ☐ 206 ☐ 207 ☐ 208 ☐ 209 ☐ 210 ☐ 211 ☐ 212 ☐ 213 ☐ 214 ☐ 215 ☐ 216 ☐ 217 ☐ 218 ☐ 219 ☐ 220 ☐ 221 ☐ 222 ☐ 223 ☐ 224 ☐ 225 ☐ 226 ☐ 227 ☐ 228 ☐ 229 ☐ 230 ☐ 231 ☐ 232 ☐ 233 ☐ 234 ☐ 235 ☐ 236 ☐ 237 ☐ 238 ☐ 239 ☐ 240 ☐ 241 ☐ 242 ☐ 243 ☐ 244 ☐ 245 ☐ 246 ☐ 247 ☐ 248 ☐ 249 ☐ 250 ☐ 251 ☐ 252 ☐ 253 ☐ 254 ☐ 255 ☐ 256 ☐ 257 ☐ 258 ☐ 259 ☐ 260 ☐ 261 ☐ 262 ☐ 263 ☐ 264 ☐ 265 ☐ 266 ☐ 267 ☐ 268 ☐ 269 ☐ 270 ☐ 271 ☐ 272 ☐ 273 ☐ 274 ☐ 275 ☐ 276 ☐ 277 ☐ 278 ☐ 279 ☐ 280 ☐ 281 ☐ 282 ☐ 283 ☐ 284 ☐ 285 ☐ 286 ☐ 287 ☐ 288 ☐ 289 ☐ 290 ☐ 291 ☐ 292 ☐ 293 ☐ 294 ☐ 295 ☐ 296 ☐ 297 ☐ 298 ☐ 299 ☐ 300 ☐ 301 ☐ 302 ☐ 303 ☐ 304 ☐ 305 ☐ 306 ☐ 307 ☐ 308 ☐ 309 ☐ 310 ☐ 311 ☐ 312 ☐ 313 ☐ 314 ☐ 315 ☐ 316 ☐ 317 ☐ 318 ☐ 319 ☐ 320 ☐ 321 ☐ 322 ☐ 323 ☐ 324 ☐ 325 ☐ 326 ☐ 327 ☐ 328 ☐ 329 ☐ 330 ☐ 331 ☐ 332 ☐ 333 ☐ 334 ☐ 335 ☐ 336 ☐ 337 ☐ 338 ☐ 339 ☐ 340 ☐ 341 ☐ 342 ☐ 343 ☐ 344 ☐ 345 ☐ 346 ☐ 347 ☐ 348 ☐ 349 ☐ 350 ☐ 351 ☐ 352 ☐ 353 ☐ 354 ☐ 355 ☐ 356 ☐ 357 ☐ 358 ☐ 359 ☐ 360 ☐ 361 ☐ 362 ☐ 363 ☐ 364 ☐ 365 ☐ 366 ☐ 367 ☐ 368 ☐ 369 ☐ 370 ☐ 371 ☐ 372 ☐ 373 ☐ 374 ☐ 375 ☐ 376 ☐ 377 ☐ 378 ☐ 379 ☐ 380 ☐ 381 ☐ 382 ☐ 383 ☐ 384 ☐ 385 ☐ 386 ☐ 387 ☐ 388 ☐ 389 ☐ 390 ☐ 391 ☐ 392 ☐ 393 ☐ 394 ☐ 395 ☐ 396 ☐ 397 ☐ 398 ☐ 399 ☐ 400 ☐ 401 ☐ 402 ☐ 403 ☐ 404 ☐ 405 ☐ 406 ☐ 407 ☐ 408 ☐ 409 ☐ 410 ☐ 411 ☐ 412 ☐ 413 ☐ 414 ☐ 415 ☐ 416 ☐ 417 ☐ 418 ☐ 419 ☐ 420 ☐ 421 ☐ 422 ☐ 423 ☐ 424 ☐ 425 ☐ 426 ☐ 427 ☐ 428 ☐ 429 ☐ 430 ☐ 431 ☐ 432 ☐ 433 ☐ 434 ☐ 435 ☐ 436 ☐ 437 ☐ 438 ☐ 439 ☐ 440 ☐ 441 ☐ 442 ☐ 443 ☐ 444 ☐ 445 ☐ 446 ☐ 447 ☐ 448 ☐ 449 ☐ 450 ☐ 451 ☐ 452 ☐ 453 ☐ 454 ☐ 455 ☐ 456 ☐ 457 ☐ 458 ☐ 459 ☐ 460 ☐ 461 ☐ 462 ☐ 463 ☐ 464 ☐ 465 ☐ 466 ☐ 467 ☐ 468 ☐ 469 ☐ 470 ☐ 471 ☐ 472 ☐ 473 ☐ 474 ☐ 475 ☐ 476 ☐ 477 ☐ 478 ☐ 479 ☐ 480 ☐ 481 ☐ 482 ☐ 483 ☐ 484 ☐ 485 ☐ 486 ☐ 487 ☐ 488 ☐ 489 ☐ 490 ☐ 491 ☐ 492 ☐ 493 ☐ 494 ☐ 495 ☐ 496 ☐ 497 ☐ 498 ☐ 499 ☐ 500 ☐ 501 ☐ 502 ☐ 503 ☐ 504 ☐ 505 ☐ 506 ☐ 507 ☐ 508 ☐ 509 ☐ 510 ☐ 511 ☐ 512 ☐ 513 ☐ 514 ☐ 515 ☐ 516 ☐ 517 ☐ 518 ☐ 519 ☐ 520 ☐ 521 ☐ 522 ☐ 523 ☐ 524 ☐ 525 ☐ 526 ☐ 527 ☐ 528 ☐ 529 ☐ 530 ☐ 531 ☐ 532 ☐ 533 ☐ 534 ☐ 535 ☐ 536 ☐ 537 ☐ 538 ☐ 539 ☐ 540 ☐ 541 ☐ 542 ☐ 543 ☐ 544 ☐ 545 ☐ 546 ☐ 547 ☐ 548 ☐ 549 ☐ 550 ☐ 551 ☐ 552 ☐ 553 ☐ 554 ☐ 555 ☐ 556 ☐ 557 ☐ 558 ☐ 559 ☐ 560 ☐ 561 ☐ 562 ☐ 563 ☐ 564 ☐ 565 ☐ 566 ☐ 567 ☐ 568 ☐ 569 ☐ 570 ☐ 571 ☐ 572 ☐ 573 ☐ 574 ☐ 575 ☐ 576 ☐ 577 ☐ 578 ☐ 579 ☐ 580 ☐ 581 ☐ 582 ☐ 583 ☐ 584 ☐ 585 ☐ 586 ☐ 587 ☐ 588 ☐ 589 ☐ 590 ☐ 591 ☐ 592 ☐ 593 ☐ 594 ☐ 595 ☐ 596 ☐ 597 ☐ 598 ☐ 599 ☐ 600 ☐ 601 ☐ 602 ☐ 603 ☐ 604 ☐ 605 ☐ 606 ☐ 607 ☐ 608 ☐ 609 ☐ 610 ☐ 611 ☐ 612 ☐ 613 ☐ 614 ☐ 615 ☐ 616 ☐ 617 ☐ 618 ☐ 619 ☐ 620 ☐ 621 ☐ 622 ☐ 623 ☐ 624 ☐ 625 ☐ 626 ☐ 627 ☐ 628 ☐ 629 ☐ 630 ☐ 631 ☐ 632 ☐ 633 ☐ 634 ☐ 635 ☐ 636 ☐ 637 ☐ 638 ☐ 639 ☐ 640 ☐ 641 ☐ 642 ☐ 643 ☐ 644 ☐ 645 ☐ 646 ☐ 647 ☐ 648 ☐ 649 ☐ 650 ☐ 651 ☐ 652 ☐ 653 ☐ 654 ☐ 655 ☐ 656 ☐ 657 ☐ 658 ☐ 659 ☐ 660 ☐ 661 ☐ 662 ☐ 663 ☐ 664 ☐ 665 ☐ 666 ☐ 667 ☐ 668 ☐ 669 ☐ 670 ☐ 671 ☐ 672 ☐ 673 ☐ 674 ☐ 675 ☐ 676 ☐ 677 ☐ 678 ☐ 679 ☐ 680 ☐ 681 ☐ 682 ☐ 683 ☐ 684 ☐ 685 ☐ 686 ☐ 687 ☐ 688 ☐ 689 ☐ 690 ☐ 691 ☐ 692 ☐ 693 ☐ 694 ☐ 695 ☐ 696 ☐ 697 ☐ 698 ☐ 699 ☐ 700 ☐ 701 ☐ 702 ☐ 703 ☐ 704 ☐ 705 ☐ 706 ☐ 707 ☐ 708 ☐ 709 ☐ 710 ☐ 711 ☐ 712 ☐ 713 ☐ 714 ☐ 715 ☐ 716 ☐ 717 ☐ 718 ☐ 719 ☐ 720 ☐ 721 ☐ 722 ☐ 723 ☐ 724 ☐ 725 ☐ 726 ☐ 727 ☐ 728 ☐ 729 ☐ 730 ☐ 731 ☐ 732 ☐ 733 ☐ 734 ☐ 735 ☐ 736 ☐ 737 ☐ 738 ☐ 739 ☐ 740 ☐ 741 ☐ 742 ☐ 743 ☐ 744 ☐ 745 ☐ 746 ☐ 747 ☐ 748 ☐ 749 ☐ 750 ☐ 751 ☐ 752 ☐ 753 ☐ 754 ☐ 755 ☐ 756 ☐ 757 ☐ 758 ☐ 759 ☐ 760 ☐ 761 ☐ 762 ☐ 763 ☐ 764 ☐ 765 ☐ 766 ☐ 767 ☐ 768 ☐ 769 ☐ 770 ☐ 771 ☐ 772 ☐ 773 ☐ 774 ☐ 775 ☐ 776 ☐ 777 ☐ 778 ☐ 779 ☐ 780 ☐ 781 ☐ 782 ☐ 783 ☐ 784 ☐ 785 ☐ 786 ☐ 787 ☐ 788 ☐ 789 ☐ 790 ☐ 791 ☐ 792 ☐ 793 ☐ 794 ☐ 795 ☐ 796 ☐ 797 ☐ 798 ☐ 799 ☐ 800 ☐ 801 ☐ 802 ☐ 803 ☐ 804 ☐ 805 ☐ 806 ☐ 807 ☐ 808 ☐ 809 ☐ 810 ☐ 811 ☐ 812 ☐ 813 ☐ 814 ☐ 815 ☐ 816 ☐ 817 ☐ 818 ☐ 819 ☐ 820 ☐ 821 ☐ 822 ☐ 823 ☐ 824 ☐ 825 ☐ 826 ☐ 827 ☐ 828 ☐ 829 ☐ 830 ☐ 831 ☐ 832 ☐ 833 ☐ 834 ☐ 835 ☐ 836 ☐ 837 ☐ 838 ☐ 839 ☐ 840 ☐ 841 ☐ 842 ☐ 843 ☐ 844 ☐ 845 ☐ 846 ☐ 847 ☐ 848 ☐ 849 ☐ 850 ☐ 851 ☐ 852 ☐ 853 ☐ 854 ☐ 855 ☐ 856 ☐ 857 ☐ 858 ☐ 859 ☐ 860 ☐ 861 ☐ 862 ☐ 863 ☐ 864 ☐ 865 ☐ 866 ☐ 867 ☐ 868 ☐ 869 ☐ 870 ☐ 871 ☐ 872 ☐ 873 ☐ 874 ☐ 875 ☐ 876 ☐ 877 ☐ 878 ☐ 879 ☐ 880 ☐ 881 ☐ 882 ☐ 883 ☐ 884 ☐ 885 ☐ 886 ☐ 887 ☐ 888 ☐ 889 ☐ 890 ☐ 891 ☐ 892 ☐ 893 ☐ 894 ☐ 895 ☐ 896 ☐ 897 ☐ 898 ☐ 899 ☐ 900 ☐ 901 ☐ 902 ☐ 903 ☐ 904 ☐ 905 ☐ 906 ☐ 907 ☐ 908 ☐ 909 ☐ 910 ☐ 911 ☐ 912 ☐ 913 ☐ 914 ☐ 915 ☐ 916 ☐ 917 ☐ 918 ☐ 919 ☐ 920 ☐ 921 ☐ 922 ☐ 923 ☐ 924 ☐ 925 ☐ 926 ☐ 927 ☐ 928 ☐ 929 ☐ 930 ☐ 931 ☐ 932 ☐ 933 ☐ 934 ☐ 935 ☐ 936 ☐ 937 ☐ 938 ☐ 939 ☐ 940 ☐ 941 ☐ 942 ☐ 943 ☐ 944 ☐ 945 ☐ 946 ☐ 947 ☐ 948 ☐ 949 ☐ 950 ☐ 951 ☐ 952 ☐ 953 ☐ 954 ☐ 955 ☐ 956 ☐ 957 ☐ 958 ☐ 959 ☐ 960 ☐ 961 ☐ 962 ☐ 963 ☐ 964 ☐ 965 ☐ 966 ☐ 967 ☐ 968 ☐ 969 ☐ 970 ☐ 971 ☐ 972 ☐ 973 ☐ 974 ☐ 975 ☐ 976 ☐ 977 ☐ 978 ☐ 979 ☐ 980 ☐ 981 ☐ 982 ☐ 983 ☐ 984 ☐ 985 ☐ 986 ☐ 987 ☐ 988 ☐ 989 ☐ 990 ☐ 991 ☐ 992 ☐ 993 ☐ 994 ☐ 995 ☐ 996 ☐ 997 ☐ 998 ☐ 999 ☐ 1000 ☐ 1001 ☐ 1002 ☐ 1003 ☐ 1004 ☐ 1005 ☐ 1006 ☐ 1007 ☐ 1008 ☐ 1009 ☐ 1010 ☐ 1011 ☐ 1012 ☐ 1013 ☐ 1014 ☐ 1015 ☐ 1016 ☐ 1017 ☐ 1018 ☐ 1019 ☐ 1020 ☐ 1021 ☐ 1022 ☐ 1023 ☐ 1024 ☐ 1025 ☐ 1026 ☐ 1027 ☐ 1028 ☐ 1029 ☐ 1030 ☐ 1031 ☐ 1032 ☐ 1033 ☐ 1034 ☐ 1035 ☐ 1036 ☐ 1037 ☐ 1038 ☐ 1039 ☐ 1040 ☐ 1041 ☐ 1042 ☐ 1043 ☐ 1044 ☐ 1045 ☐ 1046 ☐ 1047 ☐ 1048 ☐ 1049 ☐ 1050 ☐ 1051 ☐ 1052 ☐ 1053 ☐ 1054 ☐ 1055 ☐ 1056 ☐ 1057 ☐ 1058 ☐ 1059 ☐ 1060 ☐ 1061 ☐ 1062 ☐ 1063 ☐ 1064 ☐ 1065 ☐ 1066 ☐ 1067 ☐ 1068 ☐ 1069 ☐ 1070 ☐ 1071 ☐ 1072 ☐ 1073 ☐ 1074 ☐ 1075 ☐ 1076 ☐ 1077 ☐ 1078 ☐ 1079 ☐ 1080 ☐ 1081 ☐ 1082 ☐ 1083 ☐ 1084 ☐ 1085 ☐ 1086 ☐ 1087 ☐ 1088 ☐ 1089 ☐ 1090 ☐ 1091 ☐ 1092 ☐ 1093 ☐ 1094 ☐ 1095 ☐ 1096 ☐ 1097 ☐ 1098 ☐ 1099 ☐ 1100 ☐ 1101 ☐ 1102 ☐ 1103 ☐ 1104 ☐ 1105 ☐ 1106 ☐ 1107 ☐ 1108 ☐ 1109 ☐ 1110 ☐ 1111 ☐ 1112 ☐ 1113 ☐ 1114 ☐ 1115 ☐ 1116 ☐ 1117 ☐ 1118 ☐ 1119 ☐ 1120 ☐ 1121 ☐ 1122 ☐ 1123 ☐ 1124 ☐ 1125 ☐ 1126 ☐ 1127 ☐ 1128 ☐ 1129 ☐ 1130 ☐ 1131 ☐ 1132 ☐ 1133 ☐ 1134 ☐ 1135 ☐ 1136 ☐ 1137 ☐ 1138 ☐ 1139 ☐ 1140 ☐ 1141 ☐ 1142 ☐ 1143 ☐ 1144 ☐ 1145 ☐ 1146 ☐ 1147 ☐ 1148 ☐ 1149 ☐ 1150 ☐ 1151 ☐ 1152 ☐ 1153 ☐ 1154 ☐ 1155 ☐ 1156 ☐ 1157 ☐ 1158 ☐ 1159 ☐ 1160 ☐ 1161 ☐ 1162 ☐ 1163 ☐ 1164 ☐ 1165 ☐ 1166 ☐ 1167 ☐ 1168 ☐ 1169 ☐ 1170 ☐ 1171 ☐ 1172 ☐ 1173 ☐ 1174 ☐ 1175 ☐ 1176 ☐ 1177 ☐ 1178 ☐ 1179 ☐ 1180 ☐ 1181 ☐ 1182 ☐ 1183 ☐ 1184 ☐ 1185 ☐ 1186 ☐ 1187 ☐ 1188 ☐ 1189 ☐ 1190 ☐ 1191 ☐ 1192 ☐ 1193 ☐ 1194 ☐ 1195 ☐ 1196 ☐ 1197 ☐ 1198 ☐ 1199 ☐ 1200 ☐ 1201 ☐ 1202 ☐ 1203 ☐ 1204 ☐ 1205 ☐ 1206 ☐ 1207 ☐ 1208 ☐ 1209 ☐ 1210 ☐ 1211 ☐ 1212									

København og Nordsjællands 1. zone

REJSEGODTGØRELSE

vedrørende entreprenør-, murer- og tømrerfagene for arbejde inden for de københavnske overenskomsters og Nordsjællands 1. zones område

(Overenskomstnævnets kendelse af 18. november 1948 med senere ændringer)

I.

Når en arbejder, som er bosiddende i *Københavns eller Frederiksberg kommune*, er beskæftiget på en arbejdsplads inden for de københavnske overenskomsters og Nordsjællands 1. zones område, og arbejdspladsen er beliggende mere end 1 km (fugleflugtslinien) uden for Københavns kommunes grænse, ydes der ham en godtgørelse efter de i nedennævnte punkter 1-4, jf. pkt. 5, angivne regler.

Når en arbejder, som er bosiddende *inden for de københavnske overenskomsters og Nordsjællands 1. zones område, men uden for Københavns og Frederiksberg kommune*, er beskæftiget på en arbejdsplads beliggende i det område, aftalen omfatter, og arbejdspladsen ligger mere end 2 km (fugleflugtslinien) uden for den kommune, hvori arbejderen bor, ydes der ham en godtgørelse efter de i nedennævnte punkter 1-4, jf. 5, anførte regler.

1. Uge- eller månedskort til offentligt transportmiddel betales af arbejdsgiveren for den del af strækningen, der ligger uden for den takstgrænse eller station, som er nærmest nuværende kommunegrænse (Frederiksberg kommune henregnes i denne henseende under Københavns kommune).

Dersom arbejderen ikke ønsker at benytte det offentlige transportmiddel, kan godtgørelsen for egen befordring dog ikke overstige udgifterne til det offentlige transportmiddel.

2. Såfremt transport med offentligt transportmiddel, som betales af arbejdsgiveren, kun er mulig for en del af strækningen fra kommunegrænsen til arbejdspladsen, erholder arbejderen en yderligere godtgørelse pr. dag, hvor han er mødt til arbejdet, af 50 øre pr. påbegyndt km for de kilometer, hvor offentligt transportmiddel ikke kan benyttes.

Kilometerantallet måles ad nærmeste vej, og godtgørelsen beregnes kun den ene vej.

Såfremt der efter befordring med offentligt transportmiddel kun er indtil 1 km afstand fra dette til arbejdspladsen, ydes dog ingen godtgørelse for denne strækning.

Dersom arbejderen ikke ønsker at benytte det offentlige transportmiddel, kan godtgørelsen for egen befordring **for** denne del af strækningen ikke overstige udgifterne til det offentlige transportmiddel.

3. Hvor benyttelse af offentligt transportmiddel ikke er mulig eller hensigtsmæssig, erholder arbejderen en godtgørelse pr. arbejdsdag, hvor han er mødt til arbejdet, af 50 øre pr. påbegyndt km af afstanden fra kommunegrænsen til arbejdspladsen.

Kilometerantallet måles ad nærmeste færdselsvej, og godtgørelsen beregnes kun den ene vej.

4. Hvor transportafstanden fra kommunegrænsen (Frederiksberg kommune henregnes i denne henseende under Københavns kommune) til arbejdspladsen er over 12 km, ydes der ud over det i punk-

terne 1-3 angivne en yderligere godtgørelse af 40 ore pr. påbegyndt km ud over de 12 km, idet godtgørelsen kun beregnes den ene vej. Denne godtgørelse på 40 ore pr. km ydes dog ikke for den i aftalens pkt. 2, 3. stk., omtalte betalingsfri strækning.

5. Ydelse af rejsegodtgørelse i henhold til punkterne 1-3 bortfalder, såfremt arbejdsgiveren stiller den fornødne og passende befordring til rådighed fra den takstgrænse eller jernbanestation, som ligger nærmest kommunegrænsen.

Når antagelse til arbejdet er sket på selve arbejdspladsen, bortfalder godtgørelse af enhver art i henhold til punkterne 1-4.

6. Befordringsgodtgørelsen i henhold til ovenstående betales bagud ved den ugentlige lønudbetaling, for månedskort dog pro rata.

11.

Ovenstående aftale træder i kraft fra og med 1. januar 1949 og indgår som et led i de respektive overenskomster.

Samtidig med aftalens ikrafttræden bortfalder eventuelle nugældende bestemmelser i de under aftalen hørende overenskomster. Eventuelle afgørelser eller aftaler vedrørende igangværende arbejder ændres fra ovennævnte dato i overensstemmelse med ovenstående aftale.

111.

Uanset at nærværende aftale indgår som et led i de respektive overenskomster, og uanset om samtlige respektive hovedoverenskomster er opsagt, er der enighed om, at forhandlinger om ændringer i aftalen kun kan ske samlet for de af aftalen omfattende organisationer.

Undersøgelse af indkomstskattens betydning for renten

Udvalgets kommissorium er at undersøge, om kildeskatten kan gøres endelig ved en snering af fradrag.

Fradraget for renter af privat gæld nævnes særskilt; det er også pålagt udvalget at undersøge reglerne om beskatning af renteindtægter med henblik på at udforme en ordning, der passer bedre til kildeskattesystemet og giver større kontrolmuligheder end den nuværende ordning.

Til brug ved sit arbejde med disse spørgsmål ønsker udvalget en vurdering af følgende spørgsmål:

Med udgangspunkt i en undersøgelse af de gældende skattereglers betydning for renteniveauet, rentestrukturen og kapitaldannelsen m. v. ønskes en analyse af de samfundsøkonomiske virkninger af

1. at afskaffe fradragsretten for renteudgifter af privat gæld med 10–15 års aftrapningsperiode for eksisterende gældsforpligtelser,
2. at omlægge rentebeskatningen totalt ved at afskaffe både skattepligt for al rente-

indtægt og fradragsret for alle renteudgifter,

3. at erstatte beskatning og fradragsret med et system, hvor debitor uden fradragsret kun betaler en nærmere fastsat andel af kontraktens rentebeløb, og at dette beløb til gengæld ikke beskattes hos kreditor,
4. at indføre en endelig skat af renteindtægter ved at debitor indeholder en skat af rentebetalinger. Dette spørgsmål ønskes behandlet dels med en forudsætning om et harmoniseret system i EF, dels uden denne antagelse.

Analysen ønskes generelt gennemført under den forudsætning, at man kan fastlægge regler for beskatningen af rentebetalinger til og fra udlandet, således at der ikke opstår særlige problemer med kapitalbevægelserne. Herudover ønskes en vurdering af denne forudsætnings rimelighed.

Ved udarbejdelsen af undersøgelserne ønskes ikke alene belyst virkningerne på den økonomiske aktivitet, men også betydningen for allokering og indkomstfordeling.

Notat om den vesttyske »Lohnsteuer«-ordning

Del følgende er i det væsentlige udarbejdet på grundlag af de i slutningen af 1960'erne gældende regler, men lønskatteordningen synes ikke at have undergået væsentligere ændringer for i 1974, hvor der med virkning fra 1. januar 1975 er gennemført en skattereform, der bl. a. indebærer en forenkling af lønskattesystemet. Fremstillingen koncentrerer sig om at beskrive hovedprincipperne i lønskattesystemet og specielt adgangen til at få taget hensyn til fradrag, der overstiger de i lønskattesystemet indbyggede standardfradrag, og adgangen til at begære årsudjævning samt konsekvenserne vedrørende selvangivelse og ligning. Endvidere omtales hovedindholdet i den skattereform, der som nævnt er trådt i kraft den 1. januar 1975.

Indkomstskatten i Vesttyskland beregnes på grundlag af den skattepligtiges samlede indkomst fra forskellige indkomstkilder som selvstændig erhvervsvirksomhed, lønindkomst, kapitalindkomst m.v. Den særlige lønskat (»Lohnsteuer«) er således ikke en særlig skatteart, men alene en speciel opkrævningsform, der anvendes ved beskatningen af egentlige lønindkomster. Ved hjælp særlig af standardisering af fradrag og skattefrihed for mindre biindkomster hos lønmodtagerne har man imidlertid opnået, at ionskatten i et ret vidt omfang virker som en definitivt skat. Selv i de tilfælde, hvor den skattepligtige begærer årsudjævning (»Jahresausgleich«, jfr. nærmere nedenfor) og derigennem får udbetalt overskydende skat, undgås normalt en egentlig ansættelse af den pågældende. Indgivelse af selvangivelse for lønmodtagere og påfølgende ligning skal dog ske i visse tilfælde, først og fremmest hvor lønnen overstiger et vist maksimum, eller hvor indkomsten hidrører fra flere kilder.

Forud for indkomstårets begyndelse udarbejder de kommunale folkeregistermyndigheder *skattekort* for samtlige lønmodtagere. På skattekortet, der udskrives på grundlag af

et befolkningsregister, anføres de fornødne identifikationsoplysninger for den skattepligtige, kommunens navn og vedkommende lokale skattemyndighed (»Finanzamt«). Endvidere anføres den skattepligtiges *skatteklasse*, der er afgørende for lønskattefrækten. Den enkeltes skatteklasse bestemmes af visse skattemæssigt relevante faktorer, særlig vedrørende den pågældendes civilstand.

Skattekortet skal afleveres til arbejdsgiveren som trækgrundlag. Har arbejdsgiveren ikke modtaget skattekort for en lønmodtager, skal indeholdelse foretages på grundlag af tabellen for den »dyreste« skatteklasse. Har den skattepligtige lønindkomst fra flere arbejdsgivere, udfærdiges flere skattekort, normalt med angivelse af en skatteklasse på kortet til brug i hovedstillingen og en anden skatteklasse på øvrige kort.

Indeholdelsen af lønskatten foretages af arbejdsgiveren ved hjælp af *skattetabeller*, der er udarbejdet for de forskellige skatteklasser. I skattetabellerne er indarbejdet de fradrag, der tilkommer de skattepligtige i de enkelte klasser. Det drejer sig om følgende fradrag:

- a. Grundfradrag (personfradrag).
- b. Særlige fradrag for enlige forsorgere og for enlige over 50 år.
- c. Lønmodtagerfradrag (fast fradrag til dækning af et fiktivt rentetab i forhold til andre skatteydere).
- d. Standardfradrag for udgifter i forbindelse med indtægts erhvervelse (»Werbungskosten«). f. eks. renter af gæld i forbindelse med indtægts erhvervelse, udgifter til værktøj, særligt arbejdstøj, befordring mellem hjem og arbejdsplads, fagforeningskontingent m. v.
- e. Standardfradrag for »private« udgifter (»Sonderausgaben«), f. eks. bidrag til

sociale sikringsordninger og visse pensions- og forsikringsordninger, betalte kirke- og formueskatter samt visse bidrag til velgørende, religiøse, videnskabelige og politiske formål, der er anerkendt som samfundsgavnlige. (Tidligere var renter af privat gæld omfattet af denne fradragsgruppe, men fra 1. januar 1974 er private gældsrenter normalt ikke længere fradragsberettigede.)

Opdager den skattepligtige fejl i det udstedte skattekort, eller sker der i indkomstårets løb ændringer i hans personlige forhold, der har betydning for skatteberegningen, udfærdiger folkeregistermyndighederne et nyt skattekort, typisk med anvendelse af ændret skatteklasse. Nødvendiggør ændringen en egentlig prøvelse af den skattepligtiges forhold, kan den ikke iværksættes af folkeregistermyndigheden, men kun af »Finanzamt«. Et nyt skattekort træder i kraft fra det tidspunkt, hvor ændringen iværksættes, og datoen herfor anføres på skattekortet. I det omfang ændringen vedrører tiden forud for ændringens iværksættelse, kan for meget erlagt skat tilbagebetales, og for lidt erlagt skat opkræves af Finanzamt.

Ændringer af skattekort vil normalt skyldes ændringer i den skattepligtiges civilstand og har således relation til de foran under pkt. a og b nævnte fradrag. Såfremt en lønmodtager har større udgifter i forbindelse med indtægtens erhvervelse eller større private fradragsberettigede udgifter end de i skattetabellerne indregnede standardfradrag, jfr. pkt. d og e, kan han også få taget hensyn hertil ved skattetrækket. Andragende om forhøjet fradrag indsendes til Finanzamt sammen med skattekortet. Myndigheden giver skattekortet en påtegning om sin beslutning om, hvilket (yderligere) fradrag, arbejdsgiveren skal foretage i bruttolønningen, inden han beregner skattetrækket efter den for lønmodtageren gældende skattetabel.

For at opnå forøget fradrag må den skattepligtige dokumentere eller i hvert fald sandsynliggøre de oplyste udgifter. Opnår den skattepligtige forhøjet fradrag, og viser de faktiske udgifter sig at blive mindre end dette, har den pågældende ingen pligt til at meddele Finanzamt dette, og der sker i almindelighed ingen efterprøvelse af fradraget. Skattemyndigheden kan imidlertid i

tvivlstilfælde give en foreløbig indrømmelse af forhøjet fradrag, der i så fald efterprøves i forbindelse med en årsudjævning (»Jahresausgleich«). Ansøgning om forhøjet fradrag kan indgives til og med november måned i indkomståret. Efter dette tidspunkt kan indrømmelse af yderligere fradrag ske i forbindelse med en årsudjævning.

Arbejdsgiveren skal som nævnt foretage skattetrækket på grundlag af skattekortet, der under ansættelsen skal opbevares hos arbejdsgiveren. Der skal føres en lønkonto for hver lønmodtager, hvorpå skattekortoplysninger samt oplysninger om udbetalt løn og indeholdt skat skal anføres.

Skattetrækket beregnes i almindelighed efter tabellen for hver lønperiode uden hensyn til lønmodtagerens løn tidligere på året. Større virksomheder har imidlertid fået adgang til at anvende et kumulativt system, således at skatten ved hver lønudbetaling beregnes for hele den da forløbne del af indkomståret.

Arbejdsgiveren skal afregne de indeholdte beløb normalt månedsvis med en »summarisk redegørelse«.

Ved indkomstårets slutning skal arbejdsgiveren forsyne skattekortet med oplysning om lønmodtagerens årsindkomst og om indeholdt skat og indsende kortet til Finanzamt. For visse lønmodtageres vedkommende (f. eks. med større indtægter) er arbejdsgiveren endvidere pligtig at afgive særlige, mere detaljerede lønoplysninger.

De ændringer i trækgrundlaget, som der er mulighed for at gennemføre i indkomstårets løb, medfører, at den indeholdte lønskat for et betydeligt antal skattepligtige kommer til at svare til årsskatten, således at der for disse skattepligtige ikke behøver foretages yderligere. Da lønskatten i almindelighed beregnes for den enkelte lønperiode således, at den svarer til lønperiodens indkomst omregnet på helårsbasis, vil den samlede lønskat beregnet efter dag-, uge- eller måneds-løntabellerne imidlertid i en del tilfælde - især hvor der er tale om svingende indtægter - overstige skatten af den samlede indkomst ifølge årsløntabellen. I sådanne tilfælde kan der foretages *årsudjævning* (»Jahresausgleich«), d.v.s. omregning af skatten til helårs-skat og udbetaling af det i årets løb for meget erlagte. Årsudjævningen foretages i de almindelige tilfælde af arbejdsgiveren, som

regel i forbindelse med den sidste lønudbetaling for indkomståret. Årsudjævning gennem arbejdsgiveren skal senest have fundet sted i marts måned i det følgende indkomstår. I forbindelse med årsudjævning gennem arbejdsgiveren lægges årsfradraget ifølge skattekortet til grund ved årsskatteberegningen, og der foretages ingen efterprøvelse af fradraget. For meget indeholdt lønskat kan enten udbetales kontant eller modregnes i forbindelse med skatetrækket i slutningen af indkomståret eller i det følgende års første måneder. Er der på den anden side indeholdt for lidt, bliver lønmodtageren ikke i almindelighed afkrævet differencen, se dog nedenfor. Den foretagne årsudjævning skal noteres i den skattepligtiges konto hos arbejdsgiveren og på skattekortet inden indsendelsen til Finanzamt.

1 en række tilfælde kan årsudjævning ikke foretages af arbejdsgiveren, men alene af Finanzamt efter ansøgning fra den skattepligtige. Dette gælder bl.a., når lønmodtagerens skat er beregnet efter de to højeste skatteklasser, når lønmodtageren ikke har ansættelse ved indkomstårets udløb, eller når arbejdsgiveren ikke er i besiddelse af lønmodtagerens skattekort. Ansøgning om årsudjævning må ligeledes indgives til Finanzamt, når den skattepligtige i forbindelse med årsudjævningen begærer beskatning efter en fordelagtigere skatteklasse eller begærer større fradrag end indrømmet ved indeholdelsen af lønskatten, saml endvidere når den skattepligtige i indkomstårets løb har fået indrømmet et foreløbigt fradrag, som skattemyndigheden efter indkomstårets udløb skal tage endelig stilling til. Begæring om årsudjævning hos Finanzamt skal indgives senest den 50. april i det følgende indkomstår. I forbindelse med omberegningen af den indeholdte lønskat efter årstabellen har Finanzamt mulighed for at efterprøve et fradrag, som man måtte have indrømmet den skattepligtige i løbet af indkomståret. Viser årsomberegningen, at der er indeholdt for meget, godskrives den skattepligtige differencen enten ved kontant udbetaling eller ved et fradrag i skattebetalingen for det følgende års første måneder. Eventuelt for lidt indeholdt skat af løn skal normalt ikke den skattepligtige, men det sker dog i følgende tilfælde:

- a. Hvor lønmodtageren i årets løb har fået indrømmet et foreløbigt udgiftsfradrag,

men hvor udgifterne viser sig at blive mindre end beregnet.

- b. Hvor skat ikke er indeholdt i overensstemmelse med de gældende regler.
- c. Hvor lønmodtageren har været vidende om, at indeholdt skat ikke er indbetalt til myndigheden.
- d. Hvor lønmodtageren har undladt at anmelde for ham ufordelagtige ændringer i sin civilstand.

Årsudjævning hos Finanzamt synes således i visse tilfælde at forudsætte en kontrolfunktion fra skattemyndighedens side, men der er ikke tale om egentlig ligning, og årsudjævningen forudsætter ingen selvangivelse fra den skattepligtige. Oplysningerne vedrørende årsudjævningen noteres af Finanzamt på særlige formularer, som sendes til central maskinel behandling. Den skattepligtige modtager i almindelighed godtgørelse 6–8 uger efter, at han har indgivet sin ansøgning herom til Finanzamt.

I visse tilfælde skal der foretages en egentlig skatteansættelse af lønmodtagere. Dette gælder bl. a., hvor årsindtægten overstiger et vist maksimumsbeløb, hvor eventuelle biindtægter i form af renteindtægter m. v. overstiger et vist mindre beløb (der ellers er skattefrit), hvor lønmodtageren har haft lønindtægter over et vist beløb i alt fra flere samtidige arbejdsgivere (hensynet til progressionen), hvor den skattepligtige har haft visse specielle indtægter, f. eks. kapitalgevinst, hvor lønmodtageren vil fratrække underskud vedrørende andre indkomstarter, samt i visse andre tilfælde.

Til brug ved skatteansættelsen, som foretages af Finanzamt, skal den skattepligtige indgive selvangivelse. Skattemyndigheden er ikke ved ansættelsen bundet af sine beslutninger om fradrag til brug ved lønskatteberegningen.

På *lønmodtagersiden* består den administrative indsats fra Finanzamts side således først og fremmest i at tage stilling til andragender om fradrag ud over standardsatserne, at gennemføre årsudjævning og i givet fald at foretage skatteansættelser.

På *arbejdsgiversiden* udøver Finanzamt kontrollen med, at skat indeholdes og indbetales. Ud over kontrolfunktionen skal Finanzamts arbejdsgiverafdeling meddele arbejdsgiverne fornøden vejledning i forbindelse

med lønskatteberegningen. Man kan herved meddele skriftlige anvisninger, som er bindende for arbejdsgiveren.

Kontrollen med arbejdsgiverne føres gennem systematiske regnskabseftersyn hos store og mellemstore virksomheder, som gennemsnitligt kontrolleres hvert tredje henholdsvis hvert femte år. Små virksomheder (mindre end 20 ansatte) kontrolleres i almindelighed kun, når der foreligger konkret anledning dertil.

Til belysning af lønskatteordningens administrative konsekvenser kan oplyses, at af Vesttysklands 57 mill. indbyggere i 1966 var 24,6 mill. lønmodtagere, hvoraf 19,3 mill. betalte lønskat, medens resten ikke havde indtægter af en sådan størrelse, at der blev tale om beskatning. Af de 19,3 mill., som betalte lønskat, blev egentlig skatteansættelse kun foretaget for 1,5 mill. -s vedkommende.

Endvidere kan det oplyses, at skattemyndighederne i 1965 i alt behandlede 6,7 mill. begæringer om indrømmelse af fradrag ud over standardfradragene. Hovedparten af fradragsforhøjelserne vedrørte de private udgiftsfradrag (»Sonderausgaben«), hvorved bemærkes, at dette fradrag dengang omfattede private renteudgifter. Antallet af årsudjævninger foretaget af Finanzamt udgjorde for 1965 i alt 11,2 mill. Store tilbagebetalinger i forbindelse med årsudjævning er efter det oplyste sjældne, hvilket kan tyde på, at årsudjævningen i ret vidt omfang blot består i omberegning af lønskatten efter årstabeller,

uden at der tillige foreligger begæringer om yderligere fradrag.

Som nævnt er der i Vesttyskland gennemført en skattereform pr. 1. januar 1975, der bl. a. indebærer en så væsentlig forenkling af lønskatteordningen, at 7,5 mill. begæringer om forhøjede fradrag vil bortfalde, og at endvidere 2 mill. lønmodtageransættelser vil kunne undgås. De dele af reformen, som skulle medføre denne forenkling af lønskatte-systemet, er hovedsagelig følgende:

- a. Børnefradraget er afskaffet og erstattet med tilskud. Dette fradrag var tidligere medvirkende til at bestemme lønmodtagernes skatteklasse.
- b. Personfradraget er næsten fordoblet (1.680 DM til 3.000 DM).
- c. Proportionalsskattetrækket er fordoblet (8.000 til 16.000 DM).
- d. Det faste lønmodtagerfradrag er fordoblet (240 til 480 DM).

Skattereformen, der udover de nævnte elementer omfatter fradragsforhøjelser på en række områder, indebærer en lettelse i den direkte beskatning på 13 mia. DM.

Ved skattereformforliget i efteråret 1974 var det et afgørende stridspunkt, om det hidtidige fradragssystem med indkomstfradrag skulle opretholdes, eller om man skulle gå over til at give fradraget i skatten. Den vesttyske regering havde ønsket en omlægning på dette punkt, men måtte frafalde dette krav i forbindelse med reformen.

Reglerne i Sverige om lønmodtageres fradrag for udgifter i forbindelse med indtægts erhvervelse

1. Lønmodtagerfradragene.

Den generelle bestemmelse om erhvervsdrivendes fradragsret findes i kommunalskatte-lovens (KL) § 20, hvorefter der i bruttoindtægten kan fradrages alle udgifter i forbindelse med indtægts erhvervelse og vedligeholdelse.

For lønmodtageres vedkommende er det på tilsvarende måde i KL § 33 bestemt, at der i lønindtægten kan fradrages samtlige udgifter, som er at anse for omkostninger ved lønarbejdes udførelse. Dette gælder dog ikke, såfremt der til dækning af disse omkostninger er ydet særlig godtgørelse, som efter bestemmelsen i § 32, stk. 3, ikke skal medregnes i indkomsten (jfr. nedenfor under pkt. 2).

I § 33 er der foretaget en opregning af de udgifter, der blandt andet kan fradrages i overensstemmelse med ovenstående. Der er tale om:

Bidrag til pensionsforsikring eller lignende eller syge- og ulykkesforsikring, som er tegnet i forbindelse med tjenesteforholdet.

Leje- eller andre omkostninger for tjeneste- eller arbejdslokale, som skatteyderen selv skal betale.

Løn til medarbejdere, som skatteyderen har benyttet ved udførelsen af sit arbejde, og som han selv har aflønnet.

Tab af midler, som skatteyderen skal stå til regnskab for. (F. eks. tab som følge af fejltælling).

Omkostninger ved rejse i tjenesten, dog ikke for statsansatte, som har modtaget særlig godtgørelse til dækning deraf, jfr. nedenfor under pkt. 2.

Omkostninger til faglitteratur, instrumenter og lignende, som har været nødvendige for arbejdets udførelse.

Skatteydere, som har haft lønindtægt, kan altid fradrag 100 kr. Overstiger summen af de faktiske udgifter, som kan fradrages, 100

kr., oprundes de faktiske udgifter opad til et med 100 deleligt beløb, og dette beløb kan da fradrages.

Opregningen af fradrag i § 35 er som nævnt ikke udtømmende. Af de til lovbestemmelsen knyttede anvisninger fremgår bl. a., at der også under visse forudsætninger kan indrømmes fradrag for udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads. Med hensyn til principperne for indrømmelse af dette befodringsfradrag bemærkes, at der i afgørelsen indgår forskellige kriterier såsom afstanden mellem hjem og arbejdsplads, muligheden for at anvende offentlige transportmidler og tidstabet herved samt den skattepligtiges alder og fysiske tilstand.

De nærmere regler om udmålingen af befodringsudgifterne fastsættes af riksskatteverket.

Det gælder i øvrigt om en lang række af lønmodtageres fradrag, at der er fastsat standardsatser, som tillades fradraget uden dokumentation, men som ikke udelukker fradrag for faktiske udgifter, når disse overstiger standardsatserne.

2. Særlig om udgifter, hvortil der ydes godtgørelse fra arbejdsgiveren.

Den skattemæssige behandling af særlige godtgørelser, der udbetales arbejdstagere til dækning af omkostninger i forbindelse med arbejdets udførelse, afhænger som hovedregel af, om der er tale om offentlig eller privat ansættelse.

a. Som skattepligtig indtægt skal efter kommunalskatteovens § 32, stk. 3, ikke medregnes, hvad der af *staten* udbetales af særlige med visse tjenester eller opgaver forbundne omkostninger. Som eksempel på skattefri godtgørelser nævner bestemmelsen bl. a. udløstillæg m. v. til personale i udenrigstje-

nesten, bidrag til »forvaltningsomkostninger« og »tilskud til andre udgifter« samt godtgørelse til dækning af rejseudgifter og udgifter til ophold og fortæring under rejsen. Efter lovens bestemmelse er der endvidere skattefrihed for tilsvarende omkostningsgodtgørelser, som udbetales af *kommuner* og *skovstyrelser*. Endelig kan riksskatteverket bestemme, at disse regler kan finde anvendelse på godtgørelser, der udbetales af *andre offentlige institutioner*.

I det omfang godtgørelser efter bestemmelserne i kommunalskatteovens § 32, stk. 5, kan holdes uden for indkomstopgørelsen, kan de til godtgørelsen svarende udgifter ikke fratrækkes.

I anvisningerne til tovbestemmelsen er det præciseret, at skattefriheden alene gælder godtgørelser til dækning af (mer-)udgifter og ikke f. eks. særlig godtgørelse for arbejde under særlig krævende og besværlige forhold (f. eks. tillæg for tjeneste i nordlige og øde egne, militære godtgørelser under fly tjeneste, tjeneste til søs og dykkerarbejde m. v.).

Til de godtgørelser, der efter de nævnte regler kan holdes uden for indkomstopgørelsen, regnes endvidere flyttegodtgørelser samt bidrag til repræsentationsudgifter, som tilfaldt visse statstjenestemænd.

Som nævnt kan de omkostninger, hvortil der ydes en godtgørelse, ikke bringes til fradrag, når godtgørelsen ikke slår til. Dette gælder dog kun, hvor godtgørelsen er beregnet til at dække den pågældende udgift. Er godtgørelsen beregnet til at udgøre et mindre tilskud til omkostningens afholdelse, skal godtgørelsen tages til indtægt, mens udgifterne til gengæld kan fradrages også ud over den modtagne godtgørelse.

b. For *andre skatteydere* end de nævnte offentligt ansatte gælder det som hovedregel, at godtgørelse fra arbejdsgiveren til dækning af omkostninger i forbindelse med arbejdets udførelse skal medregnes til den ansattes skattepligtige indkomst. Denne kan så til gengæld fratrække udgifterne.

Såfremt en skattepligtig har modtaget *godtgørelse* - enten fra sin arbejdsgiver eller fra det offentlige - *til dækning af flytteomkostninger* i forbindelse med skift af arbejdssted, skal godtgørelsen dog kun tages til indtægt i det omfang den væsentlig overstiger

det beløb, der ville være tilkommet en statstjenestemand i den foreliggende situation.

1 anvisningerne til hovedreglen om indtægtsføring af godtgørelse og fradrag for de dertil knyttede omkostninger fastslår det, at såfremt godtgørelsen ikke rækker til dækning af omkostningerne, kan differencen fradrages i lønindtægten i øvrigt. Såfremt det kan antages, at den ydede godtgørelse er beregnet under hensyn til, hvad der med rimelighed normalt kan anses at medgå til de omkostninger, som skulle bestrides dermed, kan fradrag overstigende godtgørelsen dog kun indrømmes, såfremt det godtgøres, at det ydede godtgørelsesbeløb på grund af særlige forhold har været utilstrækkeligt til dækning af sådanne rimelige omkostninger. På den anden side vil det under tilsvarende omstændigheder ofte blive antaget, at den anviste godtgørelse i sin helhed er medgået til dækning af de derpå sigtende omkostninger, uden at der behøver at tilvejebringes særskilt dokumentation herfor.

1 øvrigt vil fradrag med samme beløb som den modtagne godtgørelse i reglen kunne godkendes i de tilfælde, hvor godtgørelsen ikke overstiger, hvad der i tilsvarende situation ydes af staten.

Specielt om udgifter til forøgede leveomkostninger under rejser i forbindelse med lønarbejdets udførelse anføres det i anvisningerne til kommunalskatteovens § 33, at merudgifterne - når den skattepligtige ikke godtgør større forøgelser - anses at udgøre et beløb svarende til den af arbejdsgiveren anviste godtgørelse, dog højst til beløb svarende til de af riksskatteverket årligt fastsatte satser for normal forøgelse af leveomkostninger.

Med hensyn til *kildeskattetrækket* gælder det, at der ikke skal foretages indeholdelse i godtgørelser, som udbetales en ansat til dækning af visse med tjenesten forbundne omkostninger. Det er dog en betingelse herfor, at godtgørelsen ikke væsentlig overstiger, hvad der med rimelighed kan anses at være nødvendigt til afholdelsen af omkostningerne.

Selv om der således normalt ikke skal foretages indeholdelse af A-skat i udbetalte godtgørelsesbeløb, skal arbejdsgiveren i almindelighed afgive oplysning om sådanne beløb, ligesom arbejdstageren skal selvangive disse. *Arbejdsgiveren* kan dog ved afgi-

velse af lonoplysninger se bort fra udbetalte rejsegodtgørelser, når disse sammenlagt ikke overstiger 500 kr. og blot modsvarer afholdte udgifter. Under tilsvarende betingelser kan der endvidere ses bort fra godtgørelser til dækning af repræsentationsudgifter. Endelig kan der ses bort fra godtgørelser til dækning af forøgede leveomkostninger under tjenesterejser, **når** den samlede godtgørelse ikke har oversteg 500 kr. eller ikke har omfattet mere end 24 dage på et år.

Arbejdsgiveren kan ved opgørelsen af sin indkomst se bort fra de her nævnte godtgørelser. 1 så fald kan der naturligvis ikke indrømmes fradrag for de dertil knyttede omkostninger.

3. Betænkning om forenklet lønmodtagerbeskatning.

I en betænkning af 1972 fra udvalget om definitiv kildeskat er i hovedprincipper skitseret et system **for** forenklet lønmodtagerbeskatning. Efter dette forslag skal skattemyndighederne på grundlag af lonoplysninger fra arbejdsgivere og andre oplysninger fra kildeskattedebiteringen m. v. foretage en maskinel foreløbig slutafrægning efter indkomstårets udlob. Ved hjælp **af** en række forslag til ændring **af** de materielle skatteregler skulle denne foreløbige afregning medføre en korrekt beskrivelse af indkomstforholdene for ca. 3 **mill.** lønmodtagere og pensionister. således at yderligere medvirken fra disse skatteydere ikke skulle være nødvendig. Udvalget forudsætter dog, at den foreløbige slutafrægning udsendes til den skattepligtige til godkendelse og til bekræftelse ved den skattepligtiges underskrift.

Med hensyn til lønmodtageres fradrag indeholder betænkningen en forudsætning om en *sanering* og en *oget standardisering*, hvorved det i en vis udstrækning skulle muliggøres at lade arbejdsgiveren indrømme lønmodtageren de ham tilkommende fradrag, uden individuel bestemmelse fra skattemyndighederne derom, og uden at en efterfølgende prøvelse normalt skulle være påkrævet. For de fradragskategoriens vedkom-

mende, hvor man ikke måtte finde det forsvareligt at lægge afgørelsen hos arbejdsgiveren, skulle lønmodtageren indhente beslutning fra skattemyndigheden herom. De fradrag, som arbejdsgiveren skulle kunne indrømme uden skattemyndighedens medvirken, var dels udgifter til befordring mellem hjem og arbejdsplads - dog ikke for befordring i bil - og dels såkaldte »yrkesgrupps-avdrag«, d.v.s. standardfradrag, som udvalget forudsætter fastsat for forskellige grupper af lønmodtagere. Om *skattefri arbejdsgiver godtgørelser* siges det i betænkningen, at forudsætningerne efter udvalgets opfattelse er til stede for i det mindste i en vis udstrækning at indføre skattefrihed for udgiftsgodtgørelser også til privat ansatte. Udvalget finder ikke en generel ordning svarende til de for statslige godtgørelser gældende regler for mulig, idet kun et begrænset antal større private virksomheder kan antages på forsvarelig vis at kunne håndtere de mangfoldige og komplicerede regler, som gælder om de statslige godtgørelser.

Udvalget forestiller sig i stedet en ordning efter følgende retningslinier. 1 centralt udfærdigede anvisninger fastsættes, at visse udgiftsgodtgørelser under nærmere angivne forudsætninger ikke skal kildebeskattes. Den skattepligtige skal heller ikke efterfølgende aflægge regnskab for sådanne godtgørelser og de dertil svarende udgifter. I det omfang udbetalte godtgørelser ikke omfattes af de fastsatte anvisninger eller overstiger de der angivne beløb, skal der derimod indeholdes kildeskat. For at få fradrag må den skattepligtige i sådanne tilfælde indhente skattemyndighedernes afgørelse. Anvisningerne bør kunne indeholde forskrifter om, at godtgørelser for f. eks. billetudgifter, repræsentation, udlæg o. lign. med beløb svarende til afholdte udlæg under visse forudsætninger ikke skal kildebeskattes. Videre bør efter betænkningens forslag angives maksimumbeløb for godtgørelser, som må udbetales uden skattetræk i anledning af rejser i egen bil og til dækning af forøgede leveomkostninger under rejse.

De nævnte forslag i betænkningen er ikke gennemført.

Om den skattemæssige behandling af forskellige former for opsparing belyst ved eksempler

Indbetalinger til livsforsikringer, der sikrer udbetaling af en forsikringssum (kapitalforsikring) og til de særlige borneopsparings- og selvpenioneringskonti kan - i modsætning til indbetalinger på en almindelig indlånskonto i et pengeinstitut - fratrækkes ved indkomstopgørelsen inden for en årlig beløbsgrænse på 3.000 kr. Den kapital, der udbetales fra sådanne forsikrings- eller opsparingsordninger er fritaget fra enhver form for skat eller afgift.

I sammenligning med andre former for opsparing har de omtalte forsikrings- eller opsparingsordninger yderligere den økonomiske fordel for den skattepligtige, at den opsparede kapital er formueskattefri i ordningens løbetid og - navnlig - at rentetilskrivningerne (rentetilvæksten) ikke er indkomstskattepligtig i ordningens løbetid.

Denne løbende skattefrihed muliggør, at rentetilvæksten ubeskåret tilflyder ordningen i modsætning til f. eks. opsparing på en almindelig indlånskonto, hvor opspareren for at kunne betale skat af renten enten må hæve en del af de tilskrevne renter eller indskyde tilsvarende mindre.

I oversigten nedenfor har man ved hjælp af nogle eksempler søgt at belyse, hvor stor økonomisk fordel der er knyttet til skattefriheden for de årlige indbetalinger og for de tilskrevne renter for de omtalte forsikrings- eller opsparingsordninger.

For at forenkle beregningsarbejdet omfatter eksemplerne alene en belysning af størrelsen af den kapital, der kan opspares gennem indbetalinger på en indlånskonto i et pengeinstitut under alternative forudsætninger om fradragsret og beskatning af rentetilskrivning.

Som udgangspunkt er der regnet med, at den skattepligtige hvert år kan afse 1.000 kr. af sin indkomst før skat til indbetaling på indlånskontoen i et pengeinstitut. Hvis hans marginale indkomstskat i alle årene er f. eks.

55 pct., vil hans indskud blive 450 kr. pr. år. Er indskudsbeløbet derimod skattefrit - eller fradragsberettiget - kan han indbetale 1.000 kr. årligt.

I eksemplerne er der regnet med, at den skattepligtige foretager indbetalinger over henholdsvis 10, 20 og 37 år, og at han opnår en forrentning på henholdsvis 9, 11 og 13 pct. p. a. Det er herefter gjort op, hvad de årlige indbetalinger med tilskrevne renter i alt når op på året efter den sidste indbetaling.

a. Ingen fradragsret for indbetalinger og ingen skattefrihed for tilskrevne renter.

Udgangspunktet er en ordning, hvor der ikke er fradragsret for indskuddene på indlånskontoen, og hvor rentetilskrivningen beskattes løbende. Dette svarer til en ganske almindelig indlånskonto i et pengeinstitut. Den kapital, der under en sådan ordning, er opnået efter indbetalingsperiodens udløb, er anført i kolonne (1) i oversigten nedenfor. Hvis indbetalingsperioden f. eks. er 20 år og forrentningen 11 pct. p.a., vil indeståendet efter indbetalingsperiodens udløb være på ca. 15.500 kr.

Med dette udgangspunkt er det i oversigten nedenfor beregnet, hvor meget den således tilvejebragte kapital forøges, dersom der først indføres fradragsret for indbetalingerne og dernæst skattefrihed for rentetilskrivningen, og dersom begge disse foranstaltninger gennemføres på én gang.

b. Der indføres fradragsret for indbetalingerne, men de tilskrevne renter beskattes stadig.

Hvis der gives fradrag ved indkomstopgørelsen for de årlige indbetalinger, men beskatningen af rentetilskrivningen opretholdes, bliver den opnåede kapital som anført i kolonne (2) i oversigten nedenfor.

Da det som overalt forudsættes, at den skattepligtige har en marginal indkomstskat på 55 pct. i alle indbetalingsårene, betyder indforeisen af fradragsretten for indbetalingerne, at disse kan forøges fra 450 kr. til 1.000 kr. pr. år, jfr. ovenfor. Indbetalingerne bliver således 2,2 gange større i forhold til Situationen uden fradragsret, og det samme vil være tilfældet med det samlede indestående efter udlobet af indbetalingsperioden. Denne forøgelse af det samlede indestående finder sted uanset indbetalingsperiodens længde og uanset rentefodens størrelse, jfr. kolonne (6) i oversigten, hvor beløbene i kolonne (2) er udtrykt i procent af beløbene i kolonne (1). Forøgelsen afhænger alene af marginals kattens størrelse. Er marginals katten lavere end de 55 pct., bliver forøgelsen mindre, men er marginals katten over 55 pct., bliver forøgelsen større.

Indforelsen af fradragsret for de årlige indbetalinger betyder eksempelvis, at det beløb, der kan opnås ved 20 årlige indbetalinger og en forrentning på 11 pct. p.a., forøges fra ca. 15.500 kr. til ca. 34.500 kr.

c. Ingen fradragsret for indbetalingerne, men der indføres skattefrihed for rentetilskrivningerne.

Hvis der ikke gives fradrag for de årlige indbetalinger, men derimod de løbende rentetilskrivninger bliver skattefri, får man den kapital, der er anført i oversigtens kolonne (3). Disse beløb er højere end beløbene i kolonne (1), hvor der er regnet med beskatning af rentetilskrivningen og (som her) med, at de årlige indbetalinger ikke kan fradrages. Forøgelsen i forhold til beløbene i kolonne (1) varierer med størrelsen af rentefoden og med indbetalingsperiodens længde. I kolonne (7) er det beregnet, hvad beløbene i kolonne (3) udgør udtrykt i procent af de tilsvarende beløb i kolonne (1). Disse procenter bliver højere jo højere rentefoden er, og jo længere indbetalingsperioden er. En isoleret ophævelse af beskatningen af de tilskrevne renter vil således i de her omtalte eksempler medføre en forøgelse af de opsamlede beløb, som er anført i kolonne (1) med fra ca. 1,3 til ca. 6,1 gange alt efter rentens højde og indbetalingsperiodens længde.

Indforelsen af skattefriheden for rentetilskrivningerne betyder eksempelvis, at det beløb, der kan opnås ved 20 årlige indbetalinger og en forrentning på 11 pct. p.a., forøges fra ca. 15.500 kr. til ca. 32.100 kr.

d. Der er fradragsret for indbetalingerne og skattefrihed for rentetilskrivningerne.

1 kolonne (4) i oversigten nedenfor er det udregnet, hvor meget det opsamlede beløb andrager, hvis der såvel er fradragsret for de årlige indbetalinger som skattefrihed for rentetilskrivningerne. Dette svarer til de forsikrings- eller opsparingsordninger for hvilke de årlige indbetalinger kan fratrækkes inden for beløbsgrænsen på 3.000 kr.

I kolonne (8) i oversigten er det anført, hvad beløbene i kolonne (4) udgør i procent af de tilsvarende beløb i kolonne (1). Også disse procenter varierer med både rentefodens højde og indbetalingsperiodens længde. Med de forudsætninger der er valgt i eksemplerne, vil indførelse af såvel fradragsret for indbetaling som skattefrihed for rentetilskrivning forøge beløbene i kolonne (1) med fra ca. 2,9 til ca. 13,5 gange.

Det beløb som uden fradragsret for indbetalinger og med beskatning af rentilvækst kunne opnås over en 20-årig periode med en forrentning på 11 pct. p.a. var som tidligere nævnt ca. 15.500 kr. Giver der såvel fradragsret som skattefrihed forøges dette beløb til ca. 71.300 kr. eller et ca. 4,6 gange så stort beløb.

Sammenfatningsvis kan det anføres, at den økonomiske fordel ved forsikrings- eller opsparingsordninger, for hvilke de årlige indbetalinger kan fratrækkes inden for en beløbsgrænse på 3.000 kr., set i forhold til opsparing op en almindelig indlånskonto i et pengeinstitut, er betinget af to forhold. For det første fradragsretten for de årlige indbetalinger og for det andet skattefrihed for rentetilskrivningerne.

Under de givne forudsætninger om marginals kattens størrelse vil fradragsretten for de årlige indbetalinger altid betyde, at det opsamlede beløb bliver 2,2 gange større end uden fradragsret, jfr. overgangen fra kolonne (1) til kolonne (2) i oversigten. Dette betyder omvendt, at en ophævelse af fradragsretten alt andet lige vil medføre, at det

üpsamlede beløb bliver 2,2 gange mindre end med fradragsret, jfr. overgangen fra kolonne (2) til kolonne (1) i oversigten.

Den yderligere fordel, der ligger i, at rentetilskrivningen er skattefri, kan måles som stigningen i beløbene fra kolonne (2) til kolonne (4) i oversigten. Den relative fordel, som er en følge af skattefritagelsen for rentetilskrivningen, er uafhængig af, om der er fradragsret for de årlige indbetalinger eller ej. Dette betyder, at de procenter som er an-

ført i oversigtens kolonne (7) (kolonne (3) i pct. af kolonne (1)) er udtryk for denne fordel. Den fordel, som er betinget af skattefrihed for tilskrevne renter - ganske uanset om der er fradrag for de årlige indbetalinger eller ej - vil således variere med rentefodens højde og indbetalingsperiodens længde; og fordelens betyder i de konkrete eksempler, at den opsparede kapital forhøjes med fra 1,3 til 6,1 gange i forhold til en situation uden skattefrihed.

Oversigt over størrelsen af opsparret kapital hos en 67 årig, der fra henholdsvis sit 30., 47. og 57. år har indskudt et vist beløb årlig på en konto i et pengeinstitut. Alternative forudsætninger vedrørende fradragsret for indskud og beskatning af løbende rentetilskrivninger.

	Størrelsen af opsparret kapital ved 67 års alderen med følgende opsparingsformer:				Indeks for opsparret kapital. Opsparret kapital i kolonne (1) = 100:		
	I Ingen fradragsret for indskud. Beskatning af rentetilskrivning. Årligt indskud 450 kr.	II Fradragsret for indskud. Beskatning af rentetilskrivning. Årligt indskud 1.000 kr.	III Ingen fradragsret for indskud. Ingen beskatning af rentetilskrivning. Årligt indskud 450 kr.	IV Fradragsret for indskud. Ingen beskatning af rentetilskrivning. Årligt indskud 1.000 kr.	I	II	III IV
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) (8)
	kr.	kr.	kr.	kr.			
1. 37 indbetalinger							
Årlig rente:							
9 pct.	38.688	85.929	126.734	281.630	100	222	328 728
11 pct.	47.468	105.484	211.280	469.510	100	222	445 989
13 pct.	58.586	130.191	356.045	791.211	100	222	608 1351
2. 20 indbetalinger							
Årlig rente:							
9 pct.	14.015	31.144	25.094	55.765	100	222	179 398
11 pct.	15.534	34.520	32.069	71.265	100	222	206 459
13 pct.	17.242	38.315	41.162	91.470	100	222	239 531
3. 10 indbetalinger							
Årlig rente:							
9 pct.	5.635	12.521	7.452	16.560	100	222	132 294
11 pct.	5.926	13.170	8.352	18.561	100	222	141 313
13 pct.	6.234	13.854	9.366	20.814	100	222	150 334